המחיר 1.50 ל"י

ח' טבת תש"ל 17.12.1969

שנה 34

מספר 1685

העולם

מירוץ הגנראלים לממשלה!

הנבלה בהסתדרות!

יצחק בן-אהרון

פוחד מגילויי העולם הזה

קורא יקר,

הקריאה הטלפונית שהגיעה למשרדי המערכת, לפני שלושה חודשים, היתה ללא ספק יוצאת־דופן. לכאורה היא היתה דומה לעשרות קריאות המתקבלות בטלפון מדי יום: אזרחים מקופחים, המרגישים שנעשה להם עוול בשטח זה או אחר, או במגע עם השילטונות, מוצאים בהעולם הזה כתובת, באמצעותה הם משמיעים את מחאתם.

אולם הקריאה הטלפונית המסויימת הזאת, היתה שונה מהאזעקות השיגרתיות. היא נגעה לאי־הסדרים השוררים בבית־החולים הישן הדסה, ברחוב בלפור בתל־אביב, שהשתמע מהם זילזול בחיי החולים המאושפזים שם.

האיש שביקש להתריע על אי־סדרים אלה, לא היה אלמוני. היה זה יהודה הראל (39), איש קולנוע ועיתונאי ותיק, שלא אחת סייע לנו בהשגת חומר עיתונאי. הפעם לא דיבר הראל כעיתונאי אלא כחולה. הוא נתקף בהתקפת־לב חמורה, אושפז בבית־החולים הדסה, היה עד־ראייה לכמה תקלות ואי־סדרים עליהם ביקש להתריע.

הראל לא היה מוכן לחכות למסירת האינפורמציה עד שייצא מבית־החולים. „ייתכן ואני כבר לא אראה את הכתבה שתתפרסם," אמר ספק בהומור ספק ברצינות, „בכל אופן, אם אמות, תפרסמו את הכתבה אחרי מותי."

כשהתפרסמה הכתבה תחת הכותרת „סיוט ושמו הדסה", במדור במדינה (העולם הזה 1672) כבר לא היו להראל מחשבות על מוות. הוא החלים מהתקף־הלב, שוחרר מבית־החולים לביתו, חזר להדסה רק לצרכי בדיקות. למרות זאת, עמד על כך שהכתבה על המתרחש בין כותלי הדסה תתפרסם במלואה.

אין מעלית־לחולי־לב

בין השאר כללו האשמותיו של יהודה הראל את הקטע הבא:

„הזקנה בכיסא־גלגלים שישבה מולי, במיסדרון־ההמתנה לחדרי הרנטגן השמיעה לפתע חירחור משונה, נשימתה התקצרה והיא התעלפה, ילד שישב לא רחוק ממנה זה למעלה משעתיים, נראה מטושטש, כאילו אבדה הכרתו. האנשים הרבים שהצטופפו במיסדרון, חלקם על הספסלים, חלקם באלונקות וחלקם בכיסאות־גלגלים, ניגבו את זיעתם ללא הרף. סירחון של מחנק נישא באוויר."

הראל בבית־החולים

הראל הובא לבית־החולים ב־23 ליוני, אושפז במחלקה פנימית גברים ה׳, בקומה השלישית לבניין. מחרת בואו התקלקלה המעלית, נשארה שובתת כל 18 הימים בהם היה מאושפז. לגבי חולה לב, היה זה עניין ביש מאין כמוהו: אחד האיסורים החמורים ביותר לחולה מסוג זה היא העלייה במדרגות וטלטלה מיותרת. חוסר האפשרות להשתמש במעלית הביא לביטול צילומי הרנטגן, שנועדו לאבחן את מצבו. כתוצאה נאלצו הרופאים להחליט על הטיפול בו בלי צילום.

ביום שיחרורו תוקנה המעלית. בו ביום נעשה להראל צילום־לב, לפי מימצאיו הוחלט לשנות את הטיפול אותו עמדו הרופאים לתת לו בעת תקופת ההחלמה.

לא היה זה הביזיון היחידי בבית־החולים. הארוחות לחולים מובאות מהמיטבח המרכזי בסירים ומועלות למחלקות במעלית. כשבתה המעלית, גוייסו, מחוסר ידיים עובדות, קרובי משפחה של החולים או אורחיהם, והחל מירוץ שליחים של נושאי סירים במדרגות בית החולים.

גיבורי הספר נפלו

לא היתה זו הפעם הראשונה שיהודה הראל התעניין בבעיותיהם של חולים, למרות שהיה אדם בריא וחסון. בקורס תסריטאים לטלוויזיה, שנערך לא מכבר, ביקשה המדריכה, חנה בן־ארי, מחניכיה, לכתוב תסריט דמיוני קצר. התסריט הטוב ביותר שנכתב בקורס היה תסריטו של הראל: הוא עסק באדם שמוחו נפגע בתאונה והיה צורך לשתול מוח חדש בראשו. במרכזו של התסריט עמד הקונפליקט בין הלב הישן והמוח החדש בגופו של הפצוע.

התסריטים היו אחד השטחים בהם התעסק יהודה הראל. נוסף לשטח זה גילה כישרונות בשטחים רבים. הוא היה צלם סרטים, פירסומאי, עיתונאי (בתפקידו האחרון שימש כעורך שבועון הטלוויזיה 8 בערב), מראיין בערבי ראיונות וסופר שחיבר מיספר ספרים תעודתיים (אל מול גולן, המירדף, צל"ש ומשה דיין המנהיג והמצביא) ועשרות ספרי מדע דמיוני.

עם שניים מגיבורי ספריו התיידד במיוחד. היו אלה סגן־אלוף צביקה עופר וסגן־אלוף משה סטמפלר. הם היו גיבורי ספרו המירדף. כאשר נפלו שניהם במירדפים, לא חדל מהתאבל עליהם. הוא לא העלה בדעתו שהוא לא יאריך ימים אחריהם.

לפני חודש לקה הראל בהתקף־לב נוסף. השבוע מלאו 30 לפטירתו מהתקף־לב זה.

אורי אבנרי

פרסום הסברה

*לכל שיער שי יצהר

„ביו פון" כחול
לכל שיער

„ביו פון" זהב
לשיער עדין

„ביו פון" ירוק
לשיער יבש

„ביו פון" אדום
לשיער שמן

החידוש האחרון בטיפול בשיער

שמפו "ביו פון"*

עכשיו ב-4 צבעים
ובארבעה סוגי בושם נהדרים

שי מיוחד

עם כל שפופרת "ביו פון" מברשת פלסטית לשיער, לסרוק ולעסוי

„ביו פון" — מתאים במיוחד לשיער צבוע.
„ביו פון" — לאחר החפיפה, הופך את שערך לרך, ענוג ונעים למגע.
„ביו פון" — מעניק לשערך ברק נעורים, גמישות ורכות.
„ביו פון" — מחדש תאי העור ומונע קשקשים.

באחד מסוגי השמפו של „ביו פון", תמצאי את הבושם הנהדר המתאים לך.

זה נהדר "ביו פון" של יצהר

פרסום אדמון בע"מ

תשקיף

שאול רוזוליו יהיה מפכ״ל המשטרה

ניצב שאול רוזוליו, מפקד משטרת מחוז ירושלים, יתמנה כפי הנראה בימים הקרובים למפקח הכללי של משטרת ישראל במקומו של המפכ״ל הנוכחי פנחס קופל.

רוזוליו ייכנס כנראה לתפקידו ברגע ששר־המשטרה החדש, שלמה הלל, ייכנס לעובי הקורה של העניינים במשרדו. לאחרונה העיד ניצב שאול רוזוליו במשפטו של מרדכי רחמים בשחייץ.

גד יעקובי סגן שר־הביטחון?

לא מן הנמנע שגד יעקובי, ח״כ המערך מטעם חטיבת רפ״י לשעבר, ייבחר לתפקיד סגן שר־הביטחון. משה דיין נותן אמון

מלא ביעקובי מהתקופה שעבדו בצוותא במשרד־החקלאות.

מועמדות אליאב — בסכנה

תגבר ההתרוצצות סביב מינויו של המזכיר הכללי החדש של מע״י. בעוד שעד לפני זמן קצר נראה היה כי המינוי מובטח לסגן שר־תקליטה אריה („לובה") אליאב, הועלתה בימים האחרונים מועמדותו של ח״כ זאב הרינג.

הרינג ידוע כנאמן אישית לפינחס ספיר ולגולדה מאיר, בעוד שאליאב הפגין מדי פעם נטיות עצמאיות. תומכיו הם בעיקר מבין צעירי המפלגה.

יתרחב הפער בין גלילי ואלון

צפויה התפתחות מהירה ביחסי־הכוחות בין יגאל אלון וחברו־למפלגה ישראל גלילי.

מאז עזר גלילי להמליך את גולדה מאיר במקום ראש הממשלה לוי אשכול המנוח, התקררו היחסים בין שני מנהיגי אחדות־העבודה. במקביל התהדקו מאוד היחסים בין גלילי לבין גולדה מאיר, ושיתוף־הפעולה ביניהם עשוי להתרחב עוד יותר.

כה בשעה מתקררים היחסים בין גולדה לבין אלון — מבלי שגלילי יעשה דבר למנוע זאת.

מימון מפלגות מתקציב ממלכתי

מתגבשת יוזמה להגיש לכנסת הצעת־חוק, לפיה יקבלו המפלגות תשלום מקופת המדינה למימון הוצאותיהן.

הכוונה להנהיג הסדר מקביל לזה הנהוג בהסתדרות, כאשר חלוקת הכספים מתבצעת על־פי מפתח הבחירות האחרונות. הנימוק: חוק מימון הבחירות הוכיח שמימון ממלכתי מונע — או לפחות מגביל — ביזבוז ושוחד סמוי.

ההצעה תוגש, כפי הנראה, על־ידי אחד מח״כי גח״ל.

מחליפים כיסאות במפד״ל

יוסף גולדשמיד, הח״כ החדש של המפד״ל, יהיה סגן שר־הפנים.

גולדשמיד הוא איש החינוך שפתח במערכה למינוי סגן שר המפד״ל במשרד־החינוך, אך בגלל התנגדות הפקידות הבכירה של משרד זה, מונה במקומו ח״כ מיכאל חזני.

גולדשמיד יבוא במקומו של סגן שר־הפנים ישראל בן־מאיר, שיתמנה לתפקיד יו״ר ועדת חוקה חוק ומשפט של הכנסת. הסביר אחד ממקורבי בן־מאיר: „קל יותר להגיע למעמד שר ישר ממעמד חבר כנסת, מאשר ממעמד סגן שר."

התנגדות במערך להכנסתו של שחל לכנסת

תסבוכת חמורה נוצרה במערך סביב התפטרותם הצפויה של שני שרים מטעם המערך מחברותם בכנסת, כדי לאפשר לשני מועמדים נוספים מרשימת המערך להיכנס לכנסת.

השרים שהיו צריכים להתפטר מחברותם בכנסת הם יוסף אלמוגי וחיים גבתי. במקומם רצה המערך להכניס לכנסת את אביעד יפה, מי שהיה יועצם המדיני של לוי אשכול וגולדה מאיר, ואת דני רוזוליו או את האלוף (מיל.) חיים הרצוג.

אבל אם יתפטר אחד השרים ייכנס לכנסת המועמד ה־57 ברשימה, משה שחל, מועמד מחוז חיפה. בצמרת המערך התעוררה התנגדות להכללתו של שחל בין חברי הסיעה בכנסת בשל גילויי „העולם הזה" לפני הבחירות, על ההאשמות שהועלו נגדו בקשר עם זיופי תעודות.

בחקירה נוספת הסתבר, כי אין אלה הפגמים היחידים בעברו של שחל, וכי אם יהיה חבר כנסת עלול המערך להסתבך בשורת גילויים נוספים הקשורים בשמו של שחל.

משום כך לוחצים על שחל להסכים להתפטר ולפנות את המקום לאביעד יפה, הבא אחריו ברשימה.

בשלב זה עומד שחל על דעתו, מסרב להתפטר, ומונע משני שרי המערך את האפשרות להתפטר מחברותם בכנסת.

צרפת מאמנת אנשי־צפרדע של ארגוני הטרור

ידיעות שהגיעו מצרפת מוסרות כי בחודשים האחרונים סיימו את אימוניהם בבסיס חיל־הים הצרפתי בטולון מיספר רב של קורסים של אנשי צפרדע מצריים, שכמה מהם לא היו אלא אנשי אירגוני החבלה הערביים, שהופיעו כחיילים מצריים.

לפי אותן ידיעות עברו אנשי הצפרדע הערביים אימונים מיוחדים של תקיפת מטרות ביעדים הדומים דמיון מפליא לנמלי אילת וחיפה.

מקורות צרפתיים הכחישו כאילו הם מאמנים אנשי־צפרדע של אירגוני הטרור, אולם אישרו כי אין כל מניעה שחבלנים ערביים יעברו אימונים יחד עם משלחות צבאיות ממצרים, עיראק ולבנון.

מתקדם המשא־ומתן למונוציפליזציה של „הקאמרי"

המשא־ומתן בין עיריית תל־אביב לבין התיאטרון הקאמרי על הפיכת התיאטרון לתיאטרון עירוני מלא, הולך ומתקדם.

עם הפיכתו של הקאמרי לתיאטרון עירוני, ישונה מיבנהו הקולקטיבי, האירגוני והמינהלי, בצורה קיצונית.

על רקע זה יש לראות את אי חידוש ההסכם בין „התיאטרון הקאמרי" לבין „בימת השחקנים", שחבריה הצטרפו לתיאטרון העירוני בחיפה. היה זה אחד התנאים שהעמידה עיריית תל־אביב, שלא רצתה ליטול על עצמה את הנטל הכספי הכרוך בהחזקת „בימת השחקנים", שלא תוכל לעמוד בו.

שינויים בהנהלת בנק „טפחות"

שינויים בצמרת בנק טפחות ייערכו בקרוב. נראה שבמקומו של המנהל הנוכחי, משה מן, עליו נמתחה ביקורת חריפה בשל דירת הפאר שבנה בירושלים, ושעלתה למשלם המיסים מאות אלפי ל״י, יבוא מנהל אחר בשכר.

הודעה לקוראים

עקב ההעלאות בהוצאות־הייצור ובהוצאות שירותי־המערכת נאלצת מינהלת העולם הזה להעלות החל מהשבוע את מחיר הגליון ל־1.50 ל״י, ועם קוראינו הסליחה. מחירי המנויים ששולמו מראש יישארו ללא שינוי עד לגמר תקופת המנויים.

חולה, חולה, חולה!

כאשר החלטנו להשתתף בבחירות להסתדרות, היו שאמרו לנו: „מה לכם ולהסתדרות? תיאבקו בכנסת".

היה זה כאילו אמרו לחייל בחזית: „אתה יכול לירות במיקלעים ובתותחים, למה לך להשתמש גם ברובים ובמרגמות?"

אבל מאבק פוליטי משול למלחמה: חובה להשתמש בכל סוגי הנשק המותרים, ולנהל את המלחמה בכל החזיתות. על כן התייצבנו לבחירות, וזכינו ב־1.33% מן הקולות.

השבוע נפתחה החזית השניה בהתנגשות רבתי.

ועידת ההסתדרות נפתחה בבניני האומה בירושלים. תא הסטודנטים של העולם הזה — כוח חדש בירושלים הציב ברחבת הכניסה מישמרות־מחאה, שנשאו כרזות נגד הנהגת ענישה סביבתית בשטחים המוחזקים. ואילו בתוך האולם התכוננו 1001 הצירים ומאות המוזמנים לחזות בהצגת־הראווה.

על הבמה ישבו המברכים, בצד הבוסים הגדולים והאורחים הנכבדים: דמויות שאמנם מתאימות לחגיגות יובל ה־50 של ההסתדרות: כולן שייכות למאבקים של שנים ולמציאות שאיננה עוד.

על כן אפשר להבין את ציר הוועידה מטעם העולם הזה — כוח חדש נעים גילעדי, שקרא לעבר המזכיר הכללי היוצא, אהרן בקר: „מדוע אין אפילו פועל אחד בין המברכים?"

מכל הצדדים ניסו להשתיקו. קראו לו קריאות נרגזות. לעזרת גילעדי קם ענק בלונדי צעיר, בעל שרירים של פועל מתכת, שקרא לעבר הנשיאות ולעבר אהרן בקר: „אין לך קשר עם הפועלים! אתה מנותק!"

היה זה אריה עירן, אף הוא ציר

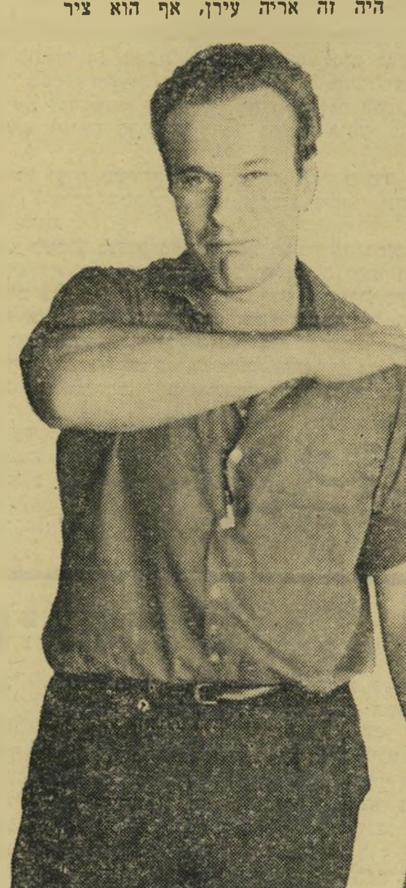

אריה עירן מוחא

הוועידה מטעם העולם הזה — כוח חדש, עובד מיפעל מנועי בית־שמש. עתונאים, שישבו באולם, ולא קלטו את קריאתו במדוייק, דיווחו שהוא צעק: „אתה מנוול!"

אבל לא רק העדרו של פועל בלט על הבמה. ציר אחר של העולם הזה — כוח חדש, הבמאי פיטר פריי, נדהם מתופעה אחרת. הוא קרא לעבר הנשיאות: „מדוע אין ערבי בין המברכים?"

צירים רבים באו לאחר מכן לחברינו, והודו: „זה באמת לא בסדר שלא נתנו לפועל ולערבי לברך את הוועידה", אבל בשעת הקריאות עצמן העדיפו מרבית הצירים לקרוא במקהלה לעבר אנשינו: „להשתיק אותם! להוציא אותם!"

ואילו אחד מעסקני המערך הזהיר את גילעדי: „תמשיך כך — לא תהיה בוועד הפועל!"

לא כמו בכנסת

במערכת הבחירות להסתדרות הבטחנו: נעשה להם בהסתדרות מה שעשינו להם בכנסת. הדרך שקבענו לעצמנו, על־ידי כך, היתה ברורה: נלמד את הבעיות, נחשוף את השערוריות, נאמר את דברינו במלוא האחריות וכובד הראש, נציע תיקונים.

תקרית הפתיחה בבניני האומה היתה הרמז הראשון שבהסתדרות ניאלץ להשתמש בשיטות שונות לגמרי מאלו שקבענו לעצמנו בכנסת.

משהעתיקה הוועידה את דיוניה לבניין הסינרמה בתל־אביב, עמדו לרשותנו 25 דקות שהוקצו לנו כחלקנו בשלושת ימי הדיונים. בלית ברירה החלטנו לנסח את דברינו בצורה טלגרפית, לעמוד על העקרונות היסודיים שינחו אותנו בהסתדרות. את דבר התנועה יביאו חברים רבים ככל האפשר. אולם שני הראשונים ברשימתנו, הסופר ראובן קריץ ופיטר פריי, לא הגיעו כלל לרשות הדיבור. הם ישבו שעות על גבי שעות באולם, ולא נקראו לנאום. חבר שלישי, חסן קוסייני מחיפה, לא קיבל את רשות הדיבור מכיוון שהנשיאות סירבה לפצל את זמן־הדיבור שלנו.

ראשון הדוברים מטעם העולם הזה— כוח חדש היה, איפוא, אריה עירן:

חברים נכבדים, ההסתדרות חולה חולה, חולה!

סימן ראשון הוא שאתם חברים נכבדים. מספר העובדים ביניכם הוא מועט ביותר. אנו רוצים לשנות זאת לטובת העובדים להם שייכת ההסתדרות הכללית וחברת העובדים.

קריאה: איפה אתה עובד?
עירן: במנועי בית־שמש, בתור פועל תעשיה. ואתה לא. אתה יכול לבדוק.

...יש להפריד את האיגודים המקצועיים מחברת העובדים. כל איגוד מקצועי יגן על האינטרסים של חברי האיגוד המקצועי.

את **חברת העובדים** יש לפרק לשרשרת של מפעלים עצמאיים, כל אחד יצטרך לחיות או למות רק לפי ערכו הכלכלי. את הרכוש וההון של **חברת העובדים** יש לחלק בין חברי ההסתדרות לפי מפתח צודק ואחיד.

יש להעמיד את מאזני **חברת העובדים** לביקורת הציבורית, דבר שישפר את מצב המפעלים לטובת החברים בהסתדרות, להם היא שייכת.

לצערי הרב הוקצו לנו רק חמש דקות, והנשיאות לא היתה מוכנה לתת במסגרת אותן חמש דקות לחבר ערבי לדבר, על כן אשא כמה מלים בשם חברנו, חסן קוסייני:

בשם סיעתנו בהסתדרות אנו דורשים שיוסרו כל המיכשולים, ויושוו תנאי־עבודתו של הפועל הערבי עם תנאי עבודתו של אחיו הפועל העברי. זאת גם לגבי התנאים הסוציאליים.

מדוע נותרו כפרים ערביים שיש בהם 5000 תושבים, ואין להם חשמל וכבישי גישה, בעוד שישובים עבריים מקבלים את כל הסידורים האלה עם עליתם על הקרקע?

מדוע התנוססה במשך הועידה הכתובת „חברת הפועלים **העברית**"?

עוד לפני שנים דרש החבר בן־גוריון משלטונות המנדט הבריטי, שהפועלים הערביים הצמים בחודש הרמדאן יעבדו שלוש שעות פחות, בשכר מלא. מדוע לא הוגשמה דרישה זאת עד היום?

מתי נוכל סוף סוף להרגיש בהסתדרות כשווים בין שווים?

חברנו **משה אתגר**, חבר מושב בית־לחם הגלילית. דיבר על הבעייה הקרובה לליבו: חוק המושבים. הוא מתח ביקורת על מגמות החוק — הבא לשלול מחבר המושב את השליטה על משקו ועל עתידו — קרא לוועידת ההסתדרות לפעול להסרת הצעת־החוק הזאת.

ציר המערך, שקם לנאום אחריו, שאל: „איזה זכות יש לנציג העולם הזה לדבר על המושבים? כמה מושבים הקימה התנועה שלו?"

על כך נשמעה קריאה מן האולם: „הוא חי ועובד במושב, וזה יותר ממה שיכולים לומר כל הפונקציונרים הממלאים את האולם מטעם המערך!"

במרכז הדיון המדיני עמדה התקפה כללית על הצעותיו של שר החוץ האמריקאי ויליאם רוג'רס. נעים גלעדי דיבר בשמנו על נושא זה:

...איבדנו כמה הזדמנויות לשלום. ב־1954 תיווך מוריס אורבך, הלורד האנגלי, בין ראש ממשלת ישראל (ויש לי הוכחות כאן, בידי ה„ג'ואיש כרוניקל") לבין נשיא מצרים. כאשר מכתבי נשיא מצרים, המופנים למשה שרת ז"ל, מתחילים בצורה כזאת: אחי שרת.

גם ב־1962 היה תיווך בין בן־גוריון לבין נשיא מצרים, על־ידי עתונאי אחד — איני יודע מה שמו, אך בן־גוריון אישר לי זאת במכתב, ששמו מתחיל ב־ה ולא ב־ב. ונשיא מצרים אמר לאותו עתונאי, „שלו היתה לי הזדמנות לשבת עם בן־גוריון לבד, בלי צד שלישי, היינו מגיעים להסכם גמור בכל הבעיות".

גם ענין זה לא נוצל, עד שהגענו למלחמה, ומיד עם הנצחון האדיר של צה"ל נפתחה הדרך להסדר ישיר בינינו לבין העם הפלסטיני. קמה ועדה מתוך מנהיגי פלסטין אלה, וביקשו לבוא במשא־ומתן עם ישראל, כדי לפתור את הבעיות. בראש אותה ועדה עמד אותו עורך־דין עזיז שחאדה, שביקש ב־1949 להיפגש עם נציג ישראל. אך הוא נדחה כי ישראל עשתה שוב אותה טעות וביקשה להפגש עם חוסיין.

דווקא היום קראתי **בידיעות אחרונות** ידיעה, שוועדה של פלסטינאים פנתה בקריאה לוועידת מנהיגי ערב ברבאט, שיסכימו להכיר במדינת ישראל ולהתחיל במשא־ומתן לשלום תמורת נסיגה. משום מה לא מצאה ידיעה זאת ביטוי בעתון ההסתדרות **דבר**.

אני מבקש שההסתדרות תדרוש מממשלת ישראל להתחיל במשא־ומתן מידי עם מנהיגים אלה, כדי להוציא את הקלף החזק, הקלף הפלסטיני, מידי מדינות זרות. נתחיל כך, שנכיר בישות הפלסטינית.

הרשו לי גם לברך את אותה קבוצה, שבראשה עומד עזיז שחאדה, אשר לא נואש מאז 1949 ועד היום, למען הביא למשא־ומתן לשלום בין ישראל לעם הפלסטיני. תבקש ההסתדרות ממשלת ישראל לפתוח במשא־ומתן ישיר עם נציגי העם הנמצאים איתנו, למען שלום והבנה.

אזהרה: נילחם!

מכל זה ניתן לחשוב, כי בוועידה דובר רק על בעיות מדיניות ומעמדיות, ברוח של פרלמנטריזם הוגן; שפה ושם רק קראו קריאת־ביניים, או התנגשו צעקני המערך עם חובשי־הכיסאות של גח"ל.

אולם מתחת לפני השטח נרקמה מזימה עכורה. נודע לנו עליה יום לפני נעילת הוועידה. איש המערך דווקא, שנקעה נפשו מן הקנונייה, הודיע לנו: „מכינים הצעה למנוע מכם להיכנס לוועד הפועל!"

מייד החלטנו לנצל את זמן־הדיבור שעוד נותר לנו כדי להתריע נגד המזימה:

אריה עירן: נודע לנו, והדבר אושר על־ידי החבר בן־אהרון בכתב, כי מחר מתכוננת המועצה, שלא כחוק, למנוע ייצוגן הצנוע של סיעות

פיטר פריי קורא ליו"ר

פחות מאחד וחצי אחוזים. צעד זה נוגד את העיקרון המקובל של מניעת עושק המיעוט. במשך 46 שנות ההסתדרות, ועשר ועידותיה, לא היה דבר זה.

אנו רואים, ואתם איתנו קבל עולם, כי מספר משונה זה, ונסיון משונה זה, נועדו נגד תנועת העולם הזה.

הלכנו כולנו לבחירות על בסיס מצב שהיה קיים 46 שנה. אנו זוכרים את הנסיון הכושל של מנהיגי ההסתדרות לפני הבחירות, לבלום הליכתנו לבחירות לוועידה זו. הוערמו מיכשולים טכניים, שלא יפורטו כאן אך ידועים. ידוע גם כי בית־המשפט ניגח את מנהיגי ומוסדות ההסתדרות. אנו יודעים ואתם יודעים כולכם, כי חשש ודאגה מפני כושרו של העולם הזה הם שדחפו אותם אז.

אנו רואים במהלכי העבר לבלום אותנו תעודת־כבוד לתנועתנו.

אני קורא לכל מי שיכול לעזור במניעת מעשה זה שלילת זכויות מנציגים נבחרים, לעזור למניעת המעשה. אם יקום המעשה, נראה בו תעודת־כבוד לעצמנו וכושרנו, תעודה שמועצת ההסתדרות תתן לנו. יחד עם זאת לא נוותר על הקרב. עדיין יש ציבור, עתונות, בתי־משפט, ודרכים אחרות. לא נוותר על עיקרון הייצוג הדמוקרטי.

המכבש ידרוס בשלווה

התכוונו בכל הרצינות להזהרה זו, אבל הבוסים של המערך העדיפו להתייחס אליה כאל פראזות ריקות מתוכן, המשיכו לנהל את הישיבה כאילו לא קרה דבר. הם היו בטוחים שמכבש הרוב העצום שלהם ידרוס אותנו וימשיך בדרכו בשלווה.

מי שחשב כך — טעה. וכך נולדה המלחמה שחרגה הרבה מעבר למאבק סיעתנו בהסתדרות, הפך למאבק משפטי־ציבורי בעל משמעות עקרונית בחיי הדמוקראטיה במדינה.

על כך — דו"ח בגוף העתון.

כשאין ממשלה

כשבועיים הראשונים שלי בכנסת, הערתי לא פעם לאורי אבנרי: „אני רואה שבכנסת הזאת למדו את לקח ההערות שלך. הם לא נעדרים בסיטונות כל־כך בולטת מישיבות המליאה". והוא תמיד השיב: „עוד תראה את המליאה ריקה".

השבוע ניתנה לי ההזדמנות העגומה הזאת. כתבו הפרלמנטרי של „מעריב" מצא לנכון להנציח את המצב בידיעה שי־אותה אני מעתיק בטור השמאלי.

אבל לא רק ההיעדרות המאסיבית של חברי־הכנסת הישרתה אווירת תיסכול על הבית. השפיעה יותר העובדה, כי גולדה מאיר עלתה על שירטון אחרי שירטון ב־נסיונותיה להרכיב ממשלה. וכל עוד לא היתה ממשלה, לא היה לכנסת כמעט מה לעשות.

גולדה מאיר גם היא לא הופיעה, למי־רות שהיה לה מה לומר לכנסת. היא עש־תה זאת על־ידי מכתב ששלחה ליו"ר ה־כנסת, שנתבקש להקריאו במליאה. כהו־דעתה האישית ביקשה ראש־הממשלה ל־השיב להודעה אישית אחרת, שנמסרה על־ידי אורי אבנרי בישיבה הקודמת של הכנסת. בהודעתו התרעם אורי על כי ב־נאומה בעניין השדר ששיגרה לנשיא ניכ־סון, הודיעה ראש־הממשלה כי „נאום ה־נשיא מכיל גם משפט שמעודד ומחזק מדי־נות קטנות..." בעוד שתירגום השדר הנכון צריך להיות: „נאום הנשיא מכיל הרבה שמעודד ומחזק מדינות קטנות..." ·אבנ־רי התריע נגד הטעייה זו של הכנסת. עתה ביקשה גולדה להסביר את העניין, טענה בהודעתה האישית שקצרנית הכנסת היא שטעתה, וכי ראש הממשלה לא התכוונה להוליך את הכנסת שולל.

ח"כ אחד - שר אחד

קצרנית הציעה לח"כ להגיש הצעת אי־אמון

כאשר נפתחה אתמול ישיבת הכנסת, נקרא שר־המשפטים י. ש. שפירא לעלות לדוכן כדי לשאת את הרצאת המבוא על חוק לתיקון פקודת הנזיקין.

בעוד השר עלה לדוכן, היה באולם הכנסת חבר־כנסת אחד ויחיד — ח"כ שלום כהן מסיעת „העולם הזה". רוב חברי־הכנסת האחרים נמצאו אותה שעה באתר סמוך — ב„בניני האומה", שם נפתחה ועידת ההסתדרות.

כאשר ראתה את המצב המגוחך הזה הקצרנית של הכנסת, היא קראה לעבר ח"כ שלום כהן: תגיש מהר הצעת אי־אמון. זו ההזדמנות שלך להפיל את הממשלה. יש לך רוב.

לא היה אפילו מי שיצחק...

גם באין ממשלה חדשה, לא יכלה הכנסת להתעלם מן הבעיות הדחופות הכואבות לאזרחי המדינה. בעייה אחת כזו היא שביתת טכנאי הרנטגן. שני חברי הכנסת — יצחק גולן (ל"ע) וטובה סנהדראי (מפד"ל) הגישו הצעות דחופות לסדר־היום לדון בשביתה. שניהם עמדו על הסבל הרב הנגרם לחולים, ועל הצורך לשים במהרה קץ לשביתה. מדברי ח"כ גולן השתמעה בבירור הדרישה להנהיג בוררות חובה.

תוך כדי נאומו של ח"כ גולן, פנתה אלינו מישלחת של נציגי השובתים, ביקשה למסור לנו אינפורמציה על מאבקם. הם התקבלו על־ידי אמנון זכרוני, ולאחר שמיעת טענותיהם, ביקשתי את רשות הדיבור כדי להביע את דעתנו על שביתה זו:

שלום כהן: אם עובדים שובתים, סימן שכואב להם. אי־אפשר לנופף בלי סוף במה שנקרא בוררות חובה. זה לא יפתור את הבעייה. נכון, קיימים שירותים חיוניים. צילומי הרנטגן הם אחד השירותים החיוניים. אבל גם השובתים הכירו בצורך לתת שירותים חיוניים, ולפי ההסדר שעשו — הרופאים קובעים מה חיוני, והטכנאים מבצעים אותו. הצטערתי לראות את חבר־הכנסת גולן מנפנף לרעה בשביתה אחת זו כדי להסיק מסקנות מרחיקות־לכת ולהציע הצעה שהיא שלילה טוטלית של הזכות למאבק מקצועי.

יצחק גולן: זה לא נכון. דיברתי רק על שירות חיוני.

שלום כהן: כן, אבל, אבל...

יצחק גולן: דומני שהיום היתה שביתה באתא. שביתה זו צריכה להתקיים.

שלום כהן: נחכה ונשמע מה תאמר עליה בעוד שבוע שבועיים...

יצחק גולן: במשך ארבע שנים תמך ח"כ אבנרי בבוררות חובה.

שלום כהן: ...הייתי מציע אפילו להוריד מסדר־היום גם את נימוקי ההימנעות של חבר־הכנסת יגאל הורביץ. אי־אפשר לנופף בכל פעם בהרוגים שלנו, במלחמה שלנו. כל פעם שצריך לשבור שביתה — השובתים הם חבלנים. מה יש, רבותי? בניהם של השובתים לא בתעלה? הם עצמם לא נהרגים בתעלה, בשעת שירות מילואים?

יגאל הורביץ (הרשימה הממלכתית); לא אמרתי זאת.

שלום כהן: אבל זה משתמע, לצערי הרב. הסכמתי עם דברים אחרים שאמרת, אבל זה משתמע וזה מעציב מאד.

טובה סנהדראי (המפד"ל); שביתה על חשבון בריאות וחיים — זה כלום?

שלום כהן: לא הצעתי להסיר את הנושא, מפני שהוא ראוי לדיון.

לפני כמה דקות היתה כאן משלחת של העובדים השובתים. הם מסרו לי, שהנוירו־לוג **מאיכילוב**, אשר חבר־הכנסת גולן הביא את סיפורו כאן, הכחיש באוזניהם שבגללם נדחה אותו ניתוח, שכתוצאה מדחייתו מת החולה.

יצחק גולן: לא הזכרתי אף שם ואף בית־חולים.

שלום כהן: אני מזכיר.

יצחק גולן: אתה לא יכול להסתמך עלי.

שלום כהן: מה הן בעצם התביעות של השובתים? לדעתי, דרישות־שכר הן תופעה נורמלית. אולי יכולות הדרישות להיחשב ללא־סבירות. אבל הדרישה כשלעצמה היא דבר נורמלי. ניתן היה לפתור את הבעייה הזאת תוך זמן סביר. אך מהו זמן סביר? חודש, שנה, שנתיים — זה סביר? את הענין הזה סוחבים, אם אינני טועה, מאז 1966. ההבטחות הראשונות שניתנו בנדון על־ידי החברים משל וידלין ניתנו בשנת 1966. כמה זמן אפשר לסחוב את הענין, ואחר־כך לבוא ולומר שזה חיוני ולהציע בוררות חובה, ויתור וכו'?

נכון, אי־אפשר להתעלם מסבלם של החולים. אך ניתן בכל זאת למצוא את הדרך כדי למנוע גם את סבלם של החולים וגם את סבלם של העובדים. יש גם מכונים פרטיים לצילומי רנטגן, ואם הענין נוגע לפיקוח נפש — מדוע אין מגייסים את המכונים האלה לענינים שבפיקוח נפש?

אני פונה בקריאה לעובדי הרנטגן, למרות תחושתם שקופחו, שיעשו מאמץ ויבואו לקראת מעבידיהם. מפני שהם אינם עובדים רק בשביל המעבידים שמשלמים להם את שכרם, אלא גם בשביל אותם אנשים שהם משרתים. והם אזרחי ישראל וחולי ישראל.

באותה רוח אני רוצה לפנות בראש ובראשונה לשר הבריאות ולמוסדות המעבידים, שגם הם יקחו בחשבון כי מוטב לבוא לקראת העובדים מאשר לשבור אותם. עובדים שבורים אינם עובדים טובים.

בסיום הועבר הנושא לטיפולה של ועדת השירותים הציבוריים. יו"ר הועדה, ח"כ חיה גרוסמן ממפ"ם, לא חיכתה עד לישיבה השבועית של הוועדה, אלא זימנה את חבריה לישיבה דחופה כבר למחרת היום.

כחבר הוועדה ניתנה לי ההזדמנות לשמוע בצורה מפורטת את טענות השובתים ואת תשובת המעסיקים. תוך כדי הדיון הארוך, נוצר הרושם כי הבעיה בשלה לפתרון, וכי דרושה רק התחלה חדשה של המגעים בין שני הצדדים. ואמנם יצאה הוועדה בקריאה לשני הצדדים לחדש מיד את המשא־ומתן, תוך שימוש בשרותיה הטובים של היו"ר.

בישיבה זו למדתי כמה חשובה השתתפותם של חברי הכנסת בכל הישיבות: כאשר הגיע הדיון לקראת סיומו נותרו רק חמישה חברים. הסתמנה אפשרות כי הוועדה תפרסם קריאה לשובתים להפסיק מיד את שביתתם, לפני שהובטח להם כל הישג ממשי. העובדה שמתוך החמישה היו שלושה (היו"ר, אמיל חביבי ואני) שהתנגדו עק־רונית להחלטה חד־צדדית מעין זו, מנעה צעד שעלול היה להחריף את עקשנות השובתים במקום להנהיג רוח פשרנית, שבכוחה להביא לסיומה של השביתה.

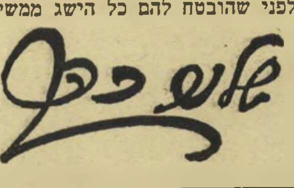

לבנות גשרים - לא רק שיכונים!

הנושא האחרון שעמד על סדר יומה של הכנסת, השבוע, היתה ירושלים המזרחית. שני ח"כים, משה צבי נריה מהמפד"ל ואברהם כץ מגח"ל, הציעו לייחד דיון במליאה על קצב הבנייה והפיתוח בירושלים המזרחית — בצאתם מנקודת־ראות שהנעשה שם אינו מספיק, אלא יש להגביר את קצב ייהודה של העיר.

המשיב, סגן ראש הממשלה יגאל אלון, הציע להעביר את הצעותיהם לדיון באחת מוועדות הכנסת. נמנעתי מן ההצבעה:

שלום כהן: הצבענו בשעתו בעד איחוד ירושלים, ואני מאמין בחיוניותו ההסטורית של איחוד זה. כי אני מאמין שירושלים המאוחדת צריכה להיות סמל השלום, סמל שיתוף בין שני העמים החיים במולדת המשותפת. אבל האם עשינו משהו ממשי בכיוון זה? האם השגנו שיתוף־פעולה מלא בין תושבי ירושלים המזרחית לבינינו? האם נע־שה משהו לשכך את חששותיהם שאין פנינו לנישול?

בדברי שני המציעים לא שמענו, ל־צערי, הצעות המדברות על פיתוח ה־עיר למען שני העמים.

כבוד הושב־ראש, אנו אומרים: פי־תוח — כן...

הסרת מחיצות — כן, אבל לא ב־דרך שתגביר את החששות ואת התהום.

בירושלים המזרחית, כבוד סגן ראש הממשלה, יש לבנות לא רק את השי־כונים ואת המוסדות שמנית, יש לב־נות גם גשרים.

חבר־הכנסת נריה אמר בסקירתו ה־היסטורית: ירושלים לא נמסרה לשום שבט, כי היא שייכת לכל השבטים. ב־מקום השבטים יש כיום מציאות לאו־מית, איזורית ובינלאומית אחרת. כפי שסגן ראש הממשלה אמר בסוף דבריו, ירושלים איננה קדושה רק לנו, ואין טעם מוסרי או תבונה מדינית ל־התעלם מהעובדה הזאת. שר הבטחון, מר משה דיין, היה מוכן בשעתו להס־דר לפיו יונף דגל ירדני מעל הר הבית.

ירושלים היא בירת המדינה, אבל היא לא רק זאת. אני מקווה שהיא תהיה בירתה המשותפת של מדינת יש־ראל ומדינת פלסטין.

סגן ראש הממשלה דיבר — ושמח־תי לשמוע דבריו מטעמים אחרים — על חולשת־דעת מדינית של הממשלה לפני עשרים שנה, באשר לא העזה לשחרר את העיר העתיקה. אני מקווה שלא נצטרך לדבר על חולשת־דעת מדינית של הממשלה הנוכחית בעוד עשרים שנה, על כי לא העזה לשחרר את ירושלים מכבלי השינאה, השובי־ניזם והמלחמה.

ולסיום, סגן ראש הממשלה שיבח את פעולת עיריית ירושלים ופעולת ה־הסתדרות בעיר המזרחית. גם אני מב־רך את ראש העיר, מר טדי קולק, על מה שעשה. אני מוכן אפילו לברך את החבר אהרן בקר על מה שההסתדרות עשתה. אבל אני רוצה לשאול: האם הגשמת השלום היא פעולה מוניציפ־לית? האם מיצוי האפשרויות ההיס־טוריות של ירושלים מאוחדת הוא ענין של הוועד הפועל? זה תפקיד היסטו־רי — וכדאי לך, אדוני סגן ראש ה־ממשלה, להעמידו בראש דאגותיך ו־בראש מלחמותיך. אני מעז לומר שזה חשוב יותר אפילו ממניעת מינוי סגן שר דתי למשרד החינוך. אני בטוח ש־אם תיטול את התפקיד הזה לידך, תהיה ראוי יותר להיות ראש ממשלה.

התנור הקולע למטרה

אמקור 850

בישול בגז אפיה וגריל בחשמל

עם השכלולים שבתנור הגדול יותר והיתרונות של התנור הקומפקטי. עיצוב מודרני. על משטח הבישול 4 מבערי גז, בגדלים שונים, לבישול מהיר. ורשת אמאיל הניתנת להסרה בקלות. לאפיה ולגריל-תא ענק חשמלי. עם מנוע מיוחד לשיפוד וגריל מסתובב (ללא תוספת מחיר). תאורה פנימית ודלת זכוכית פנורמית. טרמוסטט לויסות דרגות החום.
יתרון נוסף-קוצב זמן עם שעון מצלצל ומגירה תחתית לאחסון כלים. הנשלפת בקלות. ובכך מקלה על הנקוי מתחת לתנור.

לרכישה גם בשיטת החליפין TRADE-IN

המחליף תנור בישול או כיריים ישנים (מכל סוג) בתנור חדש. יקבל תמורה כספית עבור הישן.
וכמו תמיד השרות המעולה של "אמפא" לרשותך

המפיצים:

אמפא

וסוחרים מורשים.

אמקור

מלך המטבח מבשל על מלך התנורים

מר י. לישנסקי שזכה בתואר מלך המטבח 1969 בהגישו מרשם שהוכן על תנור "אמקור"

דגם 400 דגם 500 דגם 1300

מכתבים

■ דיינו

(הגדה לפסח 1970)

כמה מעלות טובות למקום עלינו:

אילו קיבצנו מגלויות — ולא נתן לנו את המדינה — דיינו.

אילו נתן לנו את המדינה — ולא נתנה ביד המפד"ל — דיינו.

אילו נתנה בידי המפד"ל — ולא נתן לנו את יצחק רפאל — דיינו.

אילו נתן לנו את רפאל — ולא נתן לו להקים את תל־גיבורים — דיינו.

אילו נתן לו את התל — ולא נתן לנו את מפתחות הארץ בשבת — דיינו.

אילו נתן לנו את השבת — ולא נתן לנו את הכל שבינו לבינה — דיינו.

אילו נתן לנו את כל הנ"ל, ולא נתן בידינו את הרך היילוד לחתכו — דיינו.

אילו נתן לנו לחתכו — ולא נתן לנו לקברו (לאחר 120 שנה) — דיינו.

אילו נתן לנו לקברו — ולא נתן לנו להחליט באיזה צד של הגדר — דיינו.

אילו נתן לנו את הגדר — ולא נתן לנו משגיחי כשרות באלפיהם — דיינו.

אילו נתן לנו את הכשרות — ולא נתן לנו את הכותל — דיינו.

אילו נתן לנו את הקיר — ולא את כל העיר — דיינו.

אילו נתן לנו רק עיר זאת — ולא תל־אביב ואחרות — דיינו.

על אחת כמה וכמה, טובה כפולה ומכופלת למקום עלינו, שקיבצנו, ונתן לנו, ושם את הארץ לרגלנו כאסקופא הנדרסת. והעניק לנו את הבריאות, והחינוך, והסעד, והחיים, והמתים, והדתות, והעיריות, והממשלות, וידנו בכל ויד כל תרוממנו, ואנו מיעוט בטל בשישים וקטונו מכל הכיבודים הללו.

י. אלון, הרצליה

■ נגד היועצת

לענייני נישואין

לדעתי זאת שערוריה שאשה כמו ד"ר גלעדי בת ה־80, תביע דעתה בענייני מין (העולם הזה 1684).

גרוס

אני בכלל לא מבין איך מרשים לה להיות יועצת לענייני נישואין.

הרי בחור צעיר שיגש אליה לקבל יעוץ, יכול להפוך ללא־נורמלי מעצות כמו שהיא נתנה בעיתונכם.

כל פסיכולוג מתחיל יודע כבר בשבוע הראשון ללימודיו שדיעות אלה אינן נכונות, ואינן מסוגלות לעזור למי שדרושה לו עזרה.

רוני גרוס, תל־אביב

■ העיר

עזה

סרוחה כשבלול מנופץ / בבית עלמין לאלמוגים / כשצריחיה מפלחים / שמים בשעמום.

שיין

גם הים הנוקשה / מבזבז גליו / על חופי השדף.

אנשים בני אלף / ואדמה בת מליון / ריח מעורב / צחנת אנוש ובשמי פרדסים.

עיר שמחוגי שעונה / הולכים לאחור / ושפעת שנאתה / פורצת קדימה.

אברהם שיין, ראשון־לציון

■ מתנדבות „ויצ"ו"

פונות לציבור

אנחנו, אירגון מתנדבות ויצ"ו באזור קרית־יובל, ירושלים, פונות לציבור בבקשה לתרום תנורים ושמיכות. אנו פועלות באיזור זה המונה כמה רבבות תושבים, ביניהם נזקקים רבים שחלקם מתגורר עדיין באסבסטונים.

מכוניתך שווה יותר - יפה יותר עם

ריפיקס

Helanca ®

דה-לוקס

כיסויים למושבי מכוניות - 9 צבעים

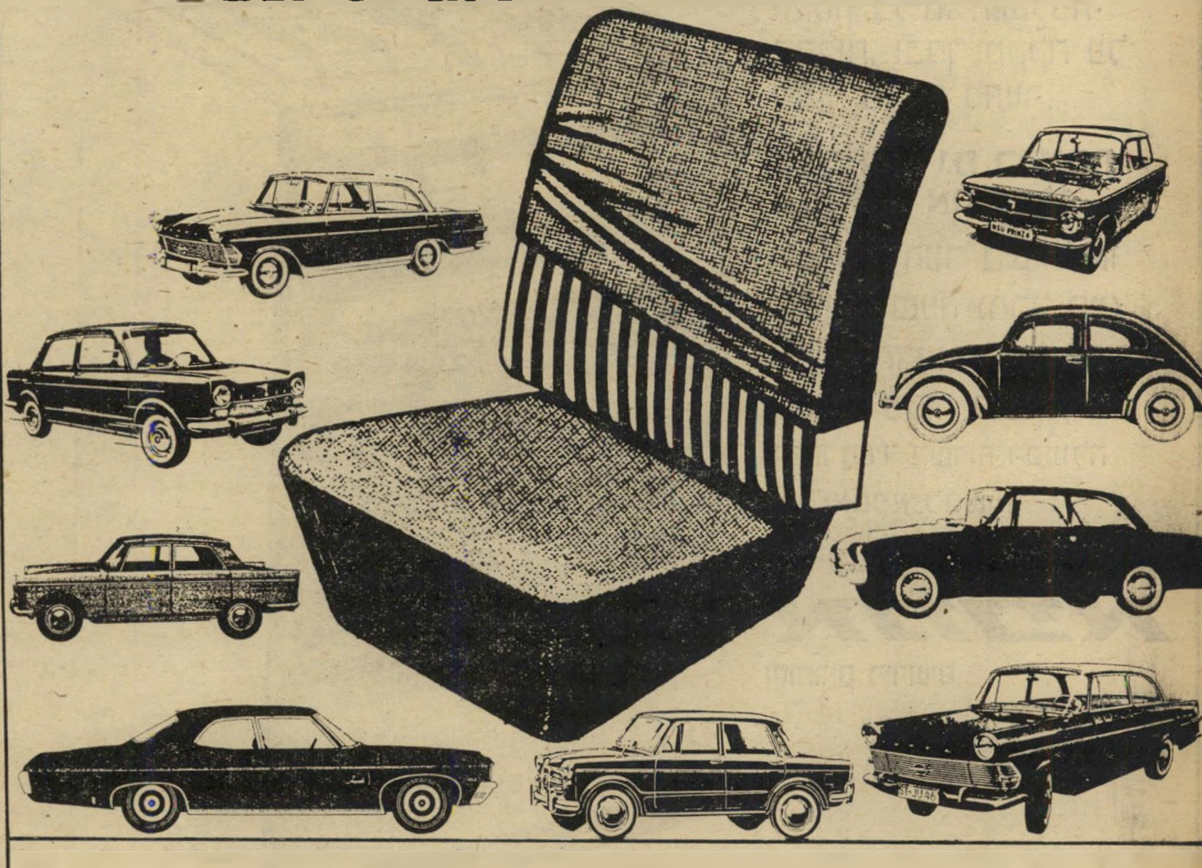

להשיג בסוכנויות למכירת מכוניות: בחנויות המובחרות לאביזרי רכב: בחנויות „המשביר לצרכן": עבור כוחות הבטחון – בחנויות „שקם" בתל־אביב וחיפה.

היצרן: ולטר יעקב בית המכונית חיפה בע"מ. טל. 521838

חוטי הלנקה מיוצרים בישראל בלעדית ע"י **מפעלי הברלון בע"מ** ברשותה של חברת הברליין-שוויץ.

מפעלי הברלון

דחף

הצטרף לאלפים

הלומדים אנגלית בטלוויזיה

בשעות אחר-הצהרים המאוחרות

למד אנגלית בנוחיות

עם הספר

LET'S LEARN ENGLISH

היום: LESSON 3 PART II

חיש-קל ובהצלחה בטוחה

(ב־8 שעורים של שעתיים)

קצרנות

עברית ו/או אנגלית

ב־אולפן גרג (בר־קמא).

תל־אביב: גורדון 5, טל. 236209

ירושלים: „הפקיד", בצלאל 18

חיפה: „במעלה", שמריהו לוין 30

קורס חדש ייפתח השבוע

התורמים מתבקשים להתקשר עם טלפון מס׳ 62082, 35812, ירושלים.

הניה רוקח, ירושלים

תחרות צילומים

צילמתי תמונה זו בירושלים.

אני מציע כותרת: הקווקים של הקב״ה בעיר הקודש.

צבי חבקין, רמת־חן

● תמונת השבוע מזכה את הקורא צבי חבקין ב־.10 ל״י.

האם הבוחר הישראלי מאובן

במכתבה של הקוראה אלינוער מחיפה (העולם הזה 1681) נאמר: „אורי אבנרי לא יגיע אף פעם לעמדת מפתח כי הבוחר הישראלי מאובן.״

תמונת השבוע

לפסימיות זו אין יסוד. אם אפשר להכפיל, אפשר גם להחמיש.

זה תלוי בנו ובמעש.

הררי, ראשון־לציון

משטרת־ישראל כן ענתה

בגליון 1682 של העולם הזה, מיום 26.11.69, במדור „חוק״ ראיתי תצלומו של „פרקליט ליטוינסקי״ וכתבה על תלונתו אל המפקח הכללי של משטרת־ישראל, שהעתקיה נשלחו גם למוסדות אחרים.

התפלאתי לקרוא באותה כתבה, כי „שלושה שבועות לאחר ששיגר את מכתבו לא זכה לקבל תשובת המפכ״ל.״

אומנם, משטרת־ישראל אינה נוהגת להתכתב עם הפונים אליה מעל דפי עיתונים,

(המשך בעמוד 8)

פרסום אריאלי/אבישג • צילום שתי פרי

מספר הטלפון שלי הוא 247255 ת״א

תוכל להתקשר אלי בכל עת, אל מחלקת השרות של „זניט״, שם אני עובדת ☆ תפקידי הוא לקבל את ההזמנות לטכנאי השרות ולכוון אותם אל לקוחותינו — לכן אוכל להעיד בבטחון גמור על יעילותם, נאמנותם ומומחיותם של טכנאי „זניט״ — העונים לכל קריאה תוך 24 שעות ☆ אגב, מספרי הטלפון של יתר מחלקות השירות שלנו הם: בירושלים — 52966, בחיפה — 64351 ובבאר־שבע — 4110.

☆ כדאי שתזכרו! „זניט״ — מקלט מצויין, שרות נאמן.

ZENITH

מכתבים

(המשך מעמוד 7)

וגם במיקרה זה לא הייתי סוטה מנוהגנו המקובל, אלמלא היו דבריו של מר ליטוינסקי זרועים אי־דיוקים מטעים.

נש

ובכן, מר ליטוינסקי פנה למפקח־הכללי עם העתקים לגופים אחרים במכתב שנושא תאריך 30.10.69, שהגיע אלינו ביום 3.11.69. למחרת היום, ב־4.11.69 נשלחה למר ליטוינסקי תשובת־ביניים של המפקח־הכללי בה נאמר, כי לאחר בדיקתנו — תישלח לו תשובתנו המפורטת.

ביום 23.11.69 נשלחה תשובתו של המפקח־הכללי, בחתימת הח״מ, אל מר ליטוינסקי ואל כל שאר המכותבים.

ניצב־מישנה י. נש,
לישכת המפקח־הכללי, ירושלים

■ תגובת
ליטווינסקי

ב־4.11.69 נשלח אלי מאת המטה הארצי של המשטרה, על גבי טופס של המשטרה, אישור בדבר קבלת מכתבי בדבר תלונה על השוטר רוזנפלד. המילים „הננו מטפלים בעניין ועם סיומו של הטיפול נודיעכם״ הן חלק מן הטופס השיגרתי המודפס.

ליטווינסקי

התשובה העניינית נושאת את התאריך 23.11.69 ונתקבלה ב־28.11.69, דהיינו, יומיים אחרי הפירסום בעיתון וארבע שבועות לערך לאחר מישלוח מכתבי.

לגבי ה„אי־דיוקים״ — אין שום אי־דיוקים. תשובה עניינית למכתבי קיבלתי רק ב־28.11.69, כאמור לעיל.

עו״ד חיים ליטווינסקי, תל־אביב

■ אזרחות
טובה

ביום שני, 17.11, בשעות הערב המוקדמות, בוצעה פריצה בסטודיו לציור השייך לציירת נחמה אבני (אפשטיין), רח׳ הירקון 124 תל־אביב (על הגג).

הפורצים שברו את דלת הכניסה, חיבלו ברכוש, זרקו יצירות ושמו בכליהם מכל הבא ליד, תכשיטים וכן 5 ציורי שמן שכבר נמכרו.

אנו פונים בבקשה מעל דפי העיתון למצפונם של הפורצים וכן לכל מי שהיה בסביבה ויכול לעזור בהחזרת הרכוש הגנוב לבעליו, ויבוא על שכרו.

שלמה ימיני, בשם קבוצת ידידים
רח׳ גורדון 41, תל־אביב

■ בחינות
במשרד־הרישוי

אבקש לפרסם את הערותי למכתב למערכת בחינות מוזרות במשרד הרישוי בבירה; (העולם הזה 1674).

כל אדם המבקש להיבחן בתור מורה־נהיגה, מקבל מדריך מיוחד שהוצא למטרה זו.

הקריטריונים לקבלת הסמכה בתור מורה־נהיגה נקבעו על־ידי אגף, הרישוי והם מתחלקים לשלושה שלבים:

א. שלב א׳ — מבחן בכתב.
ב. שלב ב׳ — מבחן מעשי.
ג. שלב ג׳ — מבחן בעל־פה בפני ועדה ציבורית.

למבחן זה יכולים לגשת הנבחנים שעברו בהצלחה את השלבים א׳ ו־ב׳.

קביעת תוצאות מבחן שלב א׳: הממוצע של תוצאות המבחן חייבות להיות 60%, בתנאי שהנבחן השיג בכל מקצוע ומקצוע לא פחות מ־50%. נבחן שנכשל במקצוע אחד ייפסל וזאת למרות שבשאר המקצועות השיג ציונים מעולים.

בדיקת המבחנים וקביעת ציונים: שאלוני הנבחנים נבדקים בעילום־שם ורק לאחר מכן הבוחן האחראי מפענח את המספר בו סימן השאלון ומוסיף עליו את שם הנבחן.

נכון הוא כי המבקשים לקבל רשיון להוראת נהיגה נכשלים ולא מצליחים בבחינות וזאת בגלל אי ידיעה מספקת של החומר, שטחיות בלימודים, אי הבנת החומר, כושר הסבר לקוי וכו׳. בקרוב תתפרסמנה תקנות חדשות בנדון שיחייבו את המועמד להתכונן בהתאם לתוכנית שאושרה על־ידי אגף הרישוי. דבר זה יבטיח הכנה יסודית יותר מהמבקשים לקבל רשיון להוראת נהיגה.

יהודה איזנשטרק,
הממונה על יחסי־ציבור של אגף הרישוי

תן כותרת!

שלח כותרת מתאימה לתמונה זו. בין שולחי הכותרות המוצלחות יוגרלו 3 פרסי ספרים. את הכותרות יש לשלוח בגלויות בלבד לת.ד. 136, תל־אביב, ולציין „תן כותרת״. המועד האחרון: עד 20.12.69.

אהרון בקר,
המזכיר היוצא של ההסתדרות

*

הכותרות שזכו

מתוך הכותרות שנשלחו לתמונה לעיל, שפורסמה בגיליון 1682, נבחרו הכותרות הבאות:

● **„תן עוד שיהוק, אולי תצא גם אשתי,״** סמי טרוזמן, רחוב הנציב 6, באר־שבע.

● **„לנגוס או לא לנגוס, זו השאלה!״,** משה בן־נאים, הרב קוק 45, הרצליה.

● **„היפופו־טעם״,** יוסי גרינשפן, אבן־יהודה.

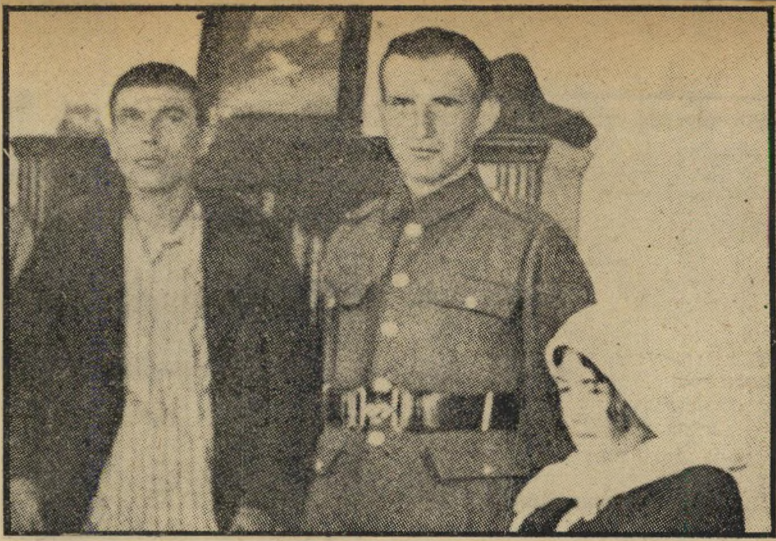

טוס לפארים על חשבון העולם הזה

זהה את האיש במדים, המופיע בצילום למעלה:

1. מפכ״ל המשטרה, פינחס קופל
2. הנציב העליון, סיר הרברט סמואל
3. חיים לסקוב, בעת שירותו בבריגדה
4. דויד בן־גוריון, במדי הצבא התורכי

תלוש מס׳ 3

התשובה: ....

השולח .... כתובתו ....

תשבץ „העולם הזה״

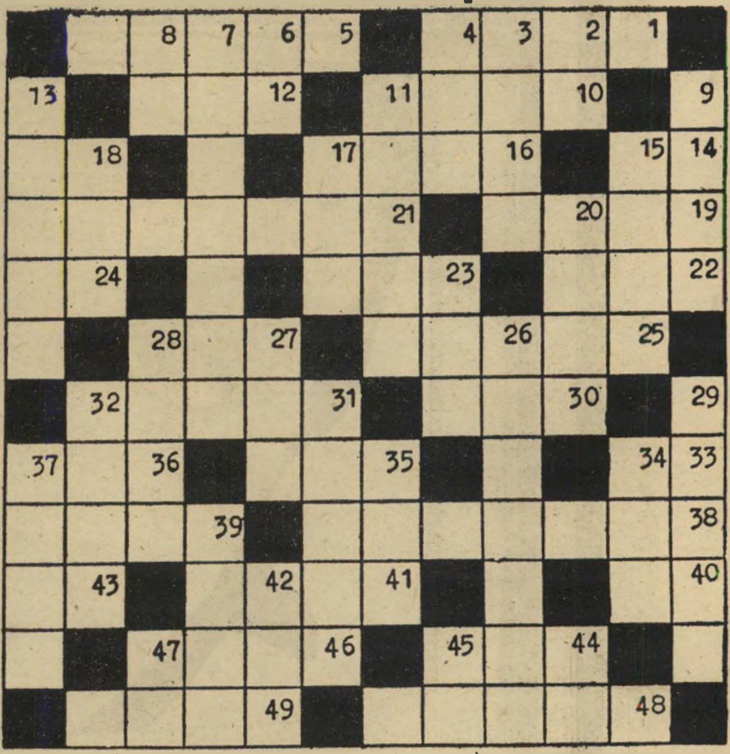

מאוזן: 1) מהווה חלק מסמל ידוע בעולם; 5) פרח שהוא מלך הביצות באגדות הילדים; 10)... בידי מפי אבי — ביטוי המספר על דברי האב לבנו; 12) גניבה של אלימות; 14) שר; 16) יושבי... וצלמות, אסירי עוני וברזל; 18) לווה מרעהו כסף; 19) מקום הגלות הראשון של עמנו; 21) ישוב על שם אשה יהודיה גדולה בצפון הארץ; 22)... אין לו רגלים; 23) שחקן ידוע, שיחק ב„גילדה״ וב„סוד האגם״ (שם פרטי); 24) אביון; 25) גופה חנוטה; 27) החיילים מחכים בקוצר רוח לבואו; 30) בגלל המחירים הגבוהים שהוא דורש מתקשות היום משפחות רבות בהכנסת ריהוט לדירותיהם; 31) בידיה הנהלת המפעל; 33)... סמל; 35)... אחת אפיים; 36) „אם יש... יופיע מיד״ — (ביאליק); 38) קומפוזיטור פיני ידוע, חיבר את הימנון אולימפיאדת הלסינקי; 39) כינוי לים סומכי; 40) תריסר; 41) יש מקומות בנגב שדבר זה נעשה רהם השנה לראשונה בתולדות הארץ; 43)... ומי ההולכים; 44)... ישראל לא ילקר; 46) אסטרולוג; 49) מחשבה הגיונית דורשת דבר זה לאחר שהוגתו ההגחות! 49) אנו קוראים לזה „בלוף״.

מאונך: 2)... המוות יפריד בינינו; 3) התלמידים מתיראים מאד מפני דבר זה; 4) משורר ישראל שזכה ליחס טוב מצד המבקרים; 6) חסר נכסים; 7) אי בים התיכון; 8) „... יד״ — קרוב; 9) מטה שאינה נוחה ביותר למשכב; 11) רבים מן העולים החדשים חסרים דבר זה; 13) יהודים דתיים עורכים בשבת בערב טכס הנקרא בשם זה; 15)... ונוטר; 17) רעב; 18) עולם; 20) אדם זה הביע דרישה לגרש בהקדם את כל הערבים מהארץ; 23) הרי ארצנו מכילים בקרבם אחוז גדול של חומר זה; 26) ישוב בגבול הרי יהודה המצטיין במחצבותיו; 27) שלוש מאות ששים וחמשה יום; 28) דייל; 29) נמל ים־תיכוני שללכלוכו ולזוהמתיו יצא שם בעולם; 31) גוף שאנו מוצאים את שטחו על ידי הכפלת בסיסו בגובהו; 32) שרפרף; 34) תעלת שופכין; 35) בו מרוכזים מרכזי עצבינו; 37) תנור; 39) הגיעו בנים עד... וכח אין ללידה; 42) מה... מיומיים; 44) לא כל יום מתרחש...; 45) [illegible]

בעולם

חיות

הם לא יחיו יותר

השמדת־עם היא פשע לפי מגילת האו־מות המאוחדות ולפי חוקי המדינות ה־מתוקנות. אבל השמדת־גזעים עדיין מקו־בלת בפרוס שנות ה־70. מדי שנה כמעט נעלם גזע אחר של חיות מעל פני כדור הארץ, ושרידיו נכחדים אפילו מגני־החי־יות הגדולים בעולם ושמורות־הטבע למי־ניהם.

הדב המקסיקאי האפור, למשל, היה עדיין בעל חיים נפוץ למדי בתחילת שנות ה־60. השנה כבר לא נשאר אפילו דב מקסיקאי אפור אחד לרפואה. לפי תצפיות שנערכו על־ידי הקרן העולמית לחיי־טבע, נעלם מדי שנה סוג אחר של ציפרים או חיות, שהיו ידועות עדיין בתחילת המאה.

מאז למד האדם להניח מלכודות, להטיל רומח ולירות בחץ ובקשת, הוא מוציא להורג את בעלי־החיים שכניו, אם מפני שהוא צריך את בשרם או עורם, ואם מפני שהוא נאלץ להרחיב את מרחב ה־מחיה שלו.

40 סוגים יעלמו בעשור הבא. הקואג׳ה, למשל, — יונק דמוי סוס, הק־רוב לזברה, אך מפוספס רק בחלק ה־קדמי של גופו ובראשו, הושמד כולו כבר ב־1875, על־ידי המתיישבים באפריקה שרצו לספק מזון לילדיהם.

כרת־הים, יצור שקט, חסר־אונים ונוטה לאימון, המשיך להתקיים רק שנים ספו־רות אחרי שגילו אותו לראשונה באיזו־רי הקוטב.

לפי „תחזיות שנערכו לאחרונה עתידים להיעלם בשנות ה־70 לא פחות מ־40 סו־גים שונים של חיות. ביניהם: הנץ הקלי־פורני, שהוא העוף הגדול ביותר של ה־יבשת האמריקאית; כלב המים הענק של דרום־אמריקה, הניצוד בעיקר בגלל פרוו־תו; והאלנד — תאו ענק שרק כ־180 מ־בני מינו שרדו עדיין בסנגאל.

הנמרים עומדים להעלם משטחי רוסיה, יאווה, סין, באלי וסומאטרה. ציידים, ה־נעזרים לצרכי עיקוב במטוסים, הורידו לאחרונה במידה ניכרת את מספר דובי הקוטב. בטיבט נותרה כמות כה זעירה של דובי פאנדה הענקיים, עד שהחוקרים מטילים ספק אם הם יכולים למצוא בני־זוג ולהתרבות.

רק על כתפי הנשים. הדרישה מצד מדענים וגני־חיות הורידה את אוכ־לוסיית האוראנגוטאנגים בעולם ל־5000, ואוכלוסיה זו מידלדלת במהירות.

נמר הצ׳יטה ההודי, הנחשב לחיה המ־הירה ביותר על פני כדור הארץ, נותר בחופש במספרים זעומים ביותר, והתאו הענק של אנגולה נותר עדיין לפליטה, רק מפני שכמה מאות מבני מינו נכלאו בשמורות טבע מוגנות.

זמן רב אחרי שהליאופרד — נמר ה־חברבורות השחורות, יהפוך לנחלת ההיס־טוריה ישארו עדיין זכרונות מחתול ענק זה שיופיו היה בעוכריו: הוא ישאר כנראה רק בגני־החיות ועל כפתי הנשים שרצו בעורו כדי ליפות את עצמן.

לאחרונה ניסו אנשי החברה הבינלאומית להגנת־הטבע לצאת במסע פירסום ענקי נגד השימוש בפרוות הליאופרד. הם רצו לשכנע נשים כמו המלכה אליזבט וז׳קלין קנדי־אונאסיס, לתת דוגמא אישית בכך, בתקוה שזה ישפיע על שאר הנשים בעולם.

על אשה עתירת־נכסים אחת, שעמדה לרכוש פרוות ליאופרד, הופעלו אמצעי שכ־נוע אלה. היא הקשיבה בסבלנות לנימוקים של שומרי־הטבע על הסכנה לקיום החיה. „אם עומד להיות מחוסר כזה בפרוות," אמרה האשה לבסוף, „מוטב שאקנה עכשיו שתי פרוות כאלה."

ארצות־הברית

קיבוץ החזירים

מעצרה של משפחת ההיפיס הידועה כ־„משפחת מנסון" בלוס־אנג׳לס, והאשמתה בביצוע מעשי הרצח המזעזעים של שרון טייט וידידיה, הטילה אור, בפעם הראשונה, על תופעה חדשה בארצות־הברית: קיבוצים של היפיס.

כתוצאה מגילויה של „משפחת מנסון",
(המשך בעמוד 19)

בעולם

(המשך מעמוד 9)

התעוררו גלי זעם מוגברים נגד „הפלישה הקומוניסטית לקליפורניה.” אין זו פעם הראשונה שגופים שונים בקליפורניה מנסים לסלק ולבער מקירבם את מושבות ההיפיס, אלא שהפעם יש להם על מה להסתמך בהתנגדותם.

אולם לא כל קיבוצי ההיפיס דומים למושבה הארעית שהקימה „משפחת מנסון”, שלא היתה אלא חבירת צוענים מודרנית, שהתפרנסה על גניבת מכוניות. רבים מקיבוצים אלה מבוססים על אידיאלים הדו־

אלוהים הוא מה שקורה. מלבד העבודה בגידול החזירים עצמם, חייבים כל חברי הקיבוץ לקחת חלק באירועים החברתיים המתקיימים מדי ערב. כשנערכים רקודים בחדר האוכל של הקיבוץ, אין איש רשאי שלא להשתתף בהם.

„חופש אמיתי אין פירושו חוסר ארגון,” אומרים אנשי הקיבוץ, שבניגוד לשאר מושבות ההיפיס, חיים במשטר מאורגן וקבוע מראש. „בהתחלה צעקו כמה מאיתנו: ,פאשיזם!' אבל עכשיו זה עובר,” מסביר רומני. „אנחנו אוכלים בשעות קבועות ב־

רגע לפני המוות

זוהי התמונה המזעזעת ביותר מסידרת התמונות שצילם הצלם הצבאי האמריקאי רונלד הברל בטבח שנערך בכפר הוייט־נאמי מי לאי. הברל היה נוכח כשקבוצת חיילים ריכזה מיספר נשים ותינוקות, בתוכן נערה כבת 13. אחד החיילים ניסה, בעזרת כמה מחבריו, להפשיט את הנערה. שעה שהפשיטו את הנערה, כשגוויות מונחות מסביב, ניסתה אמה לחוש לעזרתה, הסתירה את הנערה מאחורי גבה. אשה אחרת ניסתה למנוע מהאם להפריע לחיילים להפשיט את הבת. הברל צילם את התמונה המראה את הילדה בת ה־13 מסתתרת מאחורי אמה, כשהיא מנסה לרכוס את בגדיה. „כשהסתובבתי,” סיפר הברל, „שמעתי צרור יריות של תת־מקלע. הסבתי את ראשי וראיתי את כולם, נשים וילדים, שוכבים מתים.”

מים לאלה שהניעו בזמנם את אנשי העלייה השנייה להקים את הקיבוצים בארץ־ישראל.

קיבוץ החזירים שוכן לרגלי סאן־גבריאל, לא הרחק מלוס אנג'לס. זהו למעשה הנסיון הרציני והמוצלח ביותר שנעשה להקמת קומונה של היפיס בארצות־הברית. בראשיתו היה קיבוץ החזירים חווה לגידול חזירים של אחד, קלוד דופי, שהחכיר את החווה לחבורה של היפיס לפני שנתיים. השמועה על כך עשתה לה כנפיים, ותוך חדשים מעטים נאספו בחווה, שאנשיה חיו חיי קומונה, פליטים מכל הסוגים, שברחו מהחברה שסבבה אותם: בוגרי קולג'ים, מוסיקאים, שפנפנות במועדוני פליי־בוי ועוד.

לדברי אנשי הקיבוץ אין הוא מהווה מעין מחנה־קיץ של נוודים. „זוהי קהילה רוחנית, נסיון בדרך חיים אוטופית,” מסביר יו רומני, לשעבר קומיקאי של מועדוני־לילה שהפך למזכיר־החוץ של הקיבוץ.

יחד, שומרים על תקנות הבריאות ומחלקים בינינו תורנויות בחדר־האוכל ובעבודות שונות. עישון סמים אסור בתוך בתי הקיבוץ, אבל מי שרוצה יכול לצאת להרים ולעשן שם כאוות־נפשו.”

האידיאולוגיה המאחדת את חברי קיבוץ החזירים היא משהו הלקוח מתורת הגורו. שאיפתם היא לחיות בתיאום עם „תאו — שהוא זהות חסרת אנוכיות יחד עם מצפון עולמי שלגביו המציאות היא שינוי מתמיד.”

„אלוהים הוא מה שקורה,” מסבירים אנשי קיבוץ החזירים את תורתם. „אנחנו מהחיים סיכום של תשוקותנו. איך אנחנו יודעים מה שטוב? אתה יודע זאת ברגע שזה מתרחש, לא במבט לאחור.”

כאשר נשאלו אנשי החווה אם שמעו על הצלחת נסיונות כמו נסיונם בישראל, השיב אחד מהם: „זאת לא חוכמה להגיע לחיים כאלה שם. האתגר הוא להצליח בחברה כמו החברה האמריקאית.”

BON לגבר־

מעתה גם בישראל

Bon Shaving Foam–
קצף הגילוח החוסך זמן, נעים ומרענן.
Bon After Shave Lotion–
מי גילוח בניחוח גברי המלווה אותך בכל שעות היממה.
Bon Spray Deodorant–
נעים בשימוש ומרחיק כל ריח גוף.

BON

MED. SUN LINES FERRY LTD

בלה חופשתך בחורף — במחירים מוזלים!
ותיהנה משרות אדיב ונוחיות מירבית

הפלגות סדירות מחיפה בכל יום חמישי בשעה 11.00, ללימסול, פיראוס ובְרינדיזי (איטליה) באנית־המעבורת

אפרודיטה

(שירות אקספרס — הדחק 9,000 טון)

פנה אל כל סוכני הנסיעות או לסוכנים הכלליים

אלאלוף ושות'

תל־אביב, רחוב אלנבי 94, טל. 611757 — 613389
חיפה, רחוב כיאט 6 טל. 67752 — 67753
(„אפרודיטה” שנת בניה 1948 „ג”)

ערב פאראפסיכולוגי
עם
חנן אברהם

בהרצאה על:
גלגול נשמות

בחלק שני של הערב: נסויים היפנוטיים שמטרתם להחזיר את המהופנט לגלגולו הקודם.

בבית סוקולוב, רח' קפלן 4, תל־אביב
יום ד', ה־17 לדצמבר, ב־8.30.

★ בבית התרבות, רמת גן,
רחוב יהלום 6
ביום שישי, ה־19 לדצמבר,
בשעה 9.00 בערב

ירצה חנן אברהם על:
ריפוי במגע־יד וממרחקים

בחלק השני: הדגמות של ריפוי במגע יד ואיבחון מחלות באמצעות מטוטלת

★ בבית התרבות, חולון,
רחוב ל. בלום 41
ביום ד' ה־24 לדצמבר, התחלה: 8.30
ירצה חנן אברהם על:
גלגול נשמות

ההרצאה תלווה על־ידי נסויים היפנוטיים שמטרתם להחזיר את המהופנט לגלגולו הקודם.

הנהלת חשבונות
למד במכון
לביא
בעזרת ספרי
לביא

★ קורס בוקר מזורז
★ קורס ערב רגיל
★ הכנה לסוגים 1, 1+2

גמר ההרשמה:
25.12.69

תל־אביב, רחוב סמולנסקין 7, מפנת בן־יהודה 90.

רמת־גן, שדרות הילד 21, על־יד קולנוע „אורדע”.

אנשים

האלוף נוסע בטרמפ

■ במהלך המשא־ומתן ה־קואליציוני להרכבת הממשלה, כשפרץ משבר־גח״ל, נשאל ח״כ **משה וורטמן**, אם באמת לא תצטרף גח״ל לממשלה. תשובתו: „אל תדאגו: פעם מספר כחול, תמיד מספר כחול.״

■ אין ספק שפירסום כתבתה המצליפה של **סילבי קשת**, רפאל המאלך, על מעללי ח״כ **יצחק רפאל**, גרמה לכך שרפאל לא נכנס כשר לממשלה החדשה. הוכחה לכך יש בדברי גולדה לראש המפד״ל, **משה חיים שפירא**: „למרות שאני לא מתערבת, בדרך כלל, במינוי מועמדים של מפלגות אחרות, לא אסכים שיצחק רפאל יהיה שר בממשלה, לאור הדברים שהתגלו בכתבה של סילבי קשת.״

■ כשנאמה **בבה אידלסון** בוועידת ההסתדרות, היא שלחה ברכה ליו״ר החדש של הכנסת, **ראובן ברקת**: „אני רוצה לברך את היושב־ראש החדש, שילך בעיקבות היו״ר הקודם, שאיננו איתנו עוד.״

■ את הסערה הציבורית שקמה סביב הכרזתו -על העיתונות של שר הדואר לשעבר, **ישראל ישעיהו**, תירץ ישעיהו השבוע ב„אני חלש ביחסי ציבור.״ והוא עוד מאמין בזה.

■ השעה היתה אחת בלילה. אדם בודד עמד בכביש וביקש לעצור טרמפ. מכונית צבאית נעצרה לידו. „אתה יכול לקחת אותי לפיקוד דרום?״ „כן—כן,״ ענה הנהג בגימגום, כשראה את אלוף פיקוד־הדרום **ישעיהו גביש**, ששיחרר באותו ערב את נהגו, היה צריך להגיע בדחיפות לפיקוד, העדיף להיעזר בטרמפ.

■ כמה ימים לפני שנהרג הילחה טייס אל־על **רפי לוינסון** 500 ל״י למכרו הדייג **חיים אשכנזי**. אחרי האסון בא הדייג לאשתו של רפי ורצה להחזיר לה את החוב. האשה, שלא ידעה כלל מהחוב, סירבה לקחת. אשכנזי, שהרגיש חובה לרפי, קנה ספינת־דיג חדשה וקרא לה: רפי.

■ כשהגיעו הפאנטומים הראשונים מארצות־הברית לישראל, שהה אחד מטייסי חיל־ה־אוויר הנבחרים בחו״ל בנסיבות שאינן תלויות בו. חבריו חיפשו דרך להודיע לו על בוא הפאנטומים. הם נזכרו שלאותו טייס יש כלב בשם **פאנטום**, וכתבו לו במכתב: „לכלב שלך נולדו גורים.״ הטייס לא הבין את הרמז, כתב לחבריו במכתב התשובה: „איך פאנטום יכול ללדת גורים? הרי הוא כלב ממין זכר!״

■ כשברך אחד הצירים בועידת ההסתדרות את המזכיר היוצא של ההסתדרות, **אהרון (בקר)**, ואת המזכיר החדש **(יצחק) בן־אהרון**, קפץ ממקומו אחד מהקהל, יוצא תימן, ואמר: „ההסתדרות נשארת תמיד בידיים שלהם. האב אהרון הלך ובמקומו בא הבן שלו. מתי כבר יחליפו את המשפחה?״

■ בגלל זה שראש־הממשלה **גולדה מאיר** היא אשה, יש צורה מיוחדת לסיום החיכוכים שלה עם גברים: את חיסול המשבר בינה לבין **יגאל אלון** חגגו השניים בלחיצת־ידיים וּבחיבוק ארוך...

■ התפקיד הראשון אותו מתכונן למלא שר־החינוך־והתרבות יגאל אלון יהיה, כנראה, השכנת שלום־בית בין **אברהם כץ**, יו״ר הסתדרות המורים התיכוניים; ו**שלום לוין**, מזכיר הסתדרות המורים. אלון פגש את השניים באחד ממיסדרונות הכנסת: „כיוון שאתם שניכם כאן, לא יהיה קושי באיחוד שני האירגונים,״ אמר שר־החינוך.

■ סופר מעריב **ישעיהו אביעם**, קצין קרבי לשעבר בחטיבת גבעתי ותושב רמת־גן, שימש שנים רבות כסופר עיתונו בגוש דן. במערכת הבחירות האחרונות הוחלף תפקידו והוא מונה סופר מעריב לענייני הסתדרות. השבוע, במסיבה עם שאר חבריו, כתבי העיתונות היומית לענייני הסתדרות, סיפר כי יום הולדתו הוא ב־1 באפריל. הציע לו אחד הנוכחים: „לכבוד התפקיד החדש שלך אתה חייב להחליף את יום הולדתך ל־1 במאי.״ אגב, אביעם עצמו, איש אצ״ל ותיק, אינו חבר ההסתדרות.

ההצעה של טופול

■ **עמוס קינן**, שהוזמן לגרמניה על חשבון ממשלת גרמניה, התארח בברלין אצל בעל מועדון הלילה הגדול, עדן סלון, **שמעון עדן**. שמעון שמע כי קינן הוא גסטרונום גדול, הזמין אותו לאחת המסעדות המשובחות של ברלין המערבית. תוך שעה קצרה העמיד קינן את כל המסעדה על רגליה: הוא נזף במלצרים בקול־קולות והחזיר ברעש גדול את רוב המנות שהוגשו לו. שמעון עדן, שכמו המלצרים במסעדה לא היה רגיל להתנהגות מעין זו, קם, לדבריו, והשאיר את עמוס קינן לסיים את הארוחה לבדו.

■ ביום השישי שעבר ערכה האמרגנית־מפיקה **לביאה הון** מסיבה, אליה הזמינה את כל מי שהיא קשורה איתו ביחסי עבודה. מי לא היה שם? השחקן **סבי דור** שהוזמן אבל היה צריך להצטלם באותו ערב לסרט תמר אשת ער, ו**יוסי שילוח** שבא במיוחד מלונדון וגם הלך להצטלם לסרט. מי שכן היה, זאת **ברכה נאמן** שחזרה מקנדה, שם ביקרה את ארוסה, כשהיא לובשת מיני קצרצר ו**אלכס פלג**, שחזר מאירלנד, שם השתתף בסרט, והדוגמנית **אסתר זבקו**, שחזרה מתצוגת־אופנה בארצות־הברית, משם הביאה סודר־חולצה־שימלה המגיעים עד לריצפה. המסובים היו נורא עסוקים: בלדבר על קולנוע וטלוויזיה, כמובן.

■ בתוכנית הרדיו האדם השל־שי של גלי צה״ל השתתף השחקן **חיים טופול**. הוא היה אחד מאנשי הצוות שתפקידם לזהות אנשים הנמצאים מאחורי הפרגוד. אחת המזוהים היתה חיילת המשרתת במוצב קידמי בתעלת סואץ. „אם אזמין אותך לצאת איתי בערב, תגלי לי אם זאת את?״ שאל טופול. „מסכימה,״ השיבה החיילת בהתרגשות. „טוב, אז עכשיו תרימו את המסך ונראה אם גם אני מסכים,״ ביקש טופול. אנשי גלי צה״ל לא הסכימו.

■ בעיני מי שהיה שגריר בריטניה בארצות־הברית ומחזר נלהב של **ג'אקלין קנדי־אונסיס, הלורד הארלך**, מוצאות כנראה חן אמריקאיות. אחרת לא מובן מדוע נשא לאשה את מנהלת הסניף הלונדוני של שבועון האופנה ווג, **פלמה קילין**, שהיא אמריקאית, כמובן. אגב, אורחי הכבוד בחתונה היו **הנסיכה מרגרט** ובעלה **הלורד סנאודון**.

■ במופע שערך האמרגן **מרקו תורג'מן** בהיכל התרבות, הזמין כאורחות־חינם שוטרות ממשטרת תל־אביב. כשנגמר המופע יצא מרקו אל מכוניתו ומצא רפורט שנרשם על־ידי שוטרת, ממטה מחוז תל־אביב, כמובן.

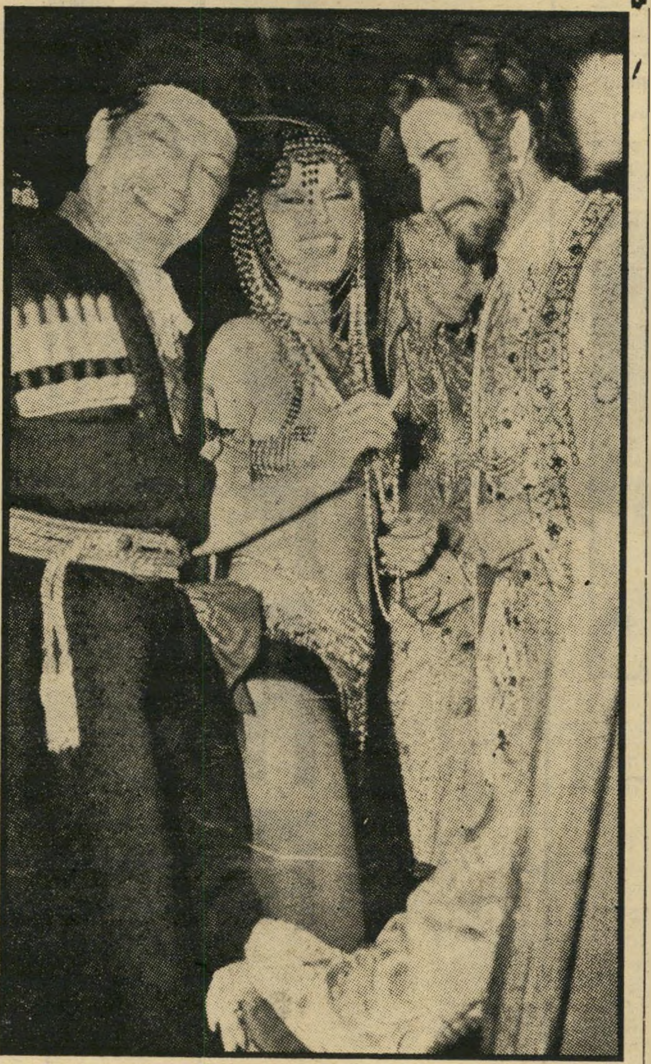

שחרזדה החשופה במרכז התמונה אינה אלא בריג'יט בארדו. היא התלבשה בתלבושת זו בנשף מסיכות שערך הברון הצרפתי אלכסיס דה־רדה, אליו הוזמנו 500 מאנשי האצולה וכוכבי הקולנוע והתיאטרון של אירופה. נושא נשף המסיכות היה „אלף לילה ולילה,״ וכל אחד מהאורחים היה חייב לבוא בתלבושת של דמות מתוך אגדות־ערב אלה. היחידים שלבשו סמוקינגים בנשף זה היו אנשי המשטרה והבולשת אשר באו לשמור על היהלומים הרבים שעִנדו משתתפות הנשף.

המלחמה היא מישחק ילדים, כך כנראה סבור מלכה של ירדן, המלך חוסיין: בתמרונים האחרונים של צבא ירדן, בהם חזה חוסיין, הוא לקח עימו את שני בניו, פייסל ועבדולה, לחזות בתרגילי הקרב. שני הילדים הם בניו מאשתו האנגליה, המלכה מונה.

שלמה פיינשטיין, ראש הרשימה למען פ״ת שזכה בשני מנדטים בעירייה, לקה אחרי הבחירות בהתקף־לב. פיינשטיין המאושפז בבית־חולים „השרון״ זכה לביקור יוצא דופן בשבוע שעבר, בעת שהופיע אצלו ראש עיריית פ״ת, משה פיינברג, וחתם עימו על הסכם קואליציוני, לפיו הוא ישמש כסגן ראש־העיר. אולי יש משום סימליות בכך, שההסכם הקואליציוני הנזכר לעיל נחתם על ספרו של שבתי טבת, „קללת הברכה״.

תמרורים

נחוג • בפאריס, יום־הולדתו ה־70 של מוסיקאי הג׳ז **דיוק אלינגטון.** את המתנה המקורית העניק לבעל־השמחה הזמר־שחקן מוריס שבאלייה: הוא העניק לו את אחד מכובעי־הקש המפורסמים שלו.

נישאו • בעיירת השלגים השווייצית סנט־מוריץ, בטקס אזרחי בנוכחות עשרות רבות של ידידים ובני־משפחה, המיליונר

גינטר ומיריה זאקס

ובעלה לשעבר של בריג׳יט בארדו — **גינטר זאקס** (37) **ומיריה לארסן** (26).

מונה • על־ידי מיניסטריון החוץ בבון, כניספח עיתונות ליד השגרירות של מערב גרמניה בתל־אביב, **ליאופולד פון־ברדוב** (36) שהוא נצר למשפחת אצולה: הוא הנין של בת הקנצלר הראשון של הרייך הגרמני, אוטו פון־ביסמרק.

פורש • משירותו כסגן נציב מס־הכנסה ועובר להיות סגן המנהל הכללי ומזכיר חברת הביטוח הגדולה אליהו — עוה״ד **יעקב יולוס** (42). בנציבות שירת יולוס בשני תפקידים: סגן הנציב לעניינים מקצועיים ויועץ משפטי למס־הכנסה.

זכתה • בתביעה שהגישה נגד הסופר הצרפתי רוז׳ה פירטיף, אשר בסיפרו האמריקאנים תיאר אותה ככוכבת אשר מחליפה את דיעותיה הפוליטיות בהתאם לצורכי פירסומה — **מרלן דיטריך** — ב־7000 דולר.

נידון • בבית־המשפט המחוזי בתל־אביב, לאחר שהודה באשמה, לשלוש שנות מאסר, עבור הברחת 36 קילו חשיש, **צדוק**

צדוק קראוס

קראוס (32), אחיו של הזמר שמואל קראוס. ערך הסם המוברח: רבע מיליון לירות.

נפטר • בגיל 64, אחרי כמה חודשי מחלה, הגנרל היהודי היחיד בצבא הסובייטי — **יעקב גריגורייביץ׳ קרייזר.** הגנרל, שעבד פעם כפועל־כביש, שירת בצבא האדום מאז 1921 והיה חבר המפלגה הקומוניסטית מאז 1925. במלחמת־העולם־השנייה שירת קרייזר כסגן־מפקד של הדוויזיה מספר 2 של חיל־הרגלים שלחמה על חופי הוולגה. אחרי המלחמה מונה, בזה אחר זה, למפקד הצבא של האזורים דרום־אורал, טרנסבייקל וולאדיווסטוק. בגלל מחלתו פרש ב־1966 מהשירות.

יום שחור

הדברים הבאים נאמרו על־ידי אורי אבנרי בכנסת בדיון על הקמת הממשלה החדשה.

היום הוא יום שחור בתולדות ישראל. כי היום קמה ממשלה הסוגרת ביד חזקה את הדלת בפני כל סיכוי של שלום.

מצע־היסוד של ממשלה זו הוא: התנחלות כללית בשטחים המוחזקים. התנחלות היא סיפוח. פירושה הכרזה של־עולם לא נחזיר את השטחים שכבשנו במלחמת־מגן — גם לא תמורת שלום־אמת. פירושה התכחשות לקיומו ולזכויותיו הלאומיות של העם הערבי הפלסטיני, שבלעדיו לא ייתכן שלום.

כל אב וכל אם בישראל חייבים לדעת זאת.

★ ★ ★

בבחירות האחרונות, לפני חודשיים בלבד, הנחילו הבוחרים תבוסה לחסידי הסיפוח. מחנה הסיפוח נשאר כמו שהיה — מיעוט של פחות מרבע בעם ובכנסת. מאות אלפים הצביעו בעד המערך מתוך אמונה שתקום ממשלה אשר תהיה מוכנה לפחות לשקול אפשרויות של שלום, לעודד כל סימן של שלום שיש עימו ביטחון, כפי שהבטיחה תעמולת המערך.

תחת זאת קמה עכשיו ממשלה שאנשי הסיפוח שולטים בה שילטון מוחלט.

בראשה עומדת אישיות שהכריזה — א ח ר י הבחירות — שעצם ה ה ט פ ה לשלום היא פשע לאומי. ההרכב של ממשלה זו מונע ממנה אף ל ד ו ן בהצעות של שלום והחזרת שטחים, ולא כל שכן ליזום יוזמות שלום, לפעול למען השלום פעולה יום־יומית. כי תנאי מוקדם לכל התפתחות של שלום היא הכרזה חד־משמעית של ממשלת־ישראל שאין היא שואפת לסיפוח, ושהיא מוכנה להחזיר את השטחים הכבושים תמורת שלום.

אנו נכנסים לתקופה קודרת. מעגל־הקסמים של טירור והענשה קולקטיבית, התמרדות ודיכוי, יסתובב בקצב מהיר יותר ויותר. ההידרדרות לתוך תהומות המלחמה הבאה תגבר בקצב יותר ויותר מסחרר.

ההיסטוריונים של מחר ישאלו את עצמם: מדוע קמה ממשלה כזאת, שאינה משקפת את הכרעת הבוחר לגבי שאלת הגורל של קיום המדינה — שלום או שטחים. מדוע הוכנס לתוכה הסוס הטרויאני — ה פ י ל הטרויאני! — של אנשי הסיפוח, כל זה בשעה שלא אפסו סיכויי השלום, אלא להיפך, מסתמנים באופק סימנים מוצנעים אך ברורים של שינוי לטובת השלום?

ממשלה הרת־אסון זו קמה אך ורק מטעמי הנוחיות של שליטי המערך, לצורך חשבונותיה האישיים של הגברת גולדה מאיר, והאינטריגות של יורשי־העצר איש נגד רעהו.

★ ★ ★

ממשלה זו היא אסון לגבי מעמדה של ישראל בעולם.

הייתי בחו״ל כאשר פורסמו הידיעות על הרכב הממשלה. הן ירדו על ידידי ישראל שם כמהלומה, ונתקבלו בשמחה גלויה על־ידי אוייביה. כי ממשלה זו מבטיחה בידוד גובר והולך של המדינה ואובדן ידידיה הנאמנים ביותר.

איך ניתן להבין בעולם הרכב זה, אם לא כהחלטה סופית להקריב את השלום על מזבח הסיפוח?

שישה שרי גח״ל במקום שניים; ארבעה תיקים לגח״ל במקום אפס; צירוף שמעון פרס, הידוע בעולם כאדריכל מיבצע־סיני; מקומה העלוב של מפ״ם; ועכשיו צירוף האיש הידוע כשוחר־הסיפוח הקיצוני ביותר בישראל. בעיני העולם זה מצטרף לתמונה ברורה של קשיחות סופית ומוחלטת.

כל זה בשעה שדעת־הקהל באירופה פונה לנו עורף, כששוללי קיום ישראל דוחקים לפינה את ידידי ישראל הנבוכים.

התוצאות המעשיות של בידוד זה הן מרחיקות־לכת.

המצב בדעת־הקהל הצרפתית הוא כזה שכלל לא תיתכן עוד החלטה לספק לנו מיראז'ים. בריטניה ביטלה את עיסקת הצ'יפטיינים, ושום גורם בדעת־הקהל הבריטית לא קם לעזרת ישראל. בת בריתנו האחרונה, ארצות־הברית, מתנגדת בגלוי לכל עמדות ממשלת מאיר, וממחישה התנגדות זו על־ידי ביטול ההבטחות הכספיות.

אם תימשך ההידרדרות, עלולה לרדת על ישראל עוד בימי ממשלה זו מכה נוראה: ראשיתו של אמברגו אמריקאי על נשק וכסף.

כל ילד יודע שאנו עומדים בפני משבר כלכלי. הוצאות הביטחון בולעות את חלק־הארי של הכנסתנו הלאומית, ואת יתרות מטבע־החוץ. ועם חיסול סיכויי השלום, מובטח שעול זה יכבד וילך.

מנין יבוא הכסף, כאשר עצם הרכב הממשלה, ומדיניותה המוצהרת, מבטיחים משבר קרוב ביחסינו עם ארצות־הברית?

בידוד גובר זה איפשר לאוייבי ישראל, זו הפעם הראשונה, להעביר באו״ם החלטה שיש בה משום הטלת ספק בעצם זכות־הקיום של ישראל. התופעה המחרידה הכרוכה בהחלטה זו אינה שמדינות כה רבות הצביעו בעדה, אלא בכך שידידי ישראל נמנעו מהצבעה נגדה!

★ ★ ★

לא רק ההרכב הפוליטי של הממשלה הוא אסון, אלא גם הרכבה האישי.

בראש הממשלה עומדת אישיות שהוכיחה בחודשי כהונתה שהיא גדולה בשינאה וקטנה בהבנה, פורייה בפולמוס שלוח־רסן ועקרה לחלוטין ברעיונות חדשים, מוכשרת למלחמה ועיוורת לשלום, שקועה במושגים מלפני דור, זרה ועויינת למושגי ימינו.

זוהי הקשיחות בהתגלמותה, קשיחות טוטאלית כמטרה בפני עצמה.

יחסי־החוץ יישארו בידי אבא אבן, שניצח על התמוטטות יחסי־החוץ של ישראל, ואובדן ידידיה בכל רחבי העולם המערבי.

ענייני הביטחון יישארו בידי משה דיין, שבימי כהונתו התחילה ההידרדרות הקטסטרופלית בשטחים המוחזקים.

ענייני השטחים יהיו מסורים בחלקם בידי שמעון פרס, שאת תוכניתו שמענו זה עתה מפי חבר־הכנסת יעקובי: התכחשות לאופיים הלאומי של ערביי פלסטין והתנחלות בשטחים — כלומר עזרה ישירה לאל־פתח.

יהיו לנו שני שרי־חינוך, שיתחרו איש תחת רעהו, אך לא יהיה לנו שר לעניינים ערביים, ולא שר להסברה בעולם.

★ ★ ★

נבחרנו לכנסת על־ידי מיעוט קטן בעם. אך בבית זה אנו רואים את עצמנו כחיל־חלוץ של כל המחנה הגדול השואף לשלום, המוכן להגן על מדינתו עד טיפת הדם האחרונה, אך שאינו רוצה לשפוך אף טיפה אחת של דם למען ההתנחלות והסיפוח, חזונו של השר בגין ושאיפותיו של השר דיין.

המצב החדש שנולד ביום שחור זה מטיל עלינו אחריות חמורה שבעתיים: להזעיק את העם נגד כל מעשה העלול לגזור עלינו מלחמת־נצח, לעמוד על המישמר להצלת כל סיכוי של שלום, לסכל את הקנוניה הנרקמת עתה בחדרי־חדרים לכונן בישראל מישטר חד־מפלגתי, באיצטלה של שינוי שיטת־הבחירות.

אנו מרימים את ידינו נגד ממשלה זו. נביע בה אי־אמון טוטאלי.

הממשלה ה־15 של ישראל בהרכבה המלא בבית הנשיא

מאת אורי אבנרי

„דבר כזה לא היה בהסתדרות!" „זה יום שחור להסתדרות!" „הכרזתם מלחמה

מיעוט לוחם

בוועידה הראשונה של ההסתדרות, שהתקיימה בטכניון של חיפה לפני 50 שנה, נטבעה מטבע לשונית שהיא טובה גם כיום. ציר הוועידה, הסופר יוסף ברנר, הירבה בקריאות־ביניים. היו״ר קרא לו: „החבר ברנר, אין לך את זכות הדיבור!" השיב ברנר: „אבל לי יש את זכות הצעקה!" את הזכות הזאת ניצלו השבוע עד תום אהרון זכה לתמיכה נלהבת דווקא מצד ירוחם משל, ראש המחלקה לאיגוד מקצועי. משל, שקיווה להיות מזכיר ההסתדרות ולא ויתר על שאיפתו זו גם אחרי שהוחלט כי בן־אהרון יזכה בתפקיד, נתן עצת אחיתופל לבן־אהרון, מתוך הנחה שאם ייכנס המזכיר החדש לבוץ כבר עם צעדו הראשון בהסתדרות — יהיו ימיו כמזכיר ספורים, ואז יוכל הוא עצמו לרשת את התפקיד.

כי הוא עסוק, הבטיח לשוחח עם כהן לאחר נעילת הוועידה ולפני התחלת הדיונים של המועצה. השיחה לא התקיימה.

הוועידה בחרה בצירי המועצה — והתפזרה. ואילו המועצה ניגשה מייד לבחירת הוועד הפועל, על פי מזימת אחוז־החסימה.

ליטוינסקי וכהן יצאו לדרכם אל בית־המשפט המחוזי, כדי להגיש לשופט התורן יצחק רווה את הבקשה לצו־מניעה נגד בחירת הועד הפועל.

אני דורש להפסיק מיד את הדיון..."

באולם פרצה מהומה. יו״ר הישיבה אהרון בקר דפק בפטישו. יצחק בן־אהרון, שישב בקצה שולחן הנשיאות, במקום המקורב ביותר למיקרופונים, קפץ ממקומו וקרא בכעס: „דבר כזה עוד לא נעשה בהסתדרות!"

„לא היה בהסתדרות מעשה־נבלה כזה

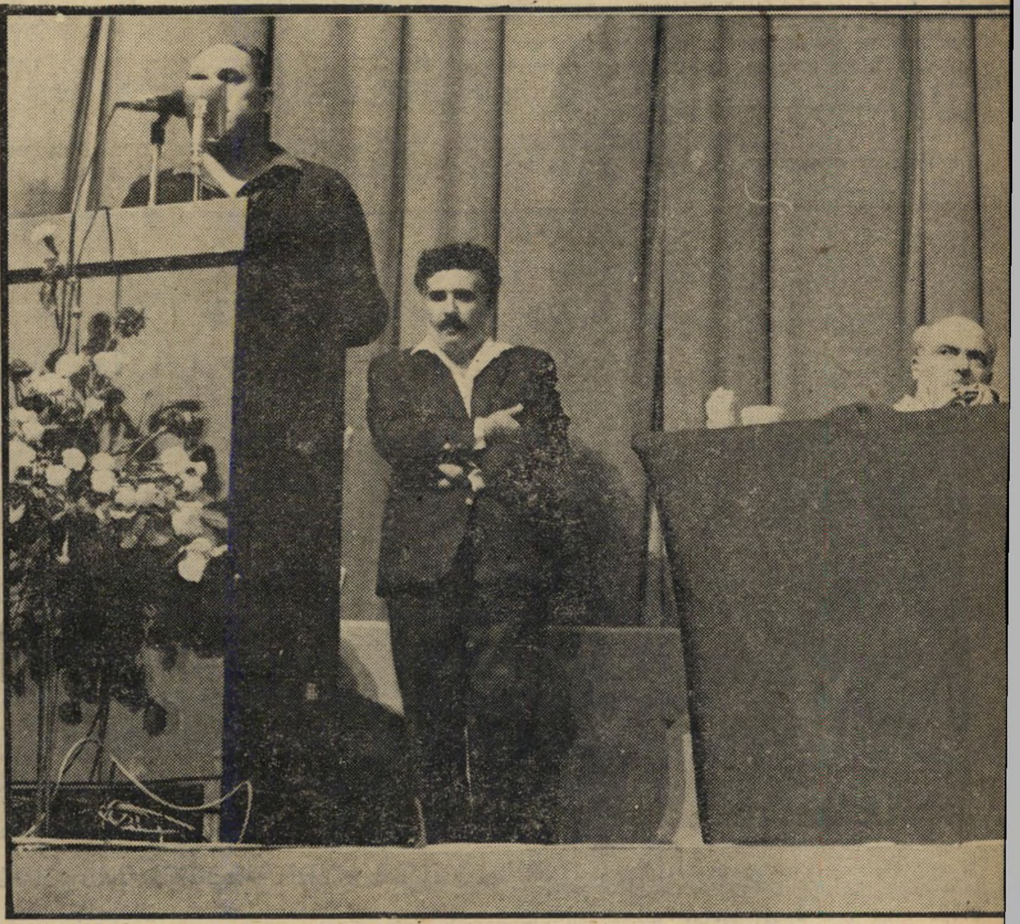

בן-אהרון ממתין

לראות מה יעשה שלום כהן, שעלה לבמה מבלי שתינתן לו רשות הדיבור. כהן נראה עומד במרכז, ידיו שלובות, ממתין שהדובר יסיים את נאומו. המזכיר המיועד, אבי רעיון אחוז החסימה, נראה מלכסן את מבטו לעבר ח״כ **העולם הזה**, שלום כהן.

יד למיקרופון

כאשר נטל שלום כהן את המיקרופון והודיע שהוגשה בקשה לבית־המשפט, ציווה אהרון בקר להרחיקו מהדוכן. סדרן מכסה את המיקרופון בידו.

נציגי העולם הזה — כוח חדש במועצת ההסתדרות שנבחרה על־ידי הוועידה ה־11.

בכך הגיעה לשיאה מלחמתו של מיעוט נגד רוב דורסני המנסה לנשל אותו מזכויותיו.

עצת אחיתופל של מֹשל

ביום שישי לפני הצהרים ניגש אחד העסקנים המרכזיים של המערך לאיש העולם הזה — כוח חדש, הוביל אותו לאחת הפינות השקטות של טרקלין הסינרמה, וגילה לו: „היזהרו, החליטו לדפוק אתכם. עומדים להציע אחוז חסימה בבחירות לוועד הפועל. אחוז החסימה מחושב בדיוק כדי למנוע את כניסתכם."

הוא סיפר, כי בהתייעצות סודית של הבוסים מן המערך, נרקמה מזימה, שתשלול מהעולם הזה — כוח חדש חדירה לוועד הפועל. „שלום כהן לא ייכנס!" כדבריו.

התומך העיקרי ברעיון היה המזכיר המיועד יצחק בן־אהרון. המזכיר היוצא, אהרון בקר, התנגד. הוא חשש כי צעד בלתי־דמוקרטי זה יסבך את ההסתדרות. גם חבריו־לסיעה, אשר ידלין ושר הדואר היוצא ישראל ישעיהו התנגדו לכך. בן־

רים, ואז יוכל הוא עצמו לרשת את התפקיד.

לבסוף התקבלה דעתם של בן־אהרון ומשל, והוטל על סיעת המערך לבצע את המזימה.

הגילוי על העומד להתרחש הפעיל מייד את סיעת העולם הזה — כוח חדש. נציג הסיעה נעים גלעדי שיגר מכתב אל יו״ר מושב הוועידה, ביקש ממנו תשובה על השאלה אם אומנם מתכוון המערך להנהיג אחוז־חסימה. היו״ר העביר את המכתב לבן־אהרון שישב לצידו, ליד שולחן הנשיאות, ובן־אהרון כתב בכתב־ידו: „זה לא מענינה של הוועידה. הדבר ידון מחר במועצה."

מזימת אחוז-החסימה

בו במקום נערכה התייעצות, ופרקליטי העולם הזה — כוח חדש, עורכי־הדין אמנון זכרוני וחיים ליטוינסקי, החלו מנסחים פניה לבית־המשפט, שתמנע את המזימה. שלום כהן שלח מכתב אל בן־אהרון, ביקש לשוחח עמו בענין בחירת הוועד הפועל לפני שהנושא יועלה לדיון. בן־אהרון השיב

רן יצחק רווה את הבקשה לצו־מניעה נגד בחירת הועד הפועל.

עוד בטרם הגיעם לבית־המשפט, הוזעק שלום כהן בחזרה לסינרמה: „בוא מהר, הם מנסים להעביר את ההחלטה!"

„רק בכוח תורידו אותי!"

כאשר הגיע, הסתבר שבן־אהרון עשה את המלאכה במהירות מירבית. הוא הגיש למועצה את הצעת המזימה, ואז ניתנה רשות לסיעות להגיש הסתייגויות. לכל סיעה מסתייגת הוקצו דקות אחדות להנמקת הסייגותה — הכל בקצב מסחרר.

המועצה שמעה בשלוות־נפש את ההסתייגויות, עמדה לגשת להצבעה, כאילו מדובר היה בפעולה סדירה ותמימה לחלוטין.

כאן החליט שלום כהן שלא ייתכן לעבור לסדר־היום על פגיעה כה חמורה בעקרונות הדמוקרטיה.

הוא צעד לעבר הבמה, המתין עד שהדובר שעמד על דוכן־הנואמים יסיים את דבריו, וניגש למיקרופונים. „אני רוצה להודיע, כי ברגע זה ממש דן בית־המשפט בבקשה להוציא צו־מניעה נגד בחירת הועד הפועל כפי שאתם מתכוננים לבחור אותו.

שאתם רוצים לעשות!" צעק לנגדו שלום כהן.

„להשליט סדר!" קרא בן־אהרון — ומייד הקיפו את שלום כהן שלושה סדרנים. אחד מהם כיסה בידו את המיקרופון.

„רק בכוח תורידו אותי מכאן," הודיע כהן.

אחד הסדרנים הרים יד, אך האחראי על הסדרנים עצר בעדו. „הוא חבר־כנסת," אמר לסדרן. „אל תיגע בו."

הכרזתם מלחמה — אנחנו נשיב!

מקצה האולם, בו ישבה סיעת העולם הזה־כוח חדש, נשמעו קריאות: „אתם גוזלים את כבשת הרש!" כאשר נדמה היה שהסדרנים ישתמשו באלימות, צעדו שנים מחברי הסיעה לעבר הבמה, ולרגע הסתמנה האפשרות של קטטה רבתי.

אהרון בקר, שניסה כל אותו זמן להחזיר את הסדר על כנו, קרא לשלום כהן: „כאן לא העולם הזה! ההסתדרות איננה הפקר!"

„גם חברי ההסתדרות שהצביעו בעדנו אינם הפקר!" השיב כהן.

לבסוף נענה שלום כהן להפצרותיו של בקר, כי ירד בחזרה לאולם ויבקש משם את רשות הדיבור. כהן התיישב באחת ה־

- נשיב מלחמה!" „אותנו לא תדפקו!"

שורות הראשונות, ביקש את רשות הדי־בור. אולם בקר הודיע: „נציג העולם הזה כבר דיבר, לא ניתן לכם לדבר פעם נו־ספת."

שלום כהן זינק שוב על הבמה והצהיר: „אם לי אין זכות לדבר — איש לא ידבר!"

בקר הודיע שמכיוון שיש התנגדות להצ־בעה, כמקיבל, יחליטו חברי המועצה אם רצונם שיתקיים דיון מקיף בשיטת בחירת הועד הפועל. הידיים הורמו — ורוב צירי המערך הכריע, כמובן, לא לקיים שום דיון.

„זה יום שחור להסתדרות!" הכריז כהן מעל הבמה, וירד לאולם. לצירי המערך ש־פתחו במקהלת־קריאות נגדו השיב: „אתם פוחדים מאתנו, אבל זה לא יעזור לכם. את שלנו נעשה — אם נהיה בועד הפועל או לא. היום הכרזתם מלחמה — אנחנו נשיב מלחמה!"

כאשר ביקשה סיעת העולם הזה־כוח חדש מבקר, כי ידחה את ההצבעה עד לסיום ה־דיון המשפטי, כדי להמנע מבזיון בית־המשפט, השיב בקר: „אני גם צריך למנוע בזיון ההסתדרות!" ובכך פתח את הדרך בפני הרוב הדורסני של המערך, שקיבל את הצעת בן־אהרון.

נגד
דיכוי המיעוט

המועצה התפזרה — והמאבק חזר לזירה המשפטית. ביום ראשון בבוקר התייצב עורך הדין ליטוינסקי בלישכת ה־שופט המחוזי שלמה לונברג, ובידו שתי בקשות: האחת למתן צו־מניעה שיאסור על הועד הפועל להתכנס, כל עוד לא הוכ־רעה שאלת חוקיות בחירתו; השניה בקשה למתן פסק־דין הצהרתי, כי בחירה זו לא היתה חוקית וכי יש לצרף את נציגי העו־לם הזה — כוח חדש לועד הפועל.

בתצהירו של שלום כהן, תוארה כל ה־השתלשלות:

... לפני בחירת הוועד הפועל, הצהיר יצחק בן־אהרון, כי בהסתדרות נהוג מאז ומתמיד לבחור את הועד הפועל בהתחשב ביחסי הכוחות, כפי שהם משתקפים בתוצ־אות הבחירות. מדבריו של בן־אהרון הש־תמע בבירור, כי גם הפעם הכוונה לנהוג בהתאם למפתח זה, אך מוציאים מכלל זה את העולם הזה — כוח חדש.

מספר חברי הועד הפועל הוא 151 ובהת־אם לתוצאות הבחירות זכאי העולם הזה — כוח חדש ליצוג של שני חברים בועד הפו־על. סיעות קטנות אחרות, שזכו במספר קולות שאינו גדול בהרבה מן הקולות ש־קיבל העולם הזה — כוח חדש, זכו לייצוג ב־התאם לכוחן (למשל: מק"י, המרכז החופ־שי, רק"ח וכו').

תחילה רווחה הדעה כאילו עומדים להנ־היג אחוז חסימה של 1.56 בבחירות לועד הפועל, כדי למנוע כניסת העולם הזה — כוח חדש לועד הפועל. אז הודיעו נציגי העולם הזה־כוח חדש לנשיאות המועצה על הק־מת בלוק טכני בינם לבין סיעה אחרת שזכתה ל־0.54% מכלל הקולות, היינו — הקמת בלוק בשיתוף עם התנועה לאחוה. מערך משותף זה זכאי היה בועד הפועל לייצוג של שלושה (בדומה לסיעת מק"י). נציגי העולם הזה — כוח חדש ונציגי תנועת אחוה חתמו על הודעה משותפת שהועברה לנשיאות המועצה.

לא רק זה: הן נציגי התנועה לאחוה והן נציגי העולם הזה — כוח חדש הודיעו על כך מעל בימת המועצה. במענה לאותם דברים הצהיר יצחק בן־אהרון, מטעם הרוב, כי הנציגים בועד הפועל נבחרים באופן אישי, אמנם בהתחשב ביחסי הכוחות, אין הכוונה להנהיג אחוז חסימה; יש רק כוונה שלא להכניס לועד הפועל נציגים מסוימים — אפילו מגיע להם להכנס לפי יחסי הכו־חות. והוא אף הוסיף ואמר: באם אותם חברים ישבו וילמדו, הרי ברבות הזמן אולי יצורפו לועד הפועל, באשר יש סמ־כות לועד הפועל לספח אליו חברים.

ההרכב הנוכחי של הועד הפועל הינו בניגוד לנוהג המקובל מזה עשרות שנים בהסתדרות. נוהג זה הפך לכלל חוקתי־תק־נוני, על פי הנוהגים בהסתדרות, והוא מח־ייב כיום את ההסתדרות. סיבתו של נוהג זה היא ברצון לאפשר יצוג לכל קשת הדעות ממנה מורכבת ועידת ההסתדרות, ומכאן גם המספר הרב של חברי הועד הפועל.

לאחרונה גם הוגדל מספר חברי הועד הפועל, ולפי מיטב הבנתי ואמונתי נעשה גידול זה מתוך המגמה הזאת.

... הבחירות לועידת ההסתדרות נערכו על יסוד המצב הקיים, וחזקה על הבוחר שידע כי הועד הפועל ייבחר בהתאם ל־יחסי־הכוחות, כפי שישתקפו בתוצאות ה־בחירות.

שינוי המצב העובדתי לאחר הבחירות נוגד את הסדר הציבורי הטוב, ובנסיבות הענין יש בו כדי להטעות ולהכשיל את הבוחר. יתכן שהמצב היה שונה, אילו היתה מתקבלת ההחלטה בטרם נערכו הבחירות.

הפסילה הנ"ל נוגדת את הסדר הציבורי הטוב, וגם אם נתקבלה כדין הרי בהתח־שב בנסיבות העניין, ובמהותו של הגוף בו מדובר, בתפקידים הממלכתיים הנתונים להסתדרות — יש לראות את המעשה כ־בטל ומבוטל.

אי בחירת נציגי העולם הזה — כוח חדש לועד הפועל מהווה דיכוי המיעוט, והמעשה נעשה מתוך שרירות, ופותח פתח לשלילת היצוג מחר על־ידי רוב קטן ביותר ממיעוט ניכר (51% לעומת 49%).

בנסיבות הענין נבחר הוועד הפועל שלא כדין, וכבוד בית המשפט מתבקש בזה לק־בוע כי הבחירה הנדונה בטלה ומבוטלת; או לקבוע כי בנסיבות הענין יש לצרף שלו־שה חברים נוספים לועד הפועל (העולם הזה — כוח חדש, ונציג אחד מטעם התנועה לאחוה).

„להוריד אותו!" מצווה יצחק בן־אהרון לקבוצת הסדרנים שהקיפה את שלום כהן ליד דוכן הנואמים. בן־אהרון (שני מימין) נראה כשהוא מצביע בידו לעבר האולם, וקורא לשלום כהן: „רד מכאן!" הסדרנים חשבו תחילה להוריד את כהן בכוח, אך אחד מהם עצר בעדם כשאמר: „הוא חבר־כנסת!"

אנו נפרסם
ספר שחור

השופט לונברג קבע, כי ישמע את טיעון שני הצדדים בעוד שלושה ימים. בינתיים, על סמך קריאת התצהיר ונימוקי הבקשה, החליט להוציא צו־מניעה, שיאסור על הועד הפועל להתכנס „אלא אם יהיה בו ייצוג פרופורציונלי של כל הסיעות... מאחר שבקשה זו הוגשה על־ידי תנועת העולם הזה — כוח חדש, נקבע בזה שה־איסור האמור זה עתה חל — אלא אם ישתתפו בישיבת הועד הפועל שני נציגים של תנועה זו."

ההחלטה היכתה את מזכירות הועד הפו־על כרעם ביום בהיר. היא איימה לשבש את סדרי בחירת הועדה המרכזת, ולעכב את כל העבודה שבן־אהרון תיכנן לעצמו.

כדי למנוע זאת, הודיע אהרון בקר, כי

(המשך בעמוד 16)

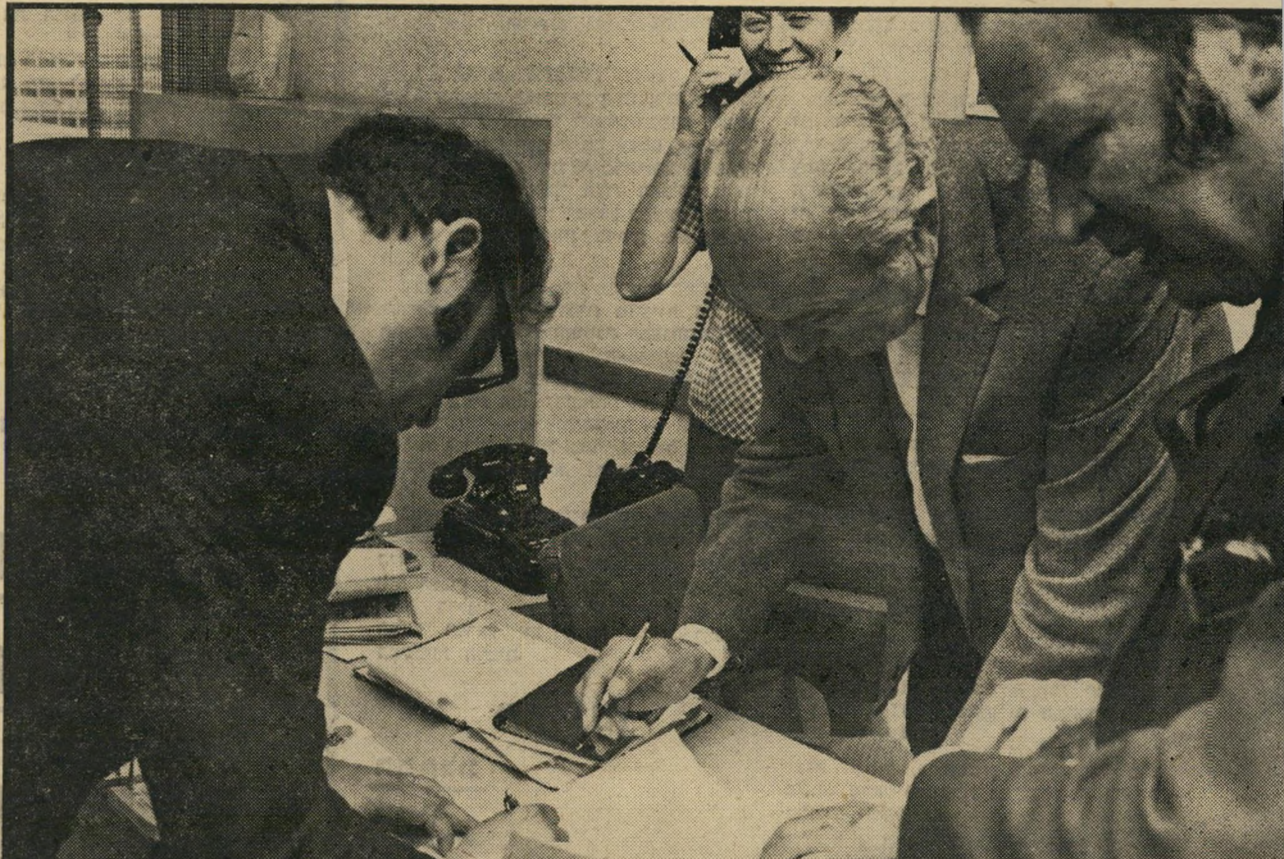

צו המניעה ניתן על־ידי השופט המחוזי שלמה לונברג, שהורה לפרקליטי **העולם הזה** להגיש את הצו למזכיר ההסתדרות. כשהגיעו לבניין הוועד הפועל, השיבה מזכירתו של בקר כי הוא איננו. הסתבר שהוא ישב אותה שעה בישיבה והוא קרא לשמחה אבן־זוהר לקבל את הצו. בתמונה נר־אים עורכי־הדין ליטוינסקי וזכרוני מחתימים את אבן־זוהר על הצו.

מיעוט לוחם

(המשך מעמוד 15)
הוועד הפועל יכונס — ושלח הזמנה לשני נציגי העולם הזה — כוח חדש.

הסיבוב הראשון הסתיים בנצחון בזק.

נותרה עדיין השאלה: מה יהיה אחרי ה־ישיבה הראשונה של הוועד הפועל? האם כניעת בן־אהרון ושות׳ היא מוחלטת, או ש־יבקשו למנוע את צירוף נציגי הכוח החדש בישיבות הבאות של הוועד הפועל?

ומעבר לשאלות המשפטיות: מדוע פוח־דים הבוסים של המערך מנוכחות הכוח ה׳חדש בתוככי הוועד הפועל?

שלום כהן הסביר במסיבת עיתונאים: „החלטנו, ערב כינוס הוועידה, שאנו נכ־נסים לוועד הפועל בראש וראשונה כדי ללמוד את הבעיות, להכיר מקרוב את מצי־אות ההסתדרות — ולהציע את הצעות־נו. החלטנו — לא נתחיל בשערוריות. אבל ות־קא הם פתחו בשערוריות. הם ניסו לחסום את הדרך בפנינו. אנו מכריזים: גם אם לא נהיה בתוך הוועד הפועל — ננהל את מל־חמתנו לטיהור ההסתדרות ולהחזרתה לשיל־טון העובדים.״

הוא הבטיח: „אנו עומדים לפרסם ספר שחור — ובו כל התופעות הפסולות בהס־תדרות, אותן רצינו לחסל תוך כדי ישי־בתנו בוועד הפועל.״

התייעצות בכנסת

עוד לפני ששאלות אלה יכלו לזכות בתשובה, התקיימה מערכת־בינים ב־מסדרונות הכנסת.

בקר ובן־אהרן, שעלו לירושלים לרגל הצגת הממשלה החדשה, קיימו התייעצות עם המוחות המשפטיים של מפלגתם: שר המשפטים יעקב שמשון שפירא וח״כ צדוק. לצורך זה אף באו מתל־אביב שני עורכי־דין של ההסתדרות, קרן־צבי וברמה.

תוך כדי ההתייעצות, הגיש להם שלום כהן מיסמך נוסף: בקשה שלא לקיים את ישיבת הוועד הפועל, שנועדה למחרת היום. לבקשה זו צירף חוות־דעת משפטית, ש־הוגשה לו על־ידי אמנון זכרוני, ובה נא־מר, בין השאר:

...בית המשפט המחוזי קבע כי יותר הוועד הפועל להתכנס אם ישתתפו בו נצי־גים מטעמנו. היום נרשמה בפרוטוקול בית המשפט הצהרתו של החבר בקר, כפי שנמ־סרה על־ידו אמש, טלפונית, לכבוד השופט לוונברג, וכאמור נובע ממנה כי חברינו יהיו חברים שווי־זכויות.

נראה לי, שצוו של כבוד השופט לוונברג מחייב הליכים שונים לחלוטין. מה בעצם קבע השופט לוונברג? הוא היתנה תנאי, אך כדי שתנאי זה יתקיים צריכה מועצת ההסתדרות להתכנס כדי לבחור את נציגנו. אין סמכות לחבר בקר לצרף חברים לוועד הפועל.

השופט לא הורה כיצד יצורפו הנציגים. ברוב לוודאי, שהניח כי אם יוחלט לצרף נציגים שווי־זכויות, כי אז יתקבלו ההלי־כים בהתאם לחוקת ההסתדרות.

השופט לא צריך היה להורות להנהגת ההסתדרות כיצד עליה לנהוג בהתאם לחו־קתה; מן הסתם סבר שהנהגה זו מתעתדת לנהוג על פי החוקה.

לדבר זה יש השלכות מרחיקות לכת: כינוס הוועד הפועל יהיה בלתי חוקי וכל החלטה שתתקבל על־ידו תהיה חסרת תוקף, וניתן יהיה לפנות לבית המשפט ולבקש פסק דין הצהרתי הקובע כי כל פעולות־הבחירה שיעשו באותה ישיבה, הינן חסרות תוקף.

אני חוזר ומדגיש. עם כל הכבוד לחברים בקר ובן־אהרון, איש לא הסמיכם להגדיל את מספר חברי הועד הפועל.

גם הועד הפועל אינו יכול להתכנס ו־להחליט על סיפוח שני נציגים שווי־זכויות.

אם בכל זאת יתכנס הועד הפועל וישות־פו בו חברינו, כי אז לא תוכל ההסדרות לכפור בזכותם של חברים אלה להיות חברים מלאים בועד הפועל, משום שאין סטטוס, בחוקת ההסתדרות של חברים אד־הוק.

„זאת ישיבה בלתי־חוקית!״

בהתייעצות המשפטית בכנסת, הביעו אנשי־משפט את דעתם נגד צעדו של בן־אהרן, הציעו למצוא סיום לפרשה מחוץ לבית־המשפט. אך בן־אהרן ובקר התעקשו, וכך נשארה בעינה ההחלטה לכנס את הוועד הפועל, „בהשתתפותם של שני נציגי העולם הזה — כוח חדש כחברים שווי־זכויות.״

הישיבה נפתחה בדריכות. בקר הודיע כי הנושא כולו בגדר סוב יודיצה, אלא שמכיון שהנהגת ההסתדרות לא היתה מוכנה להש־הות את הרכבת מוסדותיה, הוחלט לנקוט בצעד־הביניים של הזמנת נציגי העולם הזה־כוח חדש לישיבה זו. והוא עבר לסעיף הראשון שעל סדר־היום: בחירת מזכירה החדש של ההסתדרות.

ראשון הדוברים היה נציג גח״ל: הוא הודיע שסיעתו תצביע נגד בן־אהרון. אחריו ניתנה רשות הדיבור לשלום כהן.

„אני מודה לחבר בקר על ההזמנה,״ פתח. „אבל לדעתי אין ישיבה זו חוקית. צירופנו לוועד הפועל יכול להעשות רק על־ידי המועצה. אני מצטער שהנהגת ההס־תדרות הביאה את הבית הזה למבוי סתום, המחייב כינוס חדש של המועצה, או הקפאת כל העניינים עד להכרעה סופית בבית־המשפט. קיום הישיבה בצורה שהיא מתקיי־מת היום, פותחת את הפתח לפסילת כל החלטה שתתקבל — וזאת בפורום המש־פטי.״

בפנותו לבן־אהרון, שישב בשורה הרא־שונה, הכריז: „עקבנו בוועידה אחר נאומו הפרוגרמטי של החבר בן־אהרון. התרשמנו מן האומץ המחשבתי שלו, וקיווינו שיוכיח גם תבונה בהתנהגותו המעשית. לצערי, הוכיח את ההיפך. לכן לא נוכל להצביע בעדו.״

הצעתו המפתיעה: לבחור מחדש באהרון בקר. לא היה להצעה זו ערך מעשי, שכן בקר עצמו לא היה מעוניין בהצגת מועמ־דותו.

לאחר סיום הישיבה, ניגש אחד מראשי המערך לשלום כהן: „למה לכם כל הרעש הזה? בטלו את המשפט, שבו קצת בשקט. הוועד הפועל יכול לצרף אתכם בדעה מיי־עצת. בעוד כמה חודשים תתכנס המועצה מחדש, אפשר לבחור בכם...״

תשובת כהן: „תודה, לא. איננו מחפשים להסתדר. איננו מעוניינים בחסדים. אנו תוב־עים את זכויותינו!״

נעשה להם בהסתדרות –

ה שעשינו להם בכנסת!״

ההתחלה!

במדינה

העם

בדד במשפחת העמים

שתי ידיעות קצרות פורסמו השבוע ב־עתונות:

עצרת האומות המאוחדות גינתה ביום ה׳ בלילה את „מדיניות הענישה הקולקטיבית והסביבתית״ של ישראל ומעשים אחרים ה־מיוחסים לישראל „המהווים הפרה של זכו־יות האדם בשטחים המוחזקים״.

ברוב של 52 קולות נגד 13 ו־49 נמנעים, קיבלה העצרת החלטה הקוראת לישראל לח־דול ממעשים אלו...

ואילו הידיעה השניה אמרה:

56,2 אחוז מכלל האוכלוסיה בישראל מצ־דיקים ענישה סביבתית. 35,5 אחוז מתנגדים לה, אך 8,5 הם בדיעה שפיצוץ הבתים ב־עזה ובחלחול לא היה במקומו — מסתבר מסקר דעת־קהל כל־ארצי של מחקרי־דעת־הקהל־בישראל (פור״י), שהתפרסם בסוף ה־שבוע **בג׳ואיש כרוניקל.**

79,4 אחוז אמרו כי פיצוץ הבתים בחל־חול ובעזה היה בסדר, ועוד 8 אחוזים אמרו כי „המעשה לא היה כל כך בסדר, אבל אין ברירה.״

44,3 אחוז מהנשאלים מצדיקים ללא הס־תייגות את שיטת הענישה הסביבתית ועוד 11.9 אחוז מצדיקים „מפני שאין ברירה אחרת.״

„לא נורא, נתגבר!״ הפער בין תו־צאות ההצבעה באו״ם לבין תוצאות המישאל בישראל, היה אופייני לניתוק הכמעט מוחלט שניתקו תושבי ישראל את עצמם מדעת־הק־הל העולמית. מה שנראה בעיני העולם כמע־שים המנוגדים לחוקי הצדק האנושי, נראה בעיני מרבית תושבי ישראל כמעשים מקוב־לים או מעשים „שאין ברירה אלא לעשו־תם.״

בשבוע בו התמוטטה מדיניות־החוץ של ישראל, ספגה מהלומות מדיניות חסרות־תקדים, הן בעצרת האומות המאוחדות והן בהצהרתו של שר־החוץ האמריקאי ויליאם רוג׳רס; בשבוע בו הסתבר כי ישראל הו־לכת ומאבדת את תמיכתה של ידידתה ה־טובה ביותר — ארצות־הברית — חיו עדיין מרבית אזרחי ישראל בהרגשה של „העולם כולו נגדנו, לא נורא, נתגבר,״ כדברי ה־שיר.

כאשר הושלמה השבוע סוף סוף הרכבת הממשלה, שיקף הרכבה של ממשלה זו את הלך הרוחות בין מרבית אזרחי ישראל. הוא הצביע על כיוון מסוכן יהרה סכנות — כיוון בדלנות, העלול להביא למצב בו תמצא ישראל את עצמה בודדה ומנודה במשפחת העמים.

מפלגות

התחלת הסוף

ברגע הראשון היה נדמה כאילו מינויו של עזר וייצמן לשר מטעם תנועת החרות הוא בסך־הכל תחבולה מוצלחת של גח״ל, הישג רגעי למפלגה ו/או עירוי דם חדש לממשלה.

אולם מאחורי מעשה זה מתחבא דבר חשוב הרבה יותר, שיש לו השלכות בכיוונים רבים, ושמלוא תוצאותיו יתבררו רק במ־רוצת השנים.

● סוף תקופת בגין:

כניסתו של עזר מסמנת את התחלת ה־סוף של תקופת־בגין בתנועת־החרות.

בגין היה ונשאר המנהיג העליון של חרות. אולם הגוורדיה שהיתה מלוכדת סביבו הו־לכת ומתפרקת. אריה בן־אליעזר חולה ב־מחלה אנושה. יוחנן באדר סולק מכל הש־פעה. חיים לנדאו הוא חסר מישקל עצמ־אי. יעקב מרידור עסוק בעניינים הכלכליים הענפים, ויצא למעשה מהמישחק הפוליטי תנועתי.

לתוך החלל הריק הזה חדר עתה עזר וייצמן. לא זה בלבד שהפך אוטומטית ל־מיספר 2 ויורש־העצר, אלא שהוא יהווה גם מרכז כל הכוחות הדינאמיים בחרות. ממילא ישנה הדבר את מהותה של חרות. יש לצפות שתוך כמה שנים יהיה עזר ה־מנהיג האמיתי של המפלגה, ושבגין יצטרך להסתפק בתפקיד מורה־הדרך העומד מעל לניהול העניינים.

● הקשר עם חוגי־הבטחון:

עד היום היתה חרות נתונה במצב־פארא־דוכסאלי. בעוד שהיתה המפלגה המיליט־ריסטית היחידה במדינה, שערכה פולחן ל־צבאיות, לא היו לה שרשים של ממש ב־חוגים בטחוניים. אנשי הבטחון המופלגים,

הרצל, וייצמן וז׳בוטינסקי
קואליציה: דיין — בגין — רפאל

שהיו כמעט כולם חניכי תנועות הפועלים למיניהן, התייחסו לחרות בזילזול ובהס־תייגות.

עתה ישתנה כל זה. עזר וייצמן הוא ידי־דם האישי של כל מי ששירת אי־פעם בתפ־קיד בכיר בצה״ל, בעזרתו יכול גח״ל להגיע עתה לחוגים חשובים ביותר של הנוער הישראלי, שהיו סגורים בפניו עד כה. גם זה ישנה ממילא את צביונו של גח״ל, יאפ־שר לו בפעם הראשונה התרחבות של ממש, מעל לממדיו המסורתיים.

● אחוזה של דיין:

וייצמן הוא ידידו, גיסו וחברו של משה דיין. עם כניסתו לתפקיד מרכזי בחרות מובטח לגמרי שחרות תעמוד תמיד, וללא תנאי, לרשותו של משה דיין.

לא יתואר כלל מצב שבו תדחה חרות להבא הצעה כלשהי, שמאחוריה יעמדו דיין וייצמן, אפילו אם שאר ראשי חרות יתנג־דו לה. מכאן שחרות הפכה עתה סופית לחיל־העזר של משה דיין במאבק על ה־שלטון.

השבוע התחילו בחוגי המערך לדבר בגלוי על האפשרות שהממשלה הבאה — אחרי בחירות 1973 — תהיה הראשונה בתולדות ישראל שלא תורכב על־ידי מפא״י. מסתמנת כבר עתה אפשרות ברורה של קואליציה דיין—בגין—רפאל, שהחוליה המחברת שלה יהיה עזר וייצמן.

לא מן הנמנע שנסיון כזה ייעשה כבר בשעה שראש־הממשלה גולדה מאיר תפרוש מהחיים המדיניים.

נוכח סכנה ברורה זו, יש לצפות לתגבור מהיר של החזית הנגדית, בהנהגת פינחס ספיר. לחזית זו יש עדיין כוח עצום. אך עם הצטרפות וייצמן לחרות נוצרה, זו ה־פעם הראשונה, האפשרות המעשית של ממ־שלה לאומנית—ימנית—דתית.

שאילתה לשר־הביטחון

א ל : שר־הביטחון משה דיין
מ א ת : ח"כ אורי אבנרי

נמסר לי כי ביום א' ה־14 בדצמבר 1969, באותו יום בו נענה שר־הביטחון לפנייתו של האלוף עזר וייצמן לשחררו מתפקידו בצה"ל כדי לאפשר לו חברות בממשלה, דחה שר־הביטחון את פנייתו של השר יוסף ספיר, לשחרר מתפקידה אישיות בטחונית בכירה, כדי שיוכל לכהן כשר בממשלה מטעם חטיבת הליברלים בגח"ל.

שאלותי הן:

1. האם ידיעה זו נכונה?
2. אם כן, מה גרם להחלטתו של שר הביטחון שלא להיענות לפנייתו של השר יוסף ספיר?

סקופ

הסיפור שטרם קראת על הקרע בצמרת גח"ל סביב המירוץ על אלוף צה"ל

כאשר נודע, בבוקר יום הראשון השבוע, כי האלוף עזר וייצמן, מי שהיה עד לאותו בוקר ראש אג"מ במטכ"ל של צה"ל, השתחרר מתפקידו הצבאי והפך למיועד ל־שר־התחבורה מטעם חטיבת חרות בגח"ל — הפתיעה הידיעה אנשי צבא, מנהיגי מפלגות ואזרחים פשוטים כאחד.

אולם בעוד שכל אלה היו מופתעים, היה אדם אחד במדינה שהידיעה הדהימה אותו. היה זה ראש חטיבת הליברלים בגח"ל, השר בלי תיק יוסף ספיר, שר המסחר והתעשייה בממשלה החדשה. אם לגבי ח"כ יוחנן באדר, שעזר תפס את מקומו בממשלה, היתה בחירתו של עזר בבחינת הצבעת אי־אמון מצד חבריו למפלגה, הרי לגבי יוסף ספיר היתה זו ממש מכה מתחת לחגורה. הוא ראה בה לא רק פגיעה אישית בו עצמו, אלא בגידה מצד השותף החרותי בגח"ל.

כי רק שלושה ימים לפני שחרות בחרה

אלוף וייצמן

שיהיה זה עזר וייצמן, מי שהביע כבר לא פעם את תמיכתו בגח"ל. כשהסתיימו המגעים עם בגין בלא כלום, החלה להתפתח, בתיווכו של עורך היומון *היום*, יצחק („אי־זי"ו") ראגר, ידידות אישית עמוקה בין האישיות הבטחונית הבכירה לבין יוסף ספיר. בתמיכת צעירי הליברלים, ובראשם אברהם כ"ץ רקם ספיר חלום, לפיו תהיה האישיות הבטחונית אחד משרי הליברלים בממשלה.

אולם נוכח התנגדותו הנמרצת של בגין, נאלצו הליברלים לוותר על בחירתו — בחרו במקומו אחר: את אריה דולצ'ין. משום כך, כאשר נודע להם ביום ראשון בבוקר על בחירת עזר וייצמן כשר מטעם שותפיהם, ראו בכך רמאות מפורשת. חרות ובגין בראשה גנבו את ההצגה מהליברלים וספיר.

יוסף ספיר ניסה עוד מאמץ של הרגע האחרון. הוא הרים טלפון לשר־הבטחון

בעזר כנציגה בממשלה, היה לגח"ל מועמד משלו, אישיות בטחונית בכירה, למישרת שר. אלא שהפעם היה זה מועמד של חטיבת הליברלים. בפגישה של צמרת גח"ל הודיע ספיר למנחם בגין: „החלטתנו בשלה להציע את האישיות הבטחונית כשר מטעם חטיבת הליברלים."

מנחם בגין התנגד להצעת הליברלים בכל כוחו. נימוקיו היו שאין להוציא אישיות בטחונית מתפקידה בימים אלה — ולהכניסה לקלחת המפלגתית. אותה שעה כבר ידע יוסף ספיר את שלא היה ידוע למנחם בגין: כי בתוככי מרכז תנועת החרות מכינים את „מיבצע וייצמן". מיבצע זה, שנוהל על־ידי ח"כ יוסף קרמרמן, הבוס הפינאנסי של חרות, נועד לסלק את מועמדותו של יוחנן באדר לשרות, להכשיר את בחירתו של קרמרמן עצמו כבובת־שר, עד שיתברר כי הוא יכול לפנות את מקומו לעזר, ששה בארצות־הברית.

„אל תעשו לנו את זה בשום אופן," התחנן יוסף ספיר בפני בגין, „אנחנו דחינו את מועמדנו בגלל התנגדותכם, ועכשיו אתם הולכים לבחור גנראל בעצמכם."

★ ★ ★

טלפון ברגע האחרון

באותה פגישה של סיעת גח"ל בכנסת, ניטש הוויכוח העיקרי בין בגין לספיר על נוסחת הפשרה שהציע שר־הפנים, משה חיים שפירא, כדי לסיים את המשבר הממשלתי ולאפשר לגולדה מאיר להרכיב ממשלה. בגין רתח מכעס על יוסף ספיר, על שהיה מוכן להסכים להצעת שפירא, ואף נפגש עם שרי המפד"ל והעבודה בנושא זה מבלי לגלות דבר לבגין עצמו.

חילופי הדברים היו חריפים ומתוחים.

בגין העמיד את הדברים בצורה קיצונית, הבהיר לספיר וחבריו כי הפרשה עלולה לגרום גם לפילוג בגוש. היה זה אלימלך רימלט, שר־הדואר, שהרגיע את הרוחות, הציע להתפזר ולהרגע.

אולם בגין לא היה מוכן להירגע. „אם אדוני רוצה לשתות קפה," הטיח בפני רימלט, „הקפה לא יברח. אבל אני עלול

הפור נפל

עזר וייצמן מליט את פניו בידיו ומנחם בגין נראה עייף וסחוט, בתום ישיבת מרכז תנועת החרות, בה נפלה ההחלטה על מינויו של עזר כשר־תחבורה מטעם סיעת חרות בגח"ל — החלטה שבאה גם לבגין כהפתעה.

לברוח. אני דורש לשבת עד הסוף."

במצב זה, בו האשים בגין את ספיר ב־חוסר לויאליות ובאי שיתוף חטיבת חרות במהלכיו, לא תיאר ספיר לעצמו כי כעבור שלושה ימים יחזיר לו בגין באותו מטבע.

יאשר צעד של מרכז תנועת החרות, שהיה בלתי לויאלי כלפי השותפים הליבראלים.

קדמה להתנגשות חסרת תקדים זו השתלשלות ארוכה ומסובכת מאוד. ערב הבחירות, כשעמדה על הפרק פרישתה של האישיות הבטחונית הבכירה מתפקידה, קוימו מספר פגישות בינה לבין מנחם בגין, שנועדו לברר אפשרות של הצבתה בין ראשי רשימת גח"ל לכנסת, או כמועמד גח"ל לעירית תל־אביב.

מגעים אלה נכשלו בעיקר בגלל התנגדותו של בגין. בגין רצה אמנם באישיות צבאית בכירה במפלגה. אבל הוא קיוה עדיין

משה דיין, שאל אותו אם יהיה מוכן לשחרר גם את האישיות הבטחונית הבכירה מתפקידה, מאחר שמפלגתו דנה במינוייה כשר בממשלה.

דיין לא היה מוכן לוותר על האיש, התחמק מתשובה ברורה.

★ ★ ★

טלפון ללאס־ואגאס

כך הסתיים המרוץ על השרות בממשלה בין שני אישים בטחוניים כאריזמאטיים, בנצחונו של עזר וייצמן. אות הזינוק למירוץ ניתן לפני כשלושה שבועות בחתונתה של מזכירת הרמטכ"ל, סרן רוחמה צפריר. שם העלה ח"כ יוסף קרמרמן לראשונה בפני עזר וייצמן את ההצעה לשמש כשר בממשלה מטעם גח"ל. המירוץ הסתיים ביום חמישי האחרון, כשח"כ קרמרמן טילפן לעזר ללאס־ואגאס, שם שהה, ביקש ממנו לחזור במהירות לארץ, כדי שבמוצאי־שבת אפשר יהיה להעביר במרכז חרות את ההחלטה על בחירתו.

לגבי עזר לא היתה ההחלטה קלה. מצד אחד הוא ניצב במקום השני בדירוג הסמכויות בצה"ל. הוא שש לקבל את תפקיד השר, מה עוד שמשה דיין, גיסו וידידו, היה אחד השושבינים להסכם עם חרות.

„אינני מאמין שמנחם בגין יעשה לי את זה," אמר יוסף ספיר, שהרגיש את עצמו מרומה, אחרי שנודע לו מינויו של עזר וייצמן. כתוצאה מכך נוצר משבר של אמינות ביחסים בין שתי החטיבות המרכיבות את גח"ל.

אבל במפלגה הליברלית עדיין מאמינים כי אין זה סוף המירוץ, וכי „ליל הגנראלים" במוצאי־שבת האחרון אינו סוף פסוק. הם מקוים כי לא ירחק היום, וגם להם יהיה אלוף שייצג אותם כשר בממשלה.

במדינה

הממשלה

גולדה הצליחה להרגיז את כולם

כאשר התייצבה השבוע ממשלתה החדשה של גולדה מאיר לאישור הכנסת, היו פני־הם של כמה וכמה שרים עטורים בחיו־כים מרוצים. אבל היו גם שרים לא־מעטים שניכרו על פניהם רגשות אחרים לגמרי. אלה היו דווקא ידידיה של גולדה:

● **יעקב שמשון שפירא** התמרמר בחוג ידידיו על כי משרד המשפטים שלו היה „המשרד הראשון שהועמד למכירה". עוד בסיבוב הראשון של המגעים בין גולדה לבין גח״ל, הוצע לגוש חרות־ליבראלים

שר־משפטים שפירא
מאמץ רב

לקבל את תיק המשפטים; הוזכרה מועמדותו הכמעט־ודאית של השופט העליון לשעבר בנימין הלוי — מבלי שאיש יתייעץ עם שפירא עצמו. שר המשפטים נאלץ חרף מצב בריאותו* להשקיע מאמץ רב כדי לקנות לעצמו מעמד של שר בטוח בממ־שלת גולדה החדשה.

● **פינחס ספיר:** שתי הנשמות המת־רוצצות בו — זו של מזכיר כללי החייב נאמנות לראש מפלגתו, וזו של היונה ה־מוצהרת מס׳ 1 בממשלה — הותירו בו מישקע מעורב. הוא יודע כי בממשלה ש־גולדה הקימה לא יהיו דיעותיו המדיניות

שר־חינוך אלון
גסות לב

פופולריות. הוא גם יודע, שיהיה עליו ל־הנהיג — כשר האוצר — הכבדה פופול־רית עוד פחות בנטל המסים. הוא חושש שצירוף זה ינוצל על־ידי יריביו כדי לציירו בדמות „דוב יוסף 1970", זכר לשר־הצנע הבלתי־אהוד מראשית שנות ה־50.

● **יגאל אלון**, הידוע בנאמנותו לכל ראש־ממשלה, נותר עם מה שהוגדר על־ידי אחד ממקורביו כ„אולקוס פוליטי — פצע פתוח שאינו נראה לעין". כואב לו ששמ־עון פרס יעסוק בעניינים המדיניים של ה־

* הוא החלים לא מזמן ממחלת־לב.

במדינה

שטחים המוחזקים; שגולדה הכריעה בעד מינוי סגן שר מפד״לי במשרד החינוך; ו־שהיא ויתרה בצורה כה מופגנת לדרישת ישראל גלילי בעניין תיק ההסברה, בשעה שדחתה בגסות־לב את האולטימטום שלו עצמו בעניין הסגן הדתי.

● **שרי מפ״ם** נאלצו לחפות על מע־רומיהם בסיסמות של אחריות פאטריוטית. אבל הם יודעים, כי למעשה העמידה אותם גולדה מאיר במצב של חוסר־ברירה וכי אילצה אותם להיכנס לממשלה כשותפים מישניים וחסרי־השפעה. כלפי חוץ הם מש־ווים את תנאי השתתפותם בממשלה לתנ־אים שבהם הצטרפה גח״ל לממשלת הליכוד הלאומי לפני המלחמה. אבל בדיונים פנימ־יים הם מתמרמרים על שגולדה דחקה אותם למעמד כזה, „מפני שבגין לא היה שותף למאמץ הממשלתי לפני שקיבל מעמד של מתלכד־לאומי. ואילו מפ״ם היתה שותפה מלאה במשך שנים, ומעמדה החדש הוא פגיעה מכוונת מצד ראש־הממשלה."

דיעות

נוסחת־הפלא

הסבעת המדינית על ישראל הלכה ונסג־רה. בניגוד לאופטימיות ששררה בממשלת־ישראל זמן קצר לפני הבחירות, שעה ש־נדמה היה לרבים ממנהיגי ישראל כי הנה השלים העולם עם ישיבתה של ישראל ב־שטחים שנכבשו במלחמת ששת־הימים, וכי רק עניין של זמן הוא, עד שתקבל החזקה זו מעמד רשמי מוכר, אירעה מפולת מדי־נית מייד אחרי הבחירות.

הסתבר כי ישראל חייבת למצוא בהקדם נוסחה חדשה, שתצדיק את אחיזתה בשט־חים, אחרי שכל הנוסחאות הקודמות לא התקבלו על דעת הקהל העולמית ומנהיגיה. ואז, שנתיים וחצי אחרי המלחמה, התעורר בלב רבים רעיון מלהיב, שהוליד נוסחה חדשה: היישות הפלסטינית.

אם תכיר ישראל ביישות פלסטינית ותקים מעין מדינת־בובה פלסטינית, יאפשר לה ה־דבר להמשיך ולשלוט בשטחים שהיא מח־זיקה עכשיו — סברו הניצים לשעבר, בחפ־שם אחרי נוסחה שתסבר את אוזני העולם.

פליטת־הפה של אבן. את הביטוי לגל הגובר של התומכים החדשים ברעיון היישות הפלסטינית נתן השבוע העיתונאי ישעיהו בן־פורת, הידוע דווקא בתמיכתו ב־ניצים, במאמר שפירסם בידיעות אחרונות תחת הכותרת: „רעיון היישות הפלסטינית — מתגלגל."

כתב בן־פורת, בין השאר:

„במסיבה עם כתבים זרים, שנערכה לפני שבוע בירושלים, פלט שר־החוץ אבא אבן, צירוף מילים, שעורר הפתעה בו במקום, אבל נשכח, ואולי נעלם אחר־כך בשטף הצ־הרותיו. צירוף המילים היה ׳אומה פלש־טינאית׳, והן נאמרו בגופה של הכרזה על היחסים בין ישראל לירדן, בהקשר לדיון נציגי ארבע המעצמות...

„צירוף המילים ׳אומה פלשתינאית׳ בפיו של אבא אבן, הטוען זה שנתיים וחצי, כ־רוב עמיתיו בממשלת ישראל, נגד הכרה מצידנו בקיומה של ישות פלסטינית, מרמז על התפתחות שמזמן אינה עוד בגדר של תופעה סמוייה מן העין."

רעיון גדול — אנשים קטנים. ל־הלן מונה בן־פורת את התומכים החדשים ברעיון היישות הפלסטינית:

● שר המשטרה לשעבר, אליהו ששון, שבמאמר בהארץ לפני כחודש טען כי „יש להכיר בפלסטינים כצד במשא־ומתן."

● הרמטכ״ל, רב־אלוף חיים בר־לב, ש־באפריל 1968 טען בשידור רדיו: „אין אפ־שרות לחסל את הטירור עד אשר יהיה פיתרון והסדר לפלסטינים."

● ראש עיריית ירושלים תדי קולק, ש־לדעת בן־פורת „הצהרותיו, על אף עיר־פול מסויים וחרף הכחשות שניכפו עליו, מצביעות בלי ספק על הכרתו ביישות ה־פלסטינית."

● השר ללא תיק שמעון פרס, שהעלה לא מכבר בהרצאה רעיון על הקמת שלושה חבלים בארץ־ישראל (חבל ישראל, חבל עזה וחבל הגדה) עם שלטון בית בעניינים מקומיים ושלטון ישראל בכל הנוגע ל־ענייני חוץ וביטחון.

בן־פורת לא שכח לציין במאמרו כי „נח־טא לאמת, אם לא נזכיר את המאבק ה־בלתי פוסק של קבוצת אנשים קטנים, ה־מזדהה בדרך כלל עם ח״כ אורי אבנרי, שהניפה את דגל הדו־קיום וההכרה ביישות פלסטינית לפני המלחמה, בטרם הגיעו

(המשך בעמוד 23)

דו״ח מיוחד

★ איך מרמים אותך בחנויות?

★ גל ההתיקרות ישטוף בינואר

אתה הוא המפסיד!

מאת

הפרשן הכלכלי של „העולם הזה"

כידוע, קרה **בימים ההם** ובזמן הזה נס של חנוכה, וכד קטן של שמן הס־פיק לשמונה ימים. נראה, כי בימים ההם השמן היה העיקר. בינתיים זרמו מים רבים בירדן. בחנוכה 1969 התעורר הרושם שהכד חשוב מן השמן — על כל פנים הוא יקר יותר.

שני בתי חרושת לשמן, מן הגדולים בא־רץ (עץ הזית, ויצהר) הודיעו על חידוש מהפכני — בקבוק שמן המכיל ליטר שלם ושאין צורך להחזירו. אין גם אפשרות לכך, כי החנווני לא יקחנו חזרה. הדבר, כפי שמספרים לצרכן, כולו לנוחיותו — אין צורך לסחוב אריזות כבדות חזרה ל־חנות, ותמיד מובטח שיקבל את שמנו ב־בקבוק נקי לחלוטין — ישר מבית־החרושת.

מה שלא נאמר במודעות אלה הוא, שהדבר גם על חשבונו של הצרכן. בקבוק רגיל, של 580 ס״מ עולה 68 אגורות. זה מת־אים ל־1.17 ל״י לליטר. השמן בבקבוק ה־חדש, שאין להחזירו, עולה 1.25 ל״י ה־ליטר. (יש הבדלי מחירים לפי מקומות המכירה, אך ההפרש בערך שווה אצל כו־לם — 7 אגורות לליטר לטובת האריזה ה־הקטנה יותר).

בתי־החרושת לשמנים לא היו הראשונים שהגו את הרעיון להסוך הוצאות הובלה, רח־צה ובדיקה של בקבוקים משומשים — ו־לתת לצרכן לשלם עבור חסכון זה בכספו. קדם להם ביה״ח טמפו, שהחל להשתמש בבקבוקי אל־חזור למשקאותיו הקלים. אגב — טמפו גם מייצר את הבקבוקים האלה, שהם דקים יותר מהבקבוקים המקובלים ועל כן גם גורמים לפחת מוגבר אצל ה־סוחרים. הם פשוט נשברים בקלות.

יצרן מיונית וממרחי־סלט שונים, הנמכ־רים בדרך כלל בצנצנות זכוכית, הכריז כי לא יקבל את האריזה חזרה — ונותן עכשיו לצרכן לשלם 15 אגורות נוספות עבור כל צנצנת, שאינה דרושה לאיש אחרי השימוש בה. אין זו אלא שאלה של זמן עד אשר גם שאר יצרני המשקאות הנמכרים עדיין בבקבוקים שניתן להחזירם תמורת תשלום, יעברו לשיטה החדשה. יקבי פרידמן כבר עושים זאת לגבי מספר מוצרים יקרים (יקבי פרידמן שייכים לתנובה), ויש לצפות שגם החלב יסופק ביום מן הימים בבקבוקי אל־חזור — תמורת תוספת מחיר, כמובן.) ולפחות יצרן אחד של בירה (מכבי) הצטרף למעגל. הדבר מפתה מאד, חוסך הוצאות וטרדות וגם גורם רווח ניכר למפעלים ה־מייצרים את בקבוקי הזכוכית והפלסטיק המתאימים. היחידי המפסיד הוא, כמובן, הצרכן.

★ ★ ★

אין אלה **ההתיקרויות** היחידות ש־הצרכן הישראלי נתקל בהן בזמן האח־רון. יש מוצרים המתיקרים בגלוי, כמו שורה שלמה של שימורי דגים (תוספת של 5%—10% תוך חודש ימים) ושל שימורי פירות וירקות. במקרים אלה הבעיה בדרך כלל מחירים יקרים יותר בחו״ל (במקרה של דגי טונה מיובאים), או הספקה קטנה מדי של ירקות ופירות לתעשית השימורים ב־ארץ.

באביב זה הפרה, למשל, המועצה־לייצור־ושיווק־פירות את ההסכם שלה עם תעשית השימורים, מכרה את מרבית יבול המיש־מש שהיה מיועד לעיבוד תעשיתי — לחו״ל.

מפוצחים לא התיקרה. יחד עם זה מוטב שתסתכל היטב בזמן הקנייה — השקית ש־שקלה עוד לפני חודש־חדשיים 100 גרם, שוקלת עתה 90. הדבר מודפס, באותיות זעירות מאד, על העטיפה הפלסטית.

קורה גם שמוצרים זולים „קשה להשיג". כך הדבר, למשל, עם סבון גילוח. משחת גילוח, או קופסות־לחץ של קצף־גילוח, ש־הנוחיות בשימוש שלהם עולה לך ב־500 אחוז תוספת מחיר לגבי כל גילוח, אפשר להשיג ללא כל הגבלה. קמח רגיל כמעט ואין. „קמח מיוחד לעוגות" או „קמח טופח מאליו" יש, כמובן. עליך לקנותו, גם כא־שר קמח רגיל היה בהחלט מספק את ה־צרכים.

★ ★ ★

שיזוי ערך המארק הגרמני (תוספת 9% הגדיל כמובן את מחיר המוצ־רים מגרמניה בארץ. המכס ומס־הקנייה ה־מוטל על מוצרים אלה מגדיל את העליה במחיר. בארץ מובן מאליו שגם היבואן, הסיטונאי והסוחר צריכים להוסיף אחוזים. התוצאה: כדור־שלג של התיקרויות, שמר־ביתן אינו מוצדק. לפני התיסוף הגרמני היה מוטל על כל יצוא מגרמניה מס מיוחד של 5% מן הערך. מס זה בוטל עתה. שעור ההתיקרות „הסביר" של סחורות וחומרים מגרמניה אינו עולה על 4%—6%. נוסף לכך, אין, כמובן, כל הכרח לקנות סחורות גרמניות דוקא. המחירים ביתר הארצות לא השתנו.

כל העליות במחירים, זעיר פה — זעיר שם, מצטרפות לגל גואה והולך, שיש לו השפעות משלו. יש אוירה של העלאת מחי־רים — והדבר מפתה, כמובן. כרטיסי קול־נוע התיקרו (בדרך כלל על ידי צמצום מאק־סימאלי של מספר המקומות הזולים) ב־6% במשך שנה אחת. בעית האזרח — באותו מקרה שבו אינו משיג את המקום במחיר המבוקש, עליו להוסיף 25% כדי לקנות את כרטיסיו — זה ההפרש למחיר של ה־שורה הבאה. העובדה שהממוצע הסטאטיס־טי מראה על עליה של 6% בלבד, אינה מקלה עליו ביותר.

יש נסיון „לעצור" את ההתיקרויות על ידי הקפאת מחירי המזון בצרכניות וב־סופרמארקטים של ההסתדרות, המפסידים ממילא הון. פעולה זו זמנית — תוספת ה־יוקר, אם אמנם תשולם, תחושב על פי מחי־רי דצמבר. בינואר 1970, עליך לצפות, אי־פוא, לכך שהמשביר לצרכן יתאים את מחי־ריו למה שנהוג ביתר חלקי המשק. אין זה מונע מהקונה הנבון לנצל את המצב שנוצר בינתיים.

יש לצפות לעלייה תלולה יותר של מחי־רים עם הנהגת המיסים החדשים, ובמיוחד עם הפעלתו של מס־המשכורת. הלירה ש־חסכת, תהיה שווה פחות. גם הלירה ש־תרויח לא תקנה ב־1970 את אשר קנתה עוד השנה. מרבית אזרחי ישראל יצטרכו לצמצם את רמת מחייתם באחוזים ניכרים. מכיוון שתהליך זה רצוי לממשלה, המעונ־ינת בצמצום כוח־הקנייה של כולנו, אין היא עושה, למעשה, הרבה לביטולו של נס

המישמש. גם במקרה של הבטנים הקפיץ יצוא מוגבר את המחירים בארץ ב־10%. גם בטנים וגם פירות נהנים, כמובן, מסוב־סידיות ייצוא ניכרות.

הצרכן משלם עבור תכנון זה של ההספקה פעמיים — פעם על ידי מיסיו, שמהם מפ־ריש האוצר את הסובסידיה ליצוא, ופעם שנייה, כאשר עליו לשלם ביוקר עבור ה־מוצר המקומי. גם היצרן החקלאי וגם ה־מעבד התעשייתי אינם מפסידים מאומה.

יש גם התיקרויות המוסוות בשיטות ה־קריבות להונאה. לכאורה, שקית אגוזי פקן

בלעדי

הסיפור שיסופר להלן אינו סיפור רכילות, למרות שהוא עוסק בחיים הפרטיים של גיבוריו, שהם עניינם בלבד. לא פרטי היחסים שנרקמו בין גיבורי הסיפור, וגם לא זהותם — אינם מהווים נושא לדיון ציבורי.

כי נושאו האמיתי של הסיפור אינם יחסים אלה, אלא התוצאות וההשלכות הציבוריות הנובעות מהת־ערבותה של אשה — במיקרה זה ראש־הממשלה — בחייה הפרטיים של אישיות ממלכתית רמה.

בעצם ימים אלה מהווה הסיפור נושא לאינסוף של התלחשויות, העוברות מפה לאוזן בין שרי ממשלה, חברי־כנסת, פקידים בכירים בצמרת השילטון ועס־קני מפלגות. על תוצאותיה העקיפות של התערבות ראש־הממשלה בפרשה זו, דווח לאחרונה בהרחבה בכותרות העיתונים. משום כך רואה „העולם הזה" חובה לעצמו לפרסם את הסיפור במלואו, במטרה להאיר אור על המתרחש מאחורי־הקלעים של ההת־מודדות בצמרת המדינה.

כדי להסיר את אופי הרכילות, שדבק בסיפור זה, וכדי למנוע פגיעה בחופש הפרט, הרשאי — ולא חשוב באיזו עמדה הוא נמצא — לנהל את חייו הפר־טיים כרצונו, נמנע „העולם הזה" לגלות את זהות האישיות הבכירה העומדת במרכזו של סיפור זה.

גולדה והפילגש

לא מכבר נערך דיון סוער בישיבה סגורה של צמרת הקיבוץ־הארצי. הנושא שגרם לסערת רוחות לא היה הצטרפותה או אי־הצטרפותה של מפ"ם לממשלת־ליכוד־לאומי, או בעייה מדינית אחרת מסוג זה. על הפרק ניצבה בעייתם של שליחי הקיבוץ־הארצי, הנמצאים בש־ליחות במשך תקופה ממושכת מחוץ לקיבוציהם.

תוך כדי מהלך הדיון הועלו בפי מרבית הדוברים הסכ־נות והמכשלות, האורבות לשליחי התנועה הנמצאים שנים רבות מחוץ לביתם—קיבוצם. שכן במיקרים רבים נמצא החבר בשליחות המדינה או הציבור בחו"ל או בארץ, מנו־תק ממשפחתו ומחברתו. כתוצאה מכך, שעה שהוא מרוחק מאשתו וילדיו, קורה ונוצרות משפחות בלתי־חוקיות, כא־שר השליחים מקימים לעצמם בית שני.

מנהיגי הקיבוץ־הארצי התכנסו כדי לטכס עצה, כיצד אפשר למנוע תופעות אלה, המביאות במיקרים קיצוניים עד לידי ניתוק סופי של השליחים מהמשק.

הדיון היה אומנם דיון עקרוני, ולא נקבו בו בשמות. אבל מעליו ריחף צילה של אישיות ממלכתית רמת־דרג, שנקלעה למצב דומה, אשר יצר קרע בחיי המשפחה שלה. המש־תתפים בוויכוח לא סינגרו ולא קיטרגו על אותה אישיות. הם רק רצו להפיק לקחים מפרשתו, על מנת למנוע הישנות מיקרים דומים בקיבוצי „השומר הצעיר".

קרן של אור

בחומת הבדידות

המדובר הוא **כגבר במיטב שנותיו**, איש הת־נועה הקיבוצית, שהשאיר בקיבוץ אשה וילדים, אשר אהב אותם בעבר ואין ספק שהוא אוהב אותם גם היום.

ב־20 השנים האחרונות הוטלו על אישיות זו שליחויות ציבוריות וממלכתיות לאין ספור, כששליחות רודפת שלי־[illegible] במתכונת תפקידיו האחראיים

והרבים הוא נאלץ לשהות תקופות ממושכות בחו"ל. גם כשנשאר בשליחות בארץ, היה סדר יומו עמוס וגדוש: היה עליו להרבות בנסיעות ברחבי הארץ, להשתתף בישיבות עם שרי ממשלה ועם פקידים בכירים, להישאר עד שעה מאוחרת בכל יום עבודה בדיוני ועדות למיניהן.

שליחות מעין זו, כשהיא מתמשכת על פני תקופת חיים שלמה, יוצרת שינויים קיצוניים באופיו ובאורח־חייו של האיש, גם אם הוא מנסה לשמור על הקשר עם משפחתו.

אולם השינויים המכריעים ביותר מתחוללים בנפשו של האיש. אופיה של שליחותו הציבורית גורם לכך שהוא מקיף את עצמו בחומה, עד שיום אחד הוא מבחין שהוא כלוא בה — בודד. כל אותם חברים לשעבר, עימם הירבה להתרועע כשווה בין שווים, נותקו מעליו. הם לא יכלו עוד לגשת אליו בחופשיות, למרות שהאיש לא התנשא. המצב האובייקטיבי גרם לכך שהוא היה מוקף פקידים ומזכירות, זמנו מצומצם ושעתו לא היתה פנויה לענייני חברה.

הבדידות הפכה לבעייתו העיקרית של ה־איש. ואז, כשלתוך חומה עבה זו של בדידות שהקיפה אותו, חדרה קרן אור אנושית פשו־טה בדמותה של מזכירה חיננית שעבדה במ־חיצתו, היה זה רק טיבעי שהאיש יתיר לקרן אור זו להאיר את חייו גדושי המתח והניכור.

המזכירה היתה דמות אפרורית, לא מאותן נערות־הזוהר, הצדות ברומנים את לבבותיהם של הבוסים שלהן. היא היתה מסורה לעבודתה, דאגה לארגן ולהסדיר את כל הענ־יינים שהאישיות הבכירה לא היתה פנויה לטפל בהם.

וכך, לאט לאט, בתקופה שהשתרעה על פני כמה שנים, נוצרו יחסי ידידות עמוקים בין האישיות הבכירה לבין המזכירה. הוא התחיל יותר ויותר לשתף אותה בבעיותיו, להתייעץ עימה בצעדים שעמד לנקוט בשטחים שונים. היא הפכה לאשת סודו ולאדם הקרוב אליו.

משום כך, כאשר עבר אותו איש מתפקיד אחד לשני, הוא לא היסס לקחת את מזכירתו עימו. כי הוא לא ראה בה רק מזכירה מסורה, אלא ידידה בפניה הוא יכול לשפוך את ליבו ולהשתחרר מהמתח הרובץ עליו.

„הידיד הטוב"

הלשין בפני גולדה

דברים **הגיעו עד לידי־כך** שאותה מזכירה, בת למשפחה מרובת ילדים, נטשה את בית הוריה ועברה להתגורר בדירה ירושלמית צנועה. היה ידוע שלעיתים מזומנות ניתן למצוא את אותה אישיות, אם חיפשוה בד־חיפות, בדירה זו.

ההתקשרות בין האישיות הבכירה לבין המזכירה לא נש־ארה עוד סוד השמור בין שניהם בלבד. כשהידידות הפכה לגלויה, ניסו ידידים של משפחת האיש לרמוז לאשתו, שנותרה בקיבוץ, על המתרחש ויעצו לה להימצא, לעיתים קרובות ככל האפשר, במחיצתו של בעלה.

היו אף שהציעו לה לנטוש את הקיבוץ ולעבור להת־גורר עם הבעל בדירת השרד שלו. אולם לאותה אשה, שהיא אישיות בפני עצמה, קשה היה לגזור על עצמה חיים של אשת איש גדול — צורת חיים שנראתה בעיניה בטלנית. היא לא יכלה לתאר לעצמה כיצד תוכל לשהות במחיצתו באפס מעשה במקום לעסוק בדברים החשובים לה, בקיבוץ.

וכך, בכאב לב הדדי, התרחב הפער בין שני בני הזוג וגדל. המזכירה בירושלים התגלתה יותר ויותר כבת־לוויה קבועה וכיועצת, כימעט במעמד רשמי, לאישיות הבכירה.

רבים מידידיו של האיש הבינו לליבו. אח־רים ראו בכך הרפתקת אהבים פסולה, שאינה יאה לאיש במעמדו. אישים רמי־דרג בצמרת המדינה כעסו עליו מאחורי גבו, אולם נמנעו מלגלגות את בזמם בפניו. האיש לא חש בת־

גובות השליליות שעוררו יחסיו עם מזכירתו. הוא התרגל לראות בשהייתה הצמודה אליו דבר טיבעי, וחשב כי גם האחרים יקבלו זאת כך. לכן לא חשש כלל לקחת את האשה עימו לישיבות בדרגים מפלגתיים וממלכתיים.

למעשה, השלימו כולם מזה זמן רב, עם דרך חייו זו של האיש. אפילו אלה שכעסו עליו בתחילה, מחשש שבמו ידיו הוא פוגע בתדמיתו, התרגלו לעובדה. הרינונים שהילכו סביבו בתחילת ההתקשרות, נדמו ונעלמו כימעט לגמרי.

ואז, לפתע, דאג אחד מיריביו — ויש אומרים כי היה זה דווקא אדם המציג את עצמו בי־פומבי כאחד מידידיו הטובים ביותר — לספר את הפרט האינטימי הזה על חייו הפרטיים של האיש, לראש־הממשלה, גולדה מאיר.

קנאות פוריטאנית

קיצונית של גולדה

גולדה **ידועה כאשה** שהקריבה חלק ניכר מחייה הפרטיים על מזבח עסקנותה הציבורית. היא, שבעניינים אלה חיה עדיין במושגים של ראשית המאה, לא יכלה לשלב את הגילוי שגונב לאוזנה על האיש, עם מערכת המושגים המוסריים שלה, בייחוד לגבי אדם במעמדו של האיש.

אופיה השתלטני של גולדה היקנה לה זה מכבר את התואר „גננת". זהו יחסה לאנשים הסובבים אותה והכפו־פים למרותה: היא מתנהגת אליהם במנטאליות של גננת כלפי ילדי הגן שלה. לא רק גילה של גולדה הוא המניע למנטאליות זו, אלא אופיה הקשוח משכבר הימים.

הפוריטאניות של גולדה בעניינים שבינו לבינה, הפכה כבר מזמן לשם דבר. בשעתו, בעת שגולדה כיהנה כשרת־החוץ, נודע לה כי נציג ישראלי בכיר באירופה מיודד בצורה קרובה עם אחת המזכירות שבסגל העובדים שלו. גולדה לא היססה, ובהזדמנות הראשונה הדיחה את האיש ממישרתו.

כאשר נודע לגולדה, שנטתה בעבר חסד וחיבה מיוחדת לאישיות הבכירה, דבר יחסיו עם מזכירתו, השתנה יחסה אליו מקצה אל קצה. היא, שבעבר הועידה את האיש לגדו־לות וניבאה לו עתיד מזהיר בשרות העם והמדינה, החלה לפתע לראות אותו בעיניים אחרות, הכניסה אותו לרשימה השחורה שלה. ולגבי אישיות כמו גולדה מאיר, הידועה באיבתה הנשמרת לאורך ימים, אין זה עניין של מה בכך, להיכלל ברשימה השחורה שלה.

לפני זמן לא רב, כאשר המדינה כולה געשה ועקבה אחרי שורת התמרונים, המינויים והבי־טולים בצמרת הבכירה של המדינה, אשר נילוו אל מעשה המרכבה של הממשלה החד־שה, מצאה גולדה מאיר את ההזדמנות לנקום את נקמתה הפוריטאנית האישית באישיות הבכירה. היתה זו היא שגרמה באופן אישי לכך שהקאריירה המבטיחה של האיש, שהי־תה עוד באיבה, הגיעה לפתע למבוי סתום. בשיחות אישיות עם מקורביה לא הסתירה גולדה את סיבת השינוי העויין: ידיעתה כי האיש חי בחברת אשה, שגולדה לא היססה לכנות אותה בשם „פילגש".

לאחר מכן, ניסו פרשנים למצוא הסברים מינהליים, מדי־ניים ומפלגתיים, לשינוי יחסה הקיצוני של גולדה אל האיש. אף אחד מהם לא העלה בדעתו, את שהיה ידוע רק לחוג קטן בצמרת המדינה — שעלייתו של האיש נחסמה רק בשל הקנאות הקיצונית של הנבחרת ראש־הממשלה.

הפלישה הסינית

ראש מפוצץ דוגמנית הצמרת קארין הגיעה בפאה נוכרית משוגעת, ואיש לא הצליח לזהות אותה. הצלם סמי בן גד, שבא יחד איתה, סירב לספר מי היא. איש לא הצליח לזהותה והתעלומה נפתרה רק כשקארין הסכימה להזדהות.

ההתנפלות למרות הגשם, עמדו עשרות אנשים בפתח המועדון שעות ארוכות בתיקווה להצליח להידחק פנימה ולהעיף מבט. חלק מהמצטופפים הרבים, שהתעייף מעמידה בפתח המועדון, נכנס לנוח בדיסקוטק הסמוך, הקינגס קלאב, שעד מהרה התמלא גם הוא.

אם **זכורים** לכם עדיין שיעורי ההיס־טוריה שלכם, לא נסתר וודאי מעיני־כם שקיימים בעולמנו כוחות כבירים, ה־מוכתבים על ידי צו־ההיסטוריה ותהפוכות הגורל, אשר כל נסיונותיו של האדם הזעיר לשנות את מסלולם נועדו לעלות בתוהו. אין ספק שכוח גורל כזה הוא מועדון־דיסקוטק־מסעדת מאנדי׳ס, שחזרה ונפתחה ביום ב׳ השב״ע מחדש, על אף נסיונותיהם של כוחות

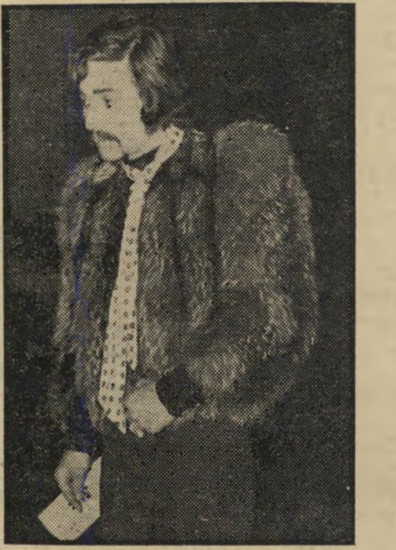

האיש שבא מהכפור הצייר הירושלמי מוני הגיע לבוש בפרוות־שועל. בשטח הפרוות היתה התחרות פרועה.

החוק והסדר להגן על תל־אביב מפניה.

במימדיה, ללא ספק, דמתה הפתיחה ל־שואת־טבע, משהו כגון הנסיגה מדונקירק, או לספינת המונים מקוו־ואדיס. כל יצרן־סרדינים יכול היה ללמוד בקינאה איך לע־שות את מלאכתו באמונה, אם היה רק מצליח להציץ לתוך ארבע חצאי־הקומות של המועדון. ומה שהתרחש ב פ נ י ם היה עוד כלום לעומת מה שהתחולל בחוץ: בעשר בערב כבר מילאו את הסביבה הק־רובה והרחוקה מאות אנשים, אשר החלטתם היתה נחושה להיכנס פנימה בכל מחיר, בכל זמז, בכל צורה. הם עמדו בסבלנות

פגישה מחודשת מאז ש־ניסגר מאנדי׳ס הישן, התפזרו העובדים לכל רוח, ורק בערב הפתיחה נפגשו כולם שוב בשימ־חה. בתמונה, הבארמן והמלצרית הוותיקים.

בעלת־הבית בחליפת מכנסיים ממשי מודפס, אירחה בעלת הבית מאנדי, במשך שעות, את מאות האורחים אשר נהרו בלי הפסק. בקומה השנייה מילאה את תפקיד המארחת הטבחית הסעית פ סאנג. רפי שאולי, ל ולהתרענן, מפני ש רק בחצות הלילה

ף ביותר של העונה - פתיחתו של מועדון הלילה „מאנדיי'ס" החדש בתל־אביב

אתי הזכורה לתושבים הוותיקים של מאנדי'ס הישן, חזרה רק עכשיו מחוץ־לארץ, אחרי סיבוב תצוגות־אופנה. אתי היפהפיה הביאה איתה מלתחה משגעת.

ששונה מגן, היפהפיה התל־אביבית (17), שהיתה מועמדת ב־תחרות מלכת־המים. בחליפת ערב דקיקה עמדה שושנה שעות בפתח כרבים אחרים.

דינה ברוך, דוגמנית־צילום מעולה, ה־גיעה בפיאה שחורה קצרה. את הערב בילתה במלתחה, כדי לעזור לחבר שלה, טדי, אחיו הצעיר של רפי שאולי.

הגרמניה אחת מעשרות היפהפיות שהגיעו לפתיחה החגי־גית. כשהיא לבושה בחליפת קטיפה נה־דרת, רקדה במרץ במשך מרבית הערב.

בגשם ובקור העז, התגבשו לקבוצות ב־התאם לאופיים. העקשנים עמדו סמוך ל־פתח, ממתינים שאיזה נפש בודדה תצא ה־חוצה. האריסטוקרטיה הצטופפה בשלווה מעושה סביב עמוד החשמל שבפינה, הבו־הימה ליד הקיוסק, בעלי־המרץ קפצו כל רגע מהקינגס־קלאב הסמוך לראות איך מתקדמת הפגנת־ההמונים העמלים, והסתם פלגמטים ישבו במכוניותיהם.

★ ★ ★

גופות בכל

בפנים המועדון לא היה המצב טוב יותר. בתיאוריה צריך היה להיות שם בקומה התחתונה דיסקוטק, מעליה באר, מעליו חדר־משחקים, ומעליו המסעדה הסי־נית, שלמענה הביאה מנגדי מלונדון את פו־סאנג, סיני נועז שלמען המשכורת היה מוכן לסכן את נפשו ולבוא לארץ הנלחמת על חייה.

כל זה — בתיאוריה. במציאות נראו ב־שטח רק גופות. על הריצפה, על הקירות, על התיקרה. גופות, פרצופים, ובגדים.

ואיזה בגדים: רפי שאולי, המארח, היה, בבגדי־עבודה. עוד מהבוקר. רק בחצות

...א מגולח ולבוש בבגדי עבודה, לא הספיק לקפוץ הביתה ...והכנות האחרונות לפתיחה נמשכו עד הרגע האחרון. ... המקום, נסע לביתו כדי להחליף בגדים.

היחידה שלא התרגשה מהאירוע ההיס־טורי, היתה מאנדי עצמה: חצי שעה לפני הפתיחה, בדיוק בשמונה וחצי, היא קמה והלכה לשיעור הצרפתית שלה.

הפרווה השרופה

פרדי ריקה סגל הגיעה בפרווה נהדרת באורך מכסי. „מחצית הפרווה הקודמת שלי נשרפה ב־שריפה האחרונה שהיתה לי בבית," סיפרה פרדי. „אז לחצי שנשאר הוספתי חתיכה."

הספיק לנסוע הביתה ולהתלבש. החתיכות הוציאו מהנפטלין את הפרוות — מבלי שלקחו בחשבון את התחרות מצד הגברים. אלו גילו שזה מודרני השנה. הגדיל לעשות הצייר הירושלמי מוני עזרא, שהתייצב ב־ז'קט מפרוות שועל. הדוגמנית אן טוכמאייר לא התעצלה, נסעה לשדה־התעופה לוד, הו־ציאה משם את מטענה של רוחק'ה ברזין, בעלת בוטיק ביבה שהגיעה מלונדון עם מטען בגדים חדש, ושלפה משם את בגד־השרשראות־ שהזמינה.

המראה השקוף

הדוגמנית אן טוכמאייר היתה בלי ספק הבחורה העי־רומה ביותר בפתיחה. כל לבושה היה עשוי משרשראות עשויות מתכת. מתחת לשרשראות לבשה אן טוכמאייר מעין בגד ריקוד, שקוף למחצה.

„אני מוכנה להתמודד עם כל טייס וטיי

הטייסת יעל רונן, בת ה־24 ושואלת:

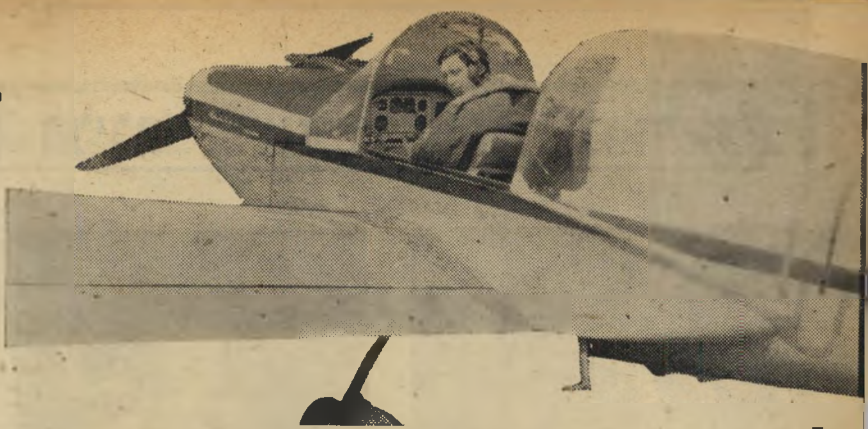

יעל רונן

יעל בתא הטייס:

„למה אין טייסת בחיל-האויר?"

„א יזה מין חיל־אויר זה פה בארץ?" הם מתנהגים בצורה מגוחכת ממש. כל־כך לא מודרנית — ממש לבאנטינית טיפוכית. סוגרים את הדלת בפני נשים. מה יש? אני מוכנה להתמודד בקורס־טייס עם כל טייס בחיל־האויר."

ברחבי תבל נחשב אמנם חיל־האויר ה־

כמו דג במים מרגישה עצ... מה יעל ב... אוויר. בתמונה היא נראית בכניסתה לתא־ הטייס של המטוס הפרטי עליו יש לה רשיון.

ישראלי לאחד המעולים בעולם, ביחוד ל־ אחר מלחמת ששת־הימים. אולם על יעל רונן בת ה־24 הילה זו לא עושה כל רושם. היא יודעת — אף יותר טוב מאחרים — מהו חיל־האויר הישראלי. אך זה כלל לא מפריע לה להביע את דעתה בשפה שאינה משתמעת לשתי פנים.

חמתה בוערת בה על שחיל־האוויר סירב לקבלה לשורותיו לקורס־טייס. עיניה הירוקות מתיזות גיצים, ונדמה לך לרגע שאף שערה הקצר מסתמר באימתנות. היא כולה אש ו־ להבה — והיא כלל לא מתכוונת להיסוג. כרגע היא עסוקה קצת, כי היא עומדת להתחתן ביום השני הקרוב עם העיתונאי והבמאי אלי נחמיאס. אולם ברגע שתתפנה מהחתונה, תמשיך ב„אידיאה־פיקס" שלה.

מגיל 13 — טייסת

מי היא הפיטסונית הזו, שהחליטה ל־ היות טייסת בחיל־האוויר?

יעל רונן היא יהודיה ילידת צרפת, בת למשפחה רגילה — אב ארכיטקט־פנים, אם עקרת־בית, ושתי בנות נוסף ליעל. יעל היא מאותם מאושרים, היודעים כבר מיל־ דותם מה שאיפתם בחיים. בגיל 13 כבר היה לה ברור שהיא תהיה טייסת. היא חלמה, אכלה ושיחקה עם מטוסים מאז יל־ דותה. מטרתה היתה להיות טייסת־ניסוי, העילית שבמיקצוע.

בצרפת, טייסת אינה תופעה נדירה. ישנה ים ז׳אקלין אוריון, טייסת־ניסוי, ז׳אקלין דה־ביס, טייסת מיסחרית המטיסה קאראוול, וטייסות פרטיות אין ספור. משום כך לא נראתה תשוקתה של יעל לטיס חריגה כל־ כך, ואביה לא התנגד שאחת משלוש בנו־ תיו תפתח עניין בנושא גברי.

ישר למפקד חיל-האוויר

בנוסף למזג לוהט ואומץ־לב, נחונה יעל גם ביסודיות. כאשר סיימה את הגימ־ נסיה, נרשמה ללמוד הנדסה אוירונאוטית. היא היתה בשנתה השלישית, כאשר פרצה מלחמת ששת־הימים. מאותו רגע ידעה לא רק מה מיקצועה — אלא גם מה יעודה: היא תהיה טייסת בחיל־האוויר הישראלי — החיל ש ל ה. היא נטשה את ספסל הלימו־ דים, הודיעה למשפחתה על החלטתה, ו־ עלתה לארץ.

במירצה הרגיל לא ביזבזה העולה ה־ חדשה זמן מיותר, אירגנה לעצמה במהירות ראיון עם מפקד חיל־האוויר מוטי הוד. כאן התברר שהיא עשתה את החשבון בלי בעל־ הבית.

היא סיפרה לו בקצרה את הביוגראפיה שלה, שנותרה לה עדיין שנה לקבלת תואר מהנדס אוירונאוטי, ביקשה להתקבל כ־ חניכה בקורס־טיס

עם החתן יעל רונן ואלי נחמיאס בתמונה בה הם עדיין חברים בלבד. הטייסת היהודיה ילידת צרפת והעיתונאי־במאי הישראלי שישב בפאריס נפגשו בעיר־ האורות — ונישאו בתל־אביב. מאז היותה ילדה היא אכלה, שיחקה ואף ישנה עם מטוסים. יש לה, ליעל, מלחמה פרטית עם חיל־ האוויר על שסירב לקבלה לשורותיו. מי ינצח במלחמה זו?

"בקורס טייס" אומרת

האלוף התרשם, התחייך, ובישר ליעל ש־אין טייסות בחיל־האוויר.

יעל התגלתה כאגוז קשה. היא באה ל־ראיון מוכנה כהלכה. במהירות הבזק היא טירטרה לפני האלוף את שמה של זוהרה לביטוב, הטייסת שנהרגה במלחמת־העצמ־אות, ואת שמותיהן של חמש טייסות נוס־פות שהטיסו מטוסי־תובלה בחיל־האוויר ב־20 שנות קיומו.

מאומה לא עזר. מה שהיה היה. כיום אין נשים ליד הגה המטוסים, סיים האלוף.

„עבדתי בקיבוץ עוד שנה, חזרתי ל־צרפת מיואשת וזועמת," מספרת יעל. „נר־שמתי לקורס טיס שנמשך חצי שנה. קי־בלתי את הציונים הגבוהים ביותר, מבין 20 משתתפי הקורס — גברים כולם — וסטיפנדיה. חברת איר פראנס הזמינה אותי לעשות אצלה את הסטאג׳."

איר פראנס נאלצה להמתין. יעל חזרה שוב לארץ. הפעם נתקבלה לראיון אצל עזר וייצמן, הציגה בפניו את תעודת הסיום שלה. עזר השתתף מאד בצערה — ובישר לה: „אין טייסות בחיל־האוויר."

הפסקה — מתחתנים!

בשלב זה זכה חיל־האוויר להפוגה קלה מהפגזותיה של יעל. ביום שני הקרוב היא תעמוד תחת החופה בבית־הכנ־סת אוהל־מועד בתל־אביב. לצידה יעמוד אלי נחמיאס. הם נפגשו בפאריס לפני כ־שנה, אצל ידידים. אלי בן ה־31 עבד אז ככתב הטלוויזיה הישראלית בפאריס, זכה לפירסום כאשר צילם את הקטע על האנטי־שמיות באורליאן. בעודו עובד כעיתונאי, השתלם שם במשך שנתיים באמנות הקול־נוע והטלוויזיה במכון הגבוה לקולנוע. מאז הספיק לעשות סירטון בן 15 דקות — אנבל — שנבחר להשתתף בפסטיבל הסר־טים הקצרים במאנהיים שבגרמניה. עתה, בארץ, הוא מתעתד לביים סרט מקומי.

טייסת ב„איר־פראנס"?

טייסים ואנשי עולם הסרטים ימלאו את האולם בו תתקיים חתונתם של ה־טייסת והבמאי. אולם כתום השמחה, וכא־שר יחזרו קרוביה של יעל לצרפת, תחזור זו למשימתה הקודמת. באל־על אין היא מעוניינת לעבוד, מסיבות שונות. בלית־ברירה, היא תקבל את הצעת איר פראנס, תסיים מן הסתם בהצלחה את הסטאג׳, תת־קבל שם כטייסת — כשבסיסה ממשיך לה־יות בארץ.

וכל אותו זמן היא תמשיך לחתור למט־רתה: להתקבל כטייסת בחיל־האוויר.

מעניין יהיה לראות מי יתייאש ראשון.

מבט לשמיים תמונה זו מבטאת את כל ישותה של יעל: לבושה ספורטיבית, מכורבלת נגד הקור ובעלת הופעה נעריות, היא עומדת בודדה בשדה־התעופה — צופה

במדינה

(המשך · מעמוד 18)

נציגיה לכנסת כנבחרי העולם הזה — כוח חדש. הם ואחרים, בהבדלים דקים בלבד, טע־נו מאז ומתמיד שהסיכסוך במזרח התיכון נעוץ בעימות בין שתי אומות שוות, בעלות שאיפות דומות."

בן־פורת, הרואה את עצמו כנראה כאיש גדול, בניגוד לאנשים הקטנים, מגיע סוף־סוף גם הוא להכרה ביישות הפלסטינית ו־מסיים את מאמרו: „אם וכאשר ממשלת ישראל תתפנה מעיסוקיה ב,חלוקה׳ של תי־קים וחצאי־תיקים; אם וכאשר ממשלה זו תמצא לנחוץ לבחון באופן יסודי את מדי־ניותה — היא לא תוכל להתעלם מקיומו של הגורם הפלסטיני, ולא תוכל להימלט מדיון מעמיק בנושא זה."

טעותם של התומכים החדשים ברעיון היישות הפלסטינית, כמו שמעון פרס או ישעיהו בן־פורת, נובעת רק מנקודת־המוצא שלהם: הכרה ביישות הפלסטינית כטכסיס שנועד לכסות על המשך החזקת ישראל ב־שטחים, לא תתקבל על דעת העולם, תיפול כשם שנפלו נוסחאות הקסם הקודמות.

צעירים

אחות קטנה וחדשה לנו

הקריירה של לסלי פיי וולדמן נקבעה ביום בו אושפזה אמה בבית־החולים. היה

אחות רחמניה לסלי וולדמן
החבר נהיה רופא — ובגד.

זה ביוהנסבורג, דרום־אפריקה. ליד מיטת חוליה של האם, גמלה בליבה ההחלטה לה־יות אחות.

החלטה נוספת: ואם להיות אחות — אז רק בישראל.

וזה — למרות שמעודה לא היתה בארץ. היא נולדה, כבת יחידה, בלונדון. כאשר היתה בת שמונה, היגרו ההורים לדרום־אפריקה. הקשר היחידי שלה לישראל ה־ו הסיפורים אותם שמעה בתנועת־הנוער אי־חוד הבונים. זה הספיק.

עם פצועי המלחמה. בגיל 17 נפ־רדה הצעירה תקיפת־הרצון מהוריה והחבר שלה, עלתה לישראל. היא שהתה חצי שנה בקיבוץ צרעה, למדה שם עברית באולפן, ונרשמה מייד אחרי־כן לבית־הספר לאחיות הדסה בירושלים. בינתיים, המתינה לחברה, שעמד לסיים את לימודי הרפואה שלו ב־דרום־אפריקה, שיצטרף אליה כפי שהחליטו.

החבר לא הצטרף. כשסיים את לימודיו, החליט להישאר שם. לסלי בלעה את אכ־זבתה, השתדלה להתערות בחברה הישרא־לית, שהיא לדעתה „מאוד סגורה ודוחה זרים."

הזדמנות נדירה לכך ניתנה לה במלחמת ששת הימים. היתה זו חתייה מזעזעת לתל־מידות שנה א׳ הטריות. „השתדלתי לבלות עם הפצועים כל רגע פנוי שהיה לי," מס־פרת לסלי ירוקת־העיניים, בעלת תוי הפ־נים העדינים, במיבטא אנגלו־סקסי שעדיין לא נימחה. „התיידדתי איתם בדרך שלא ניתנת להבנה בזמנים רגילים. ויחד עם זה הייתי צריכה להישמר, שהידידות לא תה־פוך להתקשרות מופרזת. קשה להיות בערב ידידה לחייל פצוע, ובבוקר לרחוץ אותו. רבים מהחיילים שהתיידדתי איתם סירבו ל־אפשר לי זאת, כדי לא להיראות תלויים בי."

הנהלת מפעלי ים־המלח במסיבת הפרידה ליוסף לוי*
תודה רשמית —

46 מתוך 60. כאשר התחילה לסלי את לימודיה, לפני שלוש שנים, היו במח־זור כשישים בנות. למיסדר הסיום, לפני כשבועיים, התייצבו 46. אחת מהן היתה העולה מדרום־אפריקה. חיוכה הזוהר וה־שקט דיבר יותר מאלף מילים.

דרכי אדם

כדאי להשקיע 40 שנה?

הטקס היה רב־רושם: ההנהלה הבכירה של מפעלי־ים־המלח הענקיים, בראשות ה־מנהל הכללי לשעבר, רב־אלוף מרדכי מק־לף, התכנסה השבוע כדי להביע את תודת המיפעל ליוסף לוי, החצרן הראשי של ה־מיפעל, על 40 שנות שירות מסורות. אומנם, היו עובדים — ויוסף עצמו ביניהם — שראו טעם לפגם בכך, שהטקס לא נערך במיוחד לכבודו, אלא צורפו אליו, באותה הזדמנות, עוד 34 עובדים שסיימו עשר שנות עבודה במיפעל. אך היו אלה טרוניות שוליות. הרבה יותר חמור היה חששו של

יוסף לוי
— איום בסתר

יוסף, שאחרי הטקס הנאה, בו הוענק לו שעון־זהב, עלולים לפטר אותו מעבודתו.

ההתחלה — בימי התורכים. יוסף בן ה־59 הגיע עם משפחתו מתימן ב־1914. המשפחה התיישבה בעיר־הקודש. אביו עבד כסנדלר ואמו כעוזרת בבתי אונגרן במאה־שערים. הימים היו ימי מלחמת העולם ה־ראשונה, ושליטי־הארץ התורכים נהגו לע־רוך פשיטות על בתי היהודים, כדי לתפוס גברים ולגייסם לצבא. האב, שמחוסר פרנסה בירושלים הפך להיות סנדלרו של הכפר הערבי ענתות, היה חוזר לביתו רק לשישי־שבת, מסתתר בשעת פשיטות בבור ליד הבית.

יוסף הקטן לא אהב ללמוד. הוא הש־תחרר מלימודיו אצל המלמד בתלמוד־תורה במחיר רבע כיכר לחם ליום, הסתובב במ־קום זאת בשוק, עזר לעקרות־הבית לסחוב את סליהן, ואת הפרוטות שהרוויח ביא לאמו. בגיל 14 למד סנדלרות, עסק בכך עד 1929, שאז התקבל כשמש ושליח בחב־רת־האשלג — ומאז ועד היום עובד הוא בחברה, ששינתה את שמה למיפעלי ים־המלח. ב־1954 עבד, לבקשת רב־אלוף מקלף, מירושלים למשרדי החברה החדשים בבאר־שבע, זכה להשלים 40 שנות שירות.

אין עם מי לדבר. כל זה לא עוזר לו כיום, כשמאיימת עליו סכנת־פיטורים: העו־בד הותיק מנסה כבר חודשיים להתקבל ל־ראיון אצל המנכ"ל החדש של החברה, מאיר אילן, אך ללא הועיל. וכך, אין ליוסף בפני מי להתלונן על הפקיד הממונה ליו, המגלה כלפיו, לדבריו, יחס מזלזל: „אמרו לי פשוט שאם לא אשתוק, בדבר סדרי העבודה שאני אחראי עליהם," אומר יוסף, „יפטרו אותי — 40 שנה או לא 40 שנה."

דרכי חיים

לא רק מרגו

לבנה פינקלשטיין התפרסמה כמרגו ב־סירטו של מנחם גולן. עתה התברר, שמרגו אינה הארטיסטית היחידה בבית הפינקל־שטיינים. החודש, בד בבד עם הזמנתה ל־פרס, לככב שם בסרט, ועם מלאת 21 שנה לעלייתם של הוריה לארץ, יתרחשו במש־פחתה שני אירועים נוספים:

- אביה יציג, בעוד כשבועיים, את תע־רוכתו הראשונה.
- אמה תוציא את תקליט שיריה ה־ראשון, כרם היה לידידי.

ההורים בעקבות הקטנה. יעקב ו־שושנה פינקלשטיין יצאו מבולגריה ב־1948, כשאיתם לבנה בת תשעת החודשים. יעקב הגיע בזמן למלחמת־השיחרור, יצא ממנה מחושל וחסר־כל. עם השנים התבסס יפה בבית־המלאכה ליציקה שהקים לעצמו ביפו. כל אותו זמן, לא חדל מלהשתעשע בתח־ביבו, הציור. לאט לאט השתפר גם בכך. כיום, מלא הבית על גדותיו מיצירותיו.

אשתו שושנה לא פיגרה אחריו. לצייר לא ידעה, אך מסתבר שלשיר כן. בתחילה

לבנה פינקלשטיין ומשפחתה
משפחה של ארטיסטים

זימרה משירי אחרים, אחר החלה מלחינה בעצמה, בעיקר שירים תנ"כיים.

לבנה, שגדלה מילדות בבית שאווירתו מלאת אהבה והבנה לאמנות, התפתחה ב־כיוון שלישי — המישחק. היא למדה שלוש שנים מישחק בבית־צבי ברמת־גן, נחטפה לתפקיד הראשון, ברברה, עם אס דיין, התגייסה לאחר מכן לצה"ל. במרגו, זכתה לפירסום ברחבי הארץ בקפיצת נחשון אחת — פירסום אליו לא הגיעו שני הוריה ל־אחר עשרים שנות יצירה.

עתה, לאט אבל בטוח, יוצאים גם הם בעקבות בתם.

---

* מימין לשמאל: אליהו נאוי, מרדכי מקלף, ז. נשרי, ואלוף־משנה שמיר.

במדינה

עסקים

שיטות הזהב של דפי הזהב

לפני שבועות מספר, נתמלאו, במקרה או שלא במקרה, העיתונים היומיים בשורת סיפורים על נערות הזהב — אותן נערות ה־יושבות כל היום ליד הטלפון ומשיגות הזמנות לפירסום במדריך הטלפון־המסווג דפי־זהב. הסיפורים היו מלאים פרטים על שיטות־העבודה החינניות והיעילות של סוכנות זריזות אלו.

השבוע נתגלה לפחות לקוח אחד, שהת־להבותו מנערות הזהב ומשיטותיהן היתה פחותה במיקצת מזו של מחברי הרשימות הנ״ל.

סיפר יוסף ליובין, בעל איטליז „גסטרונום" בתל־אביב, לכתב „ה־עולם הזה":

הטלפון הראשון שקיבלתי מדפי־זהב הגיע אלי לאיטליז בשעות העומס הקשות ביותר. ככל שניסיתי להסביר לגברת ב־טלפון, שלא רק שאינני מעוניין לפרסם את שמי, לא בזהב ולא בשום מתכת אחרת, אלא גם שעומדת לפני שורת לקוחות נר־גנת — מאומה לא הועיל. האלמונית סירבה להפסיק את השיחה, ולאחר מספר נסיו־נות נפל נאלצתי לנתק.

טרור. תוך שניות חזר הטלפון וצילצל. היתה זו אותה גברת, אלא שעתה נעלם ה־נימוס שבו היסוותה לפני כן את תוקפ־נותה. קיבלתי ממנה את שטיפת־חיי, שמעתי שאני חסר־תרבות וגס־רוח. הפעם היתה זו היא שניתקה. ברוך שספרנו, חשבתי לעצמי. היתה זו ברכה לבטלה. כלל לא פטרנו. לאחר כמה ימים צילצלה אלי אשה אלמונית, ביקשה את מספר הטלפון שלי בבית, בתו־אנה שיש לה הודעה חשובה בשבילי, ואין ברצונה להטריד אותי בעבודתי. נתתי לה.

כשהיא צילצלה לביתי — בשלוש אחר־הצהרים, שעת המנוחה שלי — התברר ש־זהו המשך פרשת דפי הזהב. היא ביקשה לדעת למה אינני חפץ פירסום בדפיה המוז־הבים. כאשר שאלתיה אם זו היתה ההודעה החשובה שרצתה למסור לי, הודתה בכך ללא בושה.

הסברתי לה שאני מטבעי אדם צנוע להפליא, ואין לי כל עניין בפירסום. שוב לא עזר מאומה. השיחה התארכה והתארכה, הגברת שפעה נימוקים ללא ספור מדוע עלי כ ן לפרסם אצלה. מעניין במיוחד היה נימוקה האחרון: „אדוני, ידוע לך שכמינוי טלפון אתה זכאי לשורה אחת של פירסום חינם. ודאי לא תרצה ששורה זו תופיע בצירה משובשת. חשוב על זאת היטב לפ־ני שתסרב סופית." חשבתי היטב, וסירב־תי סופית.

בעיקבות הגברת הופיע בחנותי — ה־פעם אישית — אדון נעים־סבר והליכות, שביזבז שעה נוספת מזמני, למרות שעשה זאת בחן ובאלגנטיות. הזכרתי בפניו את איומה הלא־כל־כך־מוסווה של פקידתו, ו־הוא הבטיח לי — למרות סירובי השלישי — כי הוא יקפיד על כך ששמי יופיע ללא כל שיבוש.

מספר ימים אחר־כך קיבלתי בדואר את דוגמת הרישום המגיע לי חינם, כפי ש־יופיע במדריך. הוא היה משובש כמובן.

במקרה כמובן.

האם מחייבת ההזדמנות ההיסטורית שניתנה לכדורגל הישראלי

משטר חירום לנבחרת?

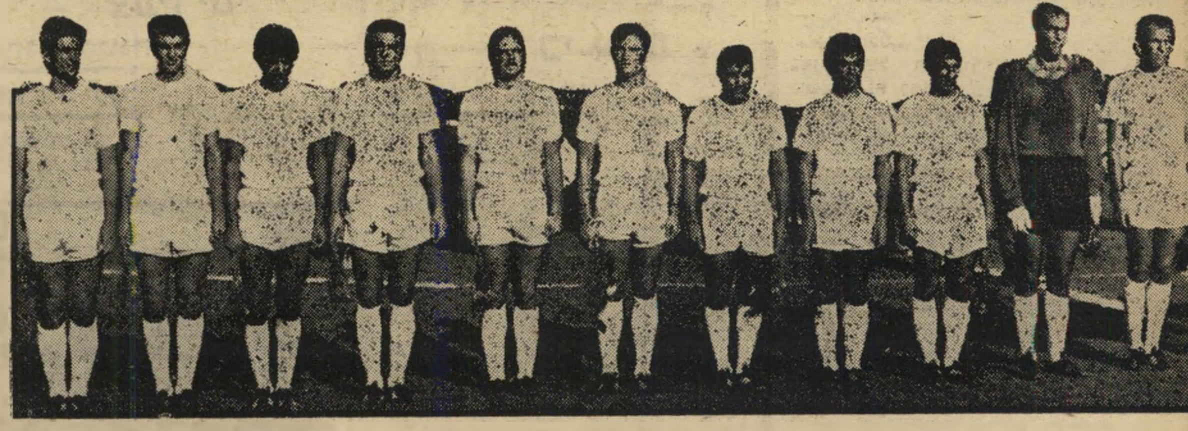

נבחרת הכדורגל של ישראל זכתה השבוע בהזדמנות היס־טורית בלתי חוזרת: בסיימה בתיקו 1:1 את מישחקה השני נגד נבחרת אוסטרליה בסידני (המישחק הראשון ברמת־גן הסתיים בתוצאה 1:0 לזכות ישראל), היא רכשה לעצמה כרטיס כניסה למועדון הכדורגל האקסקלוסיבי הבינלאומי — המישחקים על גביע העולם בכדורגל — שייערכו בחודשי ה־קייץ הבא במכסיקו.

במישחקים אלה תהיה ישראל אחת מ־16 הנבחרות הטו־בות בעולם, שיתמודדו על הגביע העולמי, אחרי שנבחרות מעולות כמו נבחרות ספרד ויוגוסלביה לא הצליחו לפלס את דרכן למישחקים אלה. האם מחייבת הזדמנות נדירה זו להא־דרת שמה של ישראל בפי כל חובבי הכדורגל בעולם למאמץ מיוחד? האם יש להכניס את כדורגלני הנבחרת למישטר חירום עד למישחקי מכסיקו, ולמנוע את שיתופם במישחקי הליגה הלאומית, כדי למנוע את פציעתם ולהכינם לקראת המיבחן הגדול?

חמישה ממומחי הכדורגל בארץ, התבקשו להשיב על שא־לות אלה, ולהלן תשובותיהם:

● אליעזר שפיגל, מאמן הכח־רמת־גן, יו״ר הוועדה המקצועית:

ברור שכבר מהיום אין להזניח את ה־מסגרת של הנבחרת, ויש להתמיד באי־מונים ופגישות שבועיים. ברור שזה עלול לפגוע בקבוצות, אבל אין ברירה. אם רו־צים להופיע במכסימום של הצלחה זה שוה את המאמץ. צריכים לקיים משחקים בינ־לאומיים גם עד מכסיקו. אינני מתלהב מ־הרעיון לנסוע למשחקי־אימון בחו״ל. אר־בעה שבועות לפני מכסיקו צריך להכניס את השחקנים למחנה סגור בלי שיהיו משחקי ליגה.

★ ★ ★

● דויד שוויצר, מאמן מכבי־תל־אביב:

אם רוצים שהשחקנים יהיו בפורמה, צריך

דוד שוויצר

מאמן קבוצת

מכבי ת״א:

לקיים את הליגה כמו שהיא, מכיוון שזה מכניס אותם לכושר ונותן להם ביטחון. רק ליגה ואימונים אינטנסיביים יחזיקו את ה־שחקנים בכושר. מחנות אימון בלי ליגה אינם שווים הרבה. באף מקום בעולם לא מפסיקים את הליגה. אי־אפשר להכניס שח־קנים לחלונות ראווה. צריך לרכז אותם ולערוך להם הרבה משחקי־מיבחן בארץ.

★ ★ ★

● משה („ג'רי") בית־הלוי, יו״ר איגוד המאמנים:

המכסימום שנוכל לעשות זה מספר ימים בשבוע מחנה־אימונים. אני גם מניח שזו תהיה התוכנית של המאמן. צריך לחפש לנבחרת יריבים. יש כבר משחק נגד נב־חרת איטליה עד גיל 23. אני מניח שנקדים לצאת למכסיקו כדי להסתגל לגובה. אבל

משה (ג'רי)

בית-הלוי

יו״ר איגוד

המאמנים:

את הליגה לא נוכל לשכוח. היא חייבת להימשך.

יחד עם זה, חלק גדול מהם עובד, לשח־רר אותם לא יהיה קל. יש גם כמה תלמי־דים בבתי־ספר גבוהים, הצריכים לעמוד ב־מבחנים. ההתאחדות לא תחסוך בהוצאות מאמצים לתת לשחקנים את המכסימום.

★ ★ ★

● יוסף דגן, חבר הוועדה המק־צועית של ההתאחדות:

צריך להמשיך בהכנות כפי שעשו עד

יוסף דגן

חבר הוועדה

המקצועית של

ההתאחדות:

עכשיו. הליגה צריכה להימשך כרגיל, ו־מחנה־האימון צריך להיות כפי שהיה קודם. אני חושב שהוא הוכיח את עצמו. גם עכ־שיו חשוב שתהיה פעילות רגילה של ה־ליגה. בכדורגל אי־אפשר להפסיק את הכל בגלל משחקים בינלאומיים. יש לשים דגש במיוחד על הכושר הגופני, היות ועד מכ־סיקו כבר לא נצליח לשפר בהרבה את רמתנו הטכנית — אך את הכושר ניתן עוד לשפר, עד המכסימום.

★ ★ ★

● יוסף מרימוביץ, מאמן בי־ת״ר־תל־אביב.

למרות שבכל העולם נהוג להמשיך את הליגה לפני משחקי הגביע העולמי, צרי־כים לחרוג אצלנו מהמקובל, בגלל המעמד

יוסף מרימוביץ

מאמן קבוצת

בית״ר ת״א:

הנכבד הזה, אליו הגענו עתה לראשונה, ושתהיינה לו השלכות פוליטיות חשובות.

לכן צריך לערוך משחקי ליגה באמצע השבוע למשל, כדי שיישאר רווח־זמן לפ־ני הנסיעה לפעילות הנבחרת במשחקים עם קבוצות בינלאומיות — רצוי בחו״ל.

צריך לעשות הכל — אפילו על חשבון הנורמאליזציה של הכדורגל הישראלי. ל־נגד עינינו צריכה לעמוד תמונתם של מל־יוני היהודים בעולם שיצפו בנו. חייבים לעשות הכל כדי שההופעה תהיה מכובדת ושהנבחרת תצליח.

פשעים

השודד העליז

בניגוד למיקצוענות המלוטשת של שוד־דים בעולם הרחב, כניתן ללמוד מסרטים מקצועיים ומכותרות העיתונות, אפשר ב־החלט, ללא שמץ נסיון להעליב, לסווג את שודדי ישראל כחובבים ירוקים.

דבר זה נכון במיוחד בשטח הביצוע. ב־עוד שבתחום התיכנון, מנצנצים המוחות המבריקים של עולם הפשע הישראלי כיה־לומים אותם הם מצליחים לשדוד לאחרונה בהצלחה מסחררת, הרי שבשעת השוד עצ־מו, המחזה המפחיד ביותר את הנשדדים הוא גופו הרוטט ורגליו הרועדות של ה־שודד. ביחוד מפחידה אותם אצבע ההדק הרועדת שלו.

בידור, או שוד? השבוע זכתה קבוצת נשדדים להקלה מסויימת: היה לה התענוג להישדד על־ידי בעלי מקצוע עלי־זים, שאחד מהם פתח בכירכור אינדיאני מטורף תוך כדי השוד.

היה זה בעת השוד בסוכנות הטוטו ברחוב בן־יהודה 77 בתל־אביב. בשעה 2.45 בבוקר נפתחה הדלת בתנופה, ושני שודדים מזויי־נים בקרל גוסטאב ואקדח השתלטו על מנ־הל הסוכנות, נחום סלונים, ושאר הנוכחים. בעוד אחד מהם החל אוסף לכליו את הכס־פים שהובאו למקום במשך הלילה על־ידי סוכני־המישנה, לא הצליח השני להתגבר על צהלתו, פרץ להפתעת כולם בריקוד עליז ומטורף על הספה שבפינת החדר, תוך כדי פיזום וזמירות עליזות. כאשר סיים חברו את מלאכתו, ניתק הבדרן האלמוני את חוט הטלפון, והשניים נעלמו לתוך העלטה שבחוץ, עשירים יותר ב־15 אלף לירות.

אין ספק שלוא היתה המועצה להימו־רים מצליחה להתייחס לאובדן 15 אלף הל״י באותה מידה של הומור, היתה מפרסמת השבוע את המודעה הבאה:

ספורטוטו ישראל

הם זכו השבוע בפרס הגדול בסך 15000

מבלי למלא אפילו טור אחד

ספורט טוטו

טפסים ופרטים מלאים בכל תחנות הקבלה

רחל מרחלת על כל העולם

הפיל והשאלה היהודית הם כבר מזמן בדיחה ישנה. אבל מה עושים כשזה תמיד נכון שוב מחדש? הנה, כשבקצה השני של העולם נרצחת **שרון טייט** זכרונה לברכה, מי היה מסוגל לדמיין לעצמו שגם לזה יש קשר ליהודים?

אבל עובדה — יש. תמיד יש. הקשר הפעם הוא **אילנה עדן**, אשתו לשעבר של **נסים אלוני**, שבילתה זמן רב

הידידה הישראלית של שרון טייט

בהוליבוד בנסיונות ליהפך לכוכבת מפורסמת, ותוך כדי נסיונות נהייתה מיודדת עם כל החבורה הזו.

זה התחיל מכך שהיא היתה, זמן קצר, ידידתו של מלחין מסויים. למה

אילנה עדן

זמן קצר? כי המלחין המסויים הכיר לה את חברו, מלחין גם הוא — ואילנה הפכה להיות חברתו של החבר. והדבר הזה היה לא אחר מאשר **קז' שטוף קומדה**, ידידו הטוב ביותר של **רומן פולנסקי**, בעלה של שרון טייט. קומדה הוא המלחין שחיבר את המוזיקה לכל סרטי פולנסקי — „רחוב ללא מוצא", „סכין במים" ו„תינוקה של רוזמרי".

שנה וחצי ניהלה אילנה רומן לוהט עם קומדה — עד שהוא הסתיים ב־טרגדיה לפני כחצי שנה, קומדה יצא ערב אחד ממכוניתו, בחברת ידיד אחד שלו — הלא הוא הסופר הפולני המפורסם **מרק הלסקו** — ובכניסה לביתו מעד, נפל, וחטף סדק בגולגולת. עיתונים מקומיים רמזו אז שהוא לא היה שיכור, כטענה הרשמית, אלא מסומם — מצב די רגיל אצל החבר'ה. כך או כך, הוא הובא לבית־החולים, אבל לרוע מזלו לא איבחנו מייד את הסדק. אותו זמן השתוללה בחוף המערבי מגפת שפעת, וחשבו שזה מה שיש לו. כשגילו, הוזעקה אשתו מפולניה אל מיטתו, וכעבור זמן קצר הוא נפטר. ודרך אגב, זמן מה לאחר זה נפטר, כידוע, גם ידידו, מרק חלסקו.

וסוף הסיפור העצוב הוא, שאחרי מותו של קומדה, חזרה אילנה עדן לחבר הראשון שלה, המלחין שהכיר לה את קומדה, התחתנה איתו, ועכשיו היא בהריון.

לפחות מעז יצא מתוק.

הרבנית ונהג המונית

כפי שמוסרות לי הציפורים הקטנות, זה היה בערך בדיוק לפני שבועיים, כשהאורחת מאמריקה נרשמה במלון: כלפי חוץ היא היתה סתם עוד תיירת יפהפייה וצעירה. אבל זה באמת היה רק כלפי חוץ. כלפי פנים היא היתה — **רבנית.** רבנית כל־כך כשרה, שלמרות שהמלון שאליו היא הגיעה עומד תחת פיקוח הרבנות, זה לא הספיק בשבילה, והיא לא נגעה שם במאכלי־בשר, הסתפקה רק במוצרי חלב וירקות. בקיצור — לעילא ולעילא.

ומה עושה אורחת מאמריקה בארץ הקודש? מסיירת כמובן. כמה כבר אפשר לבקר אצל קרובי המשפחה?

אבל מה עושה השטן, ימ"ש וזיכרו? הולך ומזמן לה בתור מדריך תיירות איזה **נהג מונית** יפהפה, חתיך שמיימי, ולפני שהיא מבחינה שזה מעשה ידי השטן, ימ"ש וזיכרו, כאמור — היא כבר בפח.

התוצאה: הביקורים אצל קרובי המשפחה הלכו והתמעטו, הסיורים ברחבי הארץ גם הם הלכו והתמעטו, והיא החלה מסתגרת בחדרה במלון. עם, כמובן — רחמנא ליצלן — בעל הדבר. ושירות הלילה במלון כבר רגיל לצילצול מחדרה, איי־שם בשעות הקטנות של האשמורת השלישית, כהאי לישנא: „נא לשלוח בבקשה כמה סנדוויצ'ים של בשר, וגם משהו לא בשרי."

מספיק חטא אחד, לא?

WHO IS WHO אצל שמעון עדן

שמעון עדן, בתו (למעלה) וידידתו

שמעון עדן יושב כבר 15 שנה בגרמניה, שם יש לו מועדוני לילה מפוארים, תיאטרון ועוד נכסים מאוד דלא ניידי. בכלל, הביזנס שלו שם, הבית שלו שם — רק הלב שלו לא שם, אלא כאן, ביזרע־אל. למה? מפני שחוץ מאהבת מולדת לשמה, יש ללב של שמעון עוד שתי סיבות להיות כאן. אחת היא האמא שלו, והשנייה היא בתו החמודה אירית, שלפני כשנה סיימה לשרת בצה"ל.

לכן נוהג שמעון, כבר שנים, לקפוץ לארץ בכל הזדמנות. הוא לוקח מזוודה בידו הימנית, איזו ידידה בשמאלית, בשביל שיווי המישקל, והופ — הוא כאן.

בארץ הוא נוהג לקחת את כל הנשים שהוא אוהב, זאת אומרת, האמא, הבת והידידה, לתת להן גוד טיים, להראות להן את חיי הלילה של הארץ.

בהתחלה לא היו בעיות עם זה. אירית היתה קטנה, הידידה מחו"ל יותר גדולה, האמא של שמעון עוד יותר, ושמעון באמצע. חיי הלילה של תל־אביב ידעו בדיוק מי'הי מי אצלו.

אבל בינתיים עברו השנים: אירית הקטנה גדלה מאוד, האמא של שמעון גדלה רק קצת, ושמעון נשאר אותו דבר, כי זה האופי שלו. רק הידידות שלו מחו"ל החלו לקטון, נראו צעירות יותר עם השנים.

הן קטנו וקטנו, עד שהשבוע הגיעו לגודל של **בארבארה קאסל**, כוכבת קולנוע גרמניה בת 20, עם עיניים גדולות ותמימות, לא פחות מעיניה של הבת אירית.

אז עכשיו אף אחד כבר לא יודע כלום, וכששמעון הגיע השבוע לפאב של פרדריקה בתל־אביב, עם השלישייה שלו, פתח כל הפאב בסוטו מיהי מי. שמעון עצמו דווקא די ער לתופעה זו של הידידה המצעירה יותר ויותר: „אם העניינים יימשכו ככה," אומר הוא, „אתחיל עוד מעט לקנות להן במתנה חיתולים במקום בושם..."

טיפ-טיפת מזל

אני אומרת לכם — לא צריכים שכל, לא צריכים יופי, לא צריכים כסף, לא צריכים בטיח. רק מה צריכים? מזל צריכים. תראו את **תלמה מכנס** — עשרים וכמה שנים היא הסתובבה בארץ, עם מיטען של שכל ויופי וכסף — הלוואי עלי — ולא יצא מזה כלום.

כל אותו זמן, היא לא ידעה שהיא עומדת לפגוש את מזלה בארצות־הברית — כל מה שחסר לה זה טיפת מזל. ברגע שהיא קיבלה אותה — הכל התחיל להתגלגל, והשבוע היא התחתנה שם, בארצות־הברית, עם **דני פולני**, מהנדס אווירונים בן 30, שהוא הבן של **לובה פולני**, אחת הפקידות הבכירות הראשונות במס־הכנסה.

טיפת המזל של תלמה באה לה בצורת **דוקטור ליפי**, המומחה העולמי לניתוחי אף, שהוא הבן־דוד של האמא שלה, **עדה מכנס.** לפני כשנה, כשליפי בא לארץ עם איזו מישלחת של המגבית או משהו, הוא קפץ לארוחה למישפחת מכנס. תלמה, שלמדה אז איפור טלוויזיה, התעניינה איפה היא יכולה להשיג מכשירי איפור של מקס פקטור, הייצרן היחידי המייצר תכשירי איפור לטלוויזיה. „אוי," אמר האורח. „בדיוק במיקרה נמצא איתנו במישלחת **ז'אם פורשטיין**, מנהל מקס פקטור.

וכך הכיר דוקטור ליפי לתלמה את הפורשטיינים, ואלו הזמינו אותה על המקום לארצות־הברית כדי לעבור קורס מיוחד אצל החברה, ובינתיים שתתארח בביתם.

תלמה באה — הפכה שם לבתם החמישית. הפורשטיינים מתגוררים באחד הבתים היפים בלוס אנג'לס, והם השיגו לתלמה רשיון־עבודה, ועכשיו היא מרוויחה שם 700 דולר לחודש, נוסף להוצאות. היא הפכה ליועצת־יופי של החברה, ותמונותיה מתנוססות בדוכני המכירה של **מקס פקטור.**

החתונה נערכת בבית־כנסת, עם קבלת־פנים צנועה לאחריה בבית. ותשאלו מה הצניעות הזו? פשוט מאוד: אורגינל. הם רצו אמנם לערוך חתונת־ענק, אבל אז התברר חתונה, כי הם נמצאים עכשיו בדיוק בליבה של עונת ההדרים הבוערת, ומאחר שהדרים זה העסק של משפחת מכנס, הם לא יכולים לנטוש אותם באמצע. לפיכך תיערך המסיבה הגדולה כשהם יגיעו אחרי העונה, בפסח, ליתר דיוק.

יורשו של הגשש

אתם זוכרים בטח את הגירושים, מלפני כמה חודשים, של **רינה גנור** **ופולי** מ„הגששים"? ודאי שאתם זוכרים. איך אפשר לשכוח מאורע חשוב כזה?

אז עכשיו מתברר, מהיודעי־דבר שלי בלונדון, שכבר כמה חודשים שלצידה של רינה ניצב ישראלי אחד, חתיך בלונדיני ומסוגנן בשם **רפאל אטקס**, שעד לאחרונה היה נציג חברת־הסרטים „יוניברסל" באירופה, דבר שעשה אותו מעורה בעולם הכוכבים.

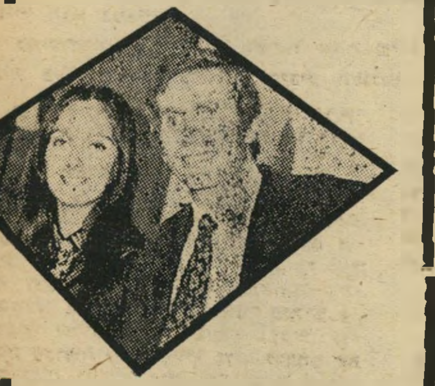

רינה גנור ורפי אטקס

עכשיו, אם כן, רינה ורפאל חיים יחד, ועד כמה שאני מכירה את רינה, שהיא לא הטיפוס לפלירטים סתם, לא אתפלא אם תצא מזה חופה, ואולי אפילו קידושים.

הלנה הנדל ממשיכה לנדוד

יש לי חדשות מ**נחמה הנדל**, הזמרת שלנו שהיתה נכס עממי לא פחות אולי מ־

הכותל המערבי — רק קצת פחות עתיקה ממנו, והרבה פחות יציבה.

נחמה הדהימה אותנו לראשונה אחרי מות אביה, כששינתה את שמה להלנה, דבר שעורר גיחוכים ברחבי הארץ, בגלל שכולם חשבו שמתאים לה השם הלנה כמו שלהלנה היה מתאים השם נחמה. ולא רק זה; היא עוד הלכה והתחתנה עם צייר גרמני — צעיר גם ביחס אליה — ועברה לגרמניה.

עד כאן, התייחסו לזה כל מכריה קצת די בסלחנות, כי נחמה בתור נחמה היתה מוכרת כאימפולסיבית ומפתיעה לעיתים. אז רצו להאמין שזה יעבור לה.

בעצם, ע ד י י ן רוצים לקוות — השאלה רק מתי. כי לפי הידיעה האחרונה שקיבלתי ממנה, היא עכשיו בהריון, ועומדת להגר גם מגרמניה. אבל לא לישראל. ל־

דינה ברוך הופכת מדוגמנית לשחקנית

אלווירה מאדיגאן רצה ביער לבושה בשמלה, ארוכה. הוא רץ אחריה ותיפס אותה בשובבות. שניהם מתעלסים על הדשא והאהבה בוערת. אחר דוהרים שניהם על סוס אחד, אלווירה הולכת קצת זבנג וגמרנו. קאט.

תמונה חדשה: יער. רחוק בתוך האופק קשורה עלמה לעץ. נווד תימהוני לבוש בלויי־סחבות מצליף בה בשוט. היא צועקת. עלמה אחרת מנקה אמבטיה, לבושה אף

אלוירה זבנג!

על חבל, ואז יושבים שניהם לנוח מתחת לעץ רענן. הוא אומר לה: אלווירה, תני לי!!! ואלווירה נותנת לו. סטירה. יחד עם הסטירה היא מדביקה על פרצופו תוית: היא בסמרטוטים ומתייגעת קשות. שומר עליה ברגמני טיפוסי, טיפוס מפחיד ש־צוחק לה בצחוק מרושע. העלמה מתחננת: „אנא, חוסה עלי, תן לי אורון!!!” אבל

דינה ברוך -

איפה — היצור האכזר רק ממשיך לצחוק. העלמה ממשיכה להתחנן, עד שגם הנוקשה שבלבבות מתרכך, והיצור הגועלי מסכים סוף סוף לתת לה קצת מחומר־הפלא. החיים של העלמה הופכים קלים חת שתיים, והיא מנקה את האמבטיה כמו כלום.

★ ★ ★

אלה הם שני קטעים מסירטון הפירסומת שכתב וביים יואל זילברג — אחד הסירטונים היפים ביותר שהוסרט בארץ. הקהל רואה, צוחק ונהנה. מה שמוכיח כי כשסירטון עשוי היטב, לאיש לא איכפת אם באותה הזדמנות מנסים גם למכור לו משהו.

נוסף למוצרים מציג הסירטון לקהל עוד משהו, לא פחות מעניין — את דינה ברוך. דינה בת ה־18 היא דוגמנית סירטוני ה־פירסומת המבוקשת בייתר בארץ, לפני חצי שנה לא הכיר אותה איש. עכשיו מתחילות תמונותיה לחדור לכל בית, יחד עם המוצרים שהיא מפרסמת.

דינה ירוקת־העיניים היא עדיין תלמידה. את קריירת הבזק שלה התחילה כאשר אורי זוהר בא למיני מאנדי״ס, ראה אותה ולקח אותה להשתתף בסירטו התרוממות. אחרי כן לקחה אותה לידיה הנאמנות סוכנת השחקנים הנמרצת לביאה הון, ומאז הולך לה. צלם הפליי־בוי צילם אותה בשביל

- בסרט הפרסומת

הירחון המפורסם לבושה מכף רגל ועד ראש, כי דינה לא הסכימה להתפשט. „אני פשוט מרגישה שאני לא מסוגלת,” היא מתוודה בחיוך ביישני, מפני שעדיין לא הספיקה להתרגל להצלחה ולחיי־הזוהר.

★ ★ ★

מאז, השתתפה בכל סרט שהופק בארץ. היא עושה כל מה שמבקשים ממנה בלי בעיות. חוץ מלהתפשט כמובן. כל השאר — בבקשה. בהסרטה של אלווירה זבנג, למשל, מתחו חבל בגובה שני מטר והבמאי יואל זילברג אמר לה: תלכי עליו. דינה לא אמרה מילה, טיפסה על החבל, נפלה כמה פעמים, עלתה שוב, ולבסוף הצליחה לבצע כמה צעדים רצופים שהספיקו בשביל הסרט.

אז פלא שהבמאים אוהבים אותה?

קולנוע

סרטים

בודד מול ה„מאפיה”

אלימות בעיר (אסתר, תל־אביב; איטליה) רוב סרטי הגנגסטרים בנויים לפי מתכונת קבועה. מצד אחד חבורת הפושעים, מצד שני החוק. הפושעים הזוטרים שבחבורה, שהם כמובן גם המכוערים, הורגים זה את זה בפרימיטיביות, משאירים את המנהיג האלגנטי והפיקח לעמוד לבדו מול החוק, כשלידו רק ידידתו היפה.

לפעמים החוק משיג אותו, לפעמים יד ה־גורל, וכולם הולכים הביתה מרוצים.

בסרט אלימות בעיר אין חוק ואין גורל. אין פושע אלגנטי או סימפטי אחד. העומדים משני צידי המיתרס כולם אכזרים, נוקשים וללא רתיעה. כולם פושעים.

מצד אחד עומד אירגון הפשע העצום של המאפיה, ומולו פושע אינדיבידואלי המצפצף על האירגון, מבצע שוד מתחת לאפו ומסבך את ענייניו הפנימיים.

ג׳והן קאסאבטס הוא מק־קיין, שקיבל חנינה אחרי תריסר שנים בבית־סוהר בעוון שוד מזוין. בריט אקלונד היא דוגמנית אותה פגש ביום צאתו מהכלא. היא מוקסמת מקשיחותו, מתחתנת איתו וממלאת בעיוורון את כל הוראותיו.

מק־קיין מחליט לשדוד שני מליון דולר מ־קאזינו בלאס־וגאס השייך למאפיה. כדי להשיג את מטרתו הוא מטמין פצצות בעשרות מקומות בעיר, בלי להרהר אפילו ב־מספר האבידות שיגרום. בריט אקלונד עוזרת לו, ומבינה את משמעות מעשיה רק כשמק־קיין מכה מכות רצח, מול עיניה אדם חף מפשע. אך גם אז היא לא מפסיקה לאהוב אותו ולציית לו.

השוד מפעיל את כל המנגנון העצום של המאפיה. הם רוצים את מק־קיין ואת הכסף. תוך שעות ספורות נמצאת תמונתו של ה־שודד ושל אשתו בידי כל נהג מונית. ב־ידי כל פקיד מלון. כולם מחפשים את מק־קיין. למק־קיין אין לאן לברוח, ובצר לו הוא פונה לידידתו רוזמרי, איתה ביצע את מעשי השוד שהכניסו אותו לכלא — מבצעים בסגנון בוני וקלייד. רוזמרי עדיין אוהבת אותו. היא חיה למען העבר המפואר שלה בין קירות דירתה המכוסים בתמונות מימי הזוהר שלה ושל מק־קיין. אך אין דבר הנסתר מעיני המאפיה, ולא עובר זמן רב עד לרגע בו מק־קיין והאירגון עומדים זה מול זה.

משחק מעולה של ג׳והן קאסאבטס ושל רוב השחקנים האחרים. מותח ומעניין, ו־בעיקר — אכזרי.

עלובי החיים תוצרת ארה״ב

שלום ולא להתראות (אוריון, תל־אביב; ארה״ב) ב־9.25 במוצ״ש, כחמש דקות לאחר תום ההצגה הראשונה, עמדו לפני קולנוע אוריון עשרות אנשים שניסו למכור את הכרטיסים שלהם להצגה שניה. באיזושהי דרך פלא עוברת השמועה על סרט רע, הקרוי בלשון המדוברת נפילה, במהירות שלא תיאמן. למרות שבמוצאי־שבת לא ניתן כמעט להשיג כרטיסים לכל סרט בעיר, ולמרות ששלום ולא להתראות הוקרן זה הערב הראשון, היה האולם חצי ריק.

למרות כל זאת, הסרט איננו רע. הוא כבד ואיטי, מלא מונולוגים ארוכים מאוד, ובמשך דקות ארוכות נראית על המסך רק המכונית העוברת ברחובות ברוקלין. לרחובות אלו יש סיבה להיראות בסרט, יש משמעות, אך מי שבא לבלות שעתיים של שיכחה, בלי נכונות להתעמק בבעייה ה־מוצגת, מרגיש מקופח. במקום לשכוח את הצרות שלו, הוא יוצא מהסרט עם שק שלם של צרות נוספות.

הסרט הוא סאטירה עצובה ושנונה מאד על היהודים האמריקנים. ביים אותו הבמאי ה־ידוע סידני לומט וצילם אותו בוריס קאופמן, אחד מצלמי הסרטים המעולים בעולם. הוא מספר על ארבע גברים יהודים בגיל העמידה. כולם פסיכולוגים חובבים, כולם אוהבים לחשוב על עצמם כעל אינטלקטו־

אלים ליבראלים, כולם שקועים בבעיות ה־קטנות שלהם, וכולם מסכנים.

האחד רואה את עצמו בחלומותיו תמיד לבוש במדים, למרות שבחיי יום יום הוא נותן לאשתו לרכב עליו. השני הוא מומחה לסיפרות הכותב את משפט הפתיחה למאמר שלו במשך בוקר שלם. השלישי מסרב לתת לבנו כסף כדי לקבל תואר באוני־ברסיטה. „אתה חושב שהכסף בא לי בק־לית," הוא מסביר לו, „אתה חושב שזה קל להרצות כל ערב בפני נשי הדסה ואחר־כך לענות במשך שעה וחצי על השאלות המבריקות שלהן: ,מה דעתך על פיליפ רות?' " ולרביעי יש בעיות מין ובעיות בין אשתו והאמא שלו.

חבר משותף מת, וכל הארבעה ניפגשים כדי לנסוע יחד ללווייה שלו. בדרך הם מש־

בריט אקלונד וקאסאבטס ב„אלימות בעיר"
אין טובים ורעים — כולם רעים

חקים זה בעיני זה את תפקיד הברנשים ה־קשוחים. המומחה לסיפרות משיב בגאווה לחידון על גיבורי קומיקס ומנהל קרב אג־רופים מגוחך עם נהג מונית כושי. זה ש־סירב לתת לבנו את הכסף, הוא הטיפוס היהודי הגא, ומסרב לנסוע במכונית מתוצ־רת גרמניה, אך אחרי שתי דקות שיכנוע משנה את דעתו — העיקר להיות עם ה־חבר'ה. וכך הם נוסעים יחד, משתכרים, ומתייחסים בביטול מופגן למותו של החבר. רק בבית, אצל האשה הרודנית, איפה ששום העמדת פנים לא תעזור להם, הם מעזים לבכות.

סרט שכדאי לראות, בתנאי שאתם מוכנים לשמוע במשך חמש דקות רצופות מונולוג של ג'ורג' סגל המסביר למצבות בבית ה־קברות מה קרה לחיים האמריקאיים.

„ההרגשה טובה כל כך
והסיבה פשוטה כל כך
כי התרחצתי שוב כל כך עם
בת-אורן"

באור פרסומאים
ג. ברזון

השתמש ב־ ICE BLUE AQUA VELVA
לאחר הגילוח, התז מעט אקווה ולוה, והבטח לעצמך התחלה מוצלחת ליום מהנה. אקווה ולוה קריר, מרענן ו...גברי! היא תאהב זאת... ואתה תהנה מהרגשה מצוינת.

AQUA VELVA מוצר של **WILLIAMS**

מיוצר בישראל ע״י בלמון בע״מ * המפיצים - חב׳ נורית בע״מ.

משה וייס בחברת בנו בועז בן ה־9

„למה אתה מגיש לי את העוגה, כל כך קרוב ליד ?" שאל הזקן. „כי אתה עיוור," השיב לו בועז וייס בן ה־9. „לא יפה להגיד עיוור," גער בו אביו משה, גם הוא עיוור, שנפגע בעיניו בקרב על חוסן. „זה שום דבר להיות עיוור," אמר בועז:

סבא עיוור, אבא עיוור, כשאגדל ואלך למלחמה — גם אני אהיה עיוור...

ציון לשבח

הנני לציין לשבח את 314307 רב"ט משה וייס על גילוי כושר מנהיגות ודבקות במשימה. להלן תיאור המעשה:

בקרב על מוצב פלוגתי של משטרת חוסן נפל מפקדו של רב"ט וייס משה. הוא קיבל את הפיקוד על המחלקה והוביל קדימה עד להשגת המשימה. בפעולה זו נפצע והתעוור בשתי עיניו.

משה דיין, רב־אלוף,
ראש המטה הכללי

התעוור בשתי עיניו. סוף.
סוף הקרב, סוף הצל"ש, סוף תיאור המעשה.
אולם לאדם שאיבד את שתי עיניו — אין זה הסוף. זוהי ההתחלה. תחילתה של דרך ארוכה ארוכה. מה גורלו של צעיר בן 19, שהתעוור בשתי עיניו? כיצד חולפות עליו השנים — שנה אחרי שנה, 365 יום בכל אחת מהן? מה גורלו כשהוא נותר גלמוד — או כשהוא זוכה להקים משפחה? האם גדלים ילדיו ככל הילדים — או שגם הם משלמים את המחיר?

שנה שנה, יום יום, מצטרפים צעירים נוספים למחנה הנכים. רגע — הם ארזים מפוארים. ורגע — הם שבורים ומנופצים. אחד איבד את שתי עיניו, שני את שתי רגליו. אחד לקה באלם, אחר מוכה שיתוק. מחנה רב ועצום. אלו הם — יחד עם משפחות הנופלים — משלמי המחיר האמיתיים.

זהו סיפורו של אחד מהם, משה׳לה וייס — מסופר על־ידי חברתו מילדות — כתבת „העולם הזה" ציפורה כיסלו.

מאת **ציפורה כיסלו**

הקרב החל ביריית בזוקה. המפקד משך את פלוגתו לעבר המשלטים שמסביב למשטרת חוסן, מול קיבוץ מבואות בית״ר. האנשים נעלו נעליים מסומרות. האבנים חרקו מתחת הרגליים והקימו רעש איום. הירדנים ירו רקטות תאורה ופתחו באש תופת מכל הכלים. האנשים נאלצו לרדת מהשביל לתוך התעלות שמסביב למשלטים, דבר שהעמיד אותם במצב נחות ביותר. הירדנים עמדו מעל לתעלות כשרקטות התאורה הופכות את אנשי הפלוגה למטרות חיות. חלק מן הירדנים יצאו מהמישלטים וזרקו רימונים לתוך התעלות. מספר הפצועים הלך וגדל מדי רגע.

למרות המצב החמור החליט המפקד להסתער על המישלטים. אולם כל מי שניסה לזנק — נפגע מייד. ברגע מסויים, נפגע גם המ"מ של משה׳לה, ברגליים ובגרון. רב"ט משה׳לה וייס הבין שהגיע תורו. הוא זינק קדימה מהתעלה, לתוך אש התופת, ומשך את אנשיו אחריו.

בפעם הראשונה הוא נפגע בגבו. הוא הרגיש כאילו כל גבו עולה באש, אך המשיך לרוץ קדימה.

בפעם השנייה הוא נפגע בראשו. הוא מצא עצמו שוכב על הקרקע, מבלי שיראה דבר. הוא חש שפניו רטובות וחמות, אולם לא איבד את הכרתו. הוא התרומם, ניגב את פניו, וקרא לאנשים להמשיך קדימה.

אולם למרות שחזר וניגב את פניו, לא הצליח לראות מאומה. הוא חזר ונשכב, והמתין לחובש. תוך 60 דקות נגמרה הפעולה. משה׳לה והמ"מ, יענק׳לה קליין, היו הפצועים הקשים ביותר. לאחר זמן מה הגיע האמבולנס והם נלקחו לירושלים.

12 שעות שהה משה׳לה בחדר־הניתוחים. כל אותן 12 שעות, ניצב לידו האחראי לפעולת־התגמול — הרמטכ"ל משה דיין.* עשרות פעמים, באותן 12 שעות, יצא דיין אל המסדרון כדי לעודד את רוחה של אמו של משה׳לה.

בתום הניתוח, היה המצב ברור. השריפה שחש משה׳לה בגבו, כאשר נפצע לראשונה, היתה רסיס רימון ששבר שתיים מצלעותיו וחדר לריאות. בפציעתו השנייה חדר רסיס פגז לגולגלתו והרס את עצב הראייה. משה׳לה היה עיוור.

משה וייס עם בתו חמוטל והכלב המנחה

„כלב או מקל ?"

שלוש־עשרה שנה מאוחר יותר, צילצלתי בדלת הדירה בקומה הרביעית בשכונת נוה־אביבים שבצפון תל־אביב. את הדלת פתח ילד כבן תשע בעל שיער ערמוני ועיני שקד. מאחוריו עמד משה׳לה. „הכנסי", אמר. „זה הבן שלי בועז. עוד

* באותה פעולה, מספרים החבר"ה, חטף הרמטכ"ל שלושה שבועות ריתוק בית, על שניצב במשך כל הפעולה על מגדל־מים וחשף עצמו לאש האויב.

מעט תבוא רוחמה עם הילדה. בעצם היא עוד תינוקת, בת 5 חודשים.

את הדירה קיבל משה׳לה ממשרד הבטחון. „יש כאן 3 חדרים, למרות שבעצם היינו זקוקים ל־4,״ הוא מסביר. „אני כיום מסג׳יסט. עובד כל יום אחרי הצהריים בשרתון. בבוקר אני מקבל אנשים למסג׳ בבית. הפכנו את חדר־השינה לחדר־עבודה וכך הסתדרנו.״

התיישבנו מסביב לשולחן, הצתנו סיגריות, והחזרנו את מחוגי השעון 13 שנה.

„החברה שלי טובה הגיעה לחדר ההתאוששות יומיים אחרי שנפצעתי,״ התחיל משה׳לה בסיפורו. „שכבתי כשצינורות מחוברים לכל חלקי גופי. הראש שלי נראה כאילו כל הפגז התפוצץ עליו. רסיסים פגעו לי ברגליים ובידיים, והייתי כולי חבוש. המראה היה די מפחיד. כל־כך מפחיד — שטובה התעלפה במקום.״

טובה נשארה בירושלים במשך חצי שנה. הקיבוץ שכר לה חדר והיא באה לטפל בי יום יום. האכילה אותי, ישבה לידי והקריאה לי עיתונים וספרים. אחרי חצי שנה החלמתי, ושלחו אותי לחופשה קצרה בקיבוץ״.

מתי נודע לו שלא יראה עוד? „את רוצה לשמוע דבר מצחיק? עד היום עוד לא אמרו לי שאשאר עיוור לנצח. הרופא שטיפל בי התחיל לדבר סביב סבי. כשבאתי מן הקיבוץ לטיפול, אמר לי שכדאי לי בינתיים ללמוד ברייל ואחר כך נראה. הלכתי לבית־ספר לעיוורים בקרית־חיים. לימדו אותי במשך חודשים ברייל, והתאימו לי כלב.

„בסיוע משרד־הביטחון בנו לי חדר עם מיתקנים מיוחדים. טובה נכנסה לגור אתי וטיפלה בי בהתחלה. לאט לאט למדתי לטפל בעצמי והפכתי יותר ויותר עצמאי. עד שיום בהיר אחד הודיעה טובה לי שהיא עוברת לחדר נפרד. היא יצאה מנקודת הנחה שהיא נמצאת אתי מפני שאני זקוק לה. ברגע שנעשיתי עצמאי החליטה לעזוב. היא הסבירה לי שנישאר ידידים״.

נישואין — בגלל בדיחה מוצלחת

אשה תמירה, שחורת שיער נכנסה מבעד לדלת. לפניה דחפה עגלת תינוק, שמתוכה הציצה תינוקת חמודה בעלת עיני תכלת. „זאת רוחמה״ הציג משה׳לה את אשתו.

רוחמה התיישבה ליד בעלה.

„אחרי שחזרתי למשק, לא עשיתי כלום במשך שנתיים,״ המשיך משה׳לה. „כעבור שנתיים שלחו אותי לבית־ספר לעיוורים בירושלים. שם גם פגשתי את רוחמה.״

צילצול בדלת הפסיק את דבריו. נכנסה אשה — לקוחה שבאה לקבל עיסוי. משה׳לה ביקש סליחה, ליוה את האשה לחדר־העבודה.

כל זמן השיחה, ישב לידנו הבן בועז, כשהוא מחבק ללא הרף את אביו. כשמשה׳לה נכנס לחדר העבודה, ירד בועז לשחק בחצר.

רוחמה נכנסה למטבח להכין אוכל לפעוטה. הצטרפתי אליה. „את יודעת, טובה הוכיחה את עצמה כאשה גדולה,״ אמרה לי. „במשך 4 שנים אחרי שנפרדו, משה׳לה היה בודד בלי בחורה. טובה, באותה תקופה, התחילה לצאת עם חיימ׳קה — אבל סירבה להתחתן איתו, היא אמרה שהיא תינשא רק אחרי משה׳לה — ואם משה׳לה לא

2. לאחר שהשתחרר מבית־החולים, בילה משה׳לה מיספר חודשים בבית־הספר לעיוורים בקריית־חיים, שם למד „ברייל״ ולנוע בעזרת כלב זאב. כאן הוא נופש בשעת טיול, מלטף בחיבה את כלבו הראשון „רקסי״.

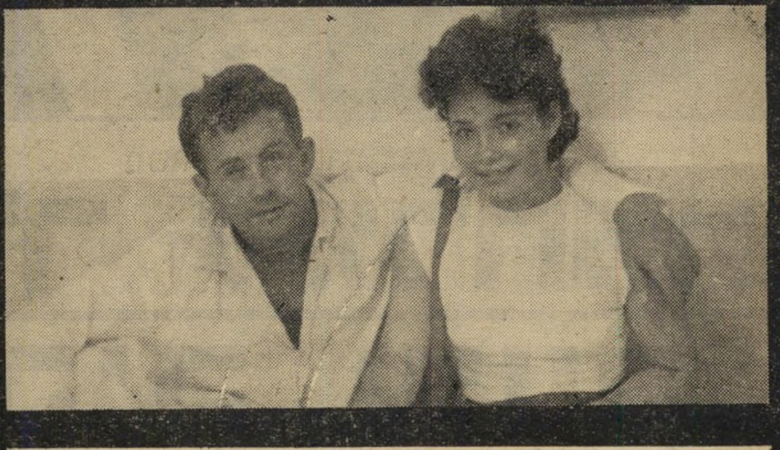

1. משה׳לה יפה־התואר, חביב הבנות בכל מקום ובכל מצב, הכיר ידידה חדשה ב„הדסה״, בזמן החלמתו הממושכת. היא אומנם הגיעה בהתחלה כדי לבקר אחר, אבל החייל שהתעוור צד את ליבה והיא הירבתה לבקרו.

„משה׳לה רדף אחרי עם חרב ביד...״

כתבת „העולם הזה״ ציפורה כיסלו היתה חברה לילדות של משה וייס. במשך כחמש שנים, מגיל 13, גדלו שניהם בחברה אחת. בגיל 18 נפרדו דרכיהם. השבוע, לאחר 14 שנה, הם שבו ונפגשו. היתה זו פגישה כפולה: ביקור אצל חבר ישן — וראיון עיתונאי. זהו דיווחה האישי על אותן שנים מאושרות.

הכרתי את משה׳לה לראשונה לפני קרוב לעשרים שנה.

היה זה במרץ 1950. עליית־הנוער הקימה חברות־ילדים בקיבוצים, בהן קובצו ילדים ניצולי־השואה.

כשהגעתי לקיבוץ רוחמה, כבר היו שם כתריסר ילדים. הם הגיעו מצ׳כיה, יוגוסלוויה, הונגריה, רומניה ובלגיה. בלט ביניהם בלונדיני קטן בעל עיני תכלת. משה׳לה וייס. הוא היה אז בן 13.

הבנים בחבורה באותם ימים, היו פרועים כהוגן. הם לא חשבו פעמיים לפני שהכניסו לבת אגרוף. היוצא־מן־הכלל היה משה׳לה. אני זוכרת את הפעם הראשונה — והאחרונה — שהוא יצא להגנתה של אחת הבנות, ג׳ינג׳ית צנומה שחטפה מכות־רצח מאחד הבנים. משה׳לה ניסה להתערב לטובתה — וקיבל בעיטה מהבריון שבינינו, שהיה גבוה ממנו בראש שלם. הוא עף לקצה השני של החדר, והפסיק להיות ג׳נטלמן.

★ ★ ★

הילד הקטן והעדין צמח במהירות עם השנים; קול הסופראן שלו הפך לבאריטון עמוק, הוא גבה וכתפיו רחבו. נער לתפארת.

הגיע הזמן שהמדריכים החליטו שעליו להיות כשאר ילדי המשק, ילידי הקיבוץ. הועברנו למגורים משותפים, בנים ובנות יחד. למקלחות משותפות עדיין לא הגיעו. בגורלי יצא לגור, עם בת נוספת בשם דליה, בחדר עם משה׳לה. דליה עזבה את המשק ואני ומשה׳לה נשארנו יחד לבד.

הקשרים שהתפתחו בינינו לא היו רומנטיים במיוחד. משה׳לה, ככלל, יצא תמיד עם הבת הכי יפה בסביבה — וגם עם הדמיון המפותח ביותר. קשה היה להדביק לי תואר זה. גובהי היה אז 160 ס״מ, והמשקל 76 קילו. נטו. נוסף לזה, משה׳לה היה בחור מסודר למופת, ואילו אני — טוב, בואו נדבר על דברים אחרים.

★ ★ ★

יום אחד אירעה בינינו התפוצצות דרמאטית. למשה׳לה היו מעל מיטתו זוג חרבות מימי התורכים שהוא סחב מאי־זה חור. החרבות האלה היו תמיד נופלות לריצפה, ואני הייתי תמיד מרימה אותן. מרימה — אבל מעולם לא מחזירה למקום. הייתי מניחה אותן על מיטתו, ובכך נסתיימה תרומתי לסדר הטוב.

וזה גם מה שאירע באותו יום. משה׳לה חזר סחוט ויגע מהעבודה במטעים, וצנח על מיטתו בתנופה — ובקול חבטה מהדהד. החזורתי. הוא צנח בדיוק על החרב שזרקתי על מיטתו. הוא זינק כנשוך־נחש, תפס את החרב והסביר לי בעיניים מזרות אימה שהוא הולך לעשות ממני קציצות. לא חיכיתי לקציצות. נמלטתי החוצה כשמשה׳לה דולק בעיקבותי, החרב מתנופפת מעל לראשו, ושאגותיו מהדהדות בכל הקיבוץ. כשתפס אותי, הוא ויתר אומנם על השימוש בחרב, אבל המכות שספגתי ממנו זכורות לי לטובה עד היום.

★ ★ ★

מוכן שהפסקנו לדבר. אולם זה לא הפריע למשה׳לה לגלות את טוב־ליבו. זמן מה לאחר הרדיפה הנוראית, קיבלתי מכתב מהקרובים בארצות־הברית שהם עומדים לבוא לבקר אותי. כשהקראתי את המכתב לחברה שלי, נכח גם משה׳לה בחדר ושמע אותו. הוא לא הגיב. אבל כשחזרתי עם הקרובים מהאוטובוס, מצאתי על השולחן קערה מלאה פירות, עם פתק: „זה בכלל לא בשבילך. זה בשביל הקרובים.״

אחרי זה נשלחנו שנינו לחודש לעזרה לקיבוץ זיקים, על גבול הרצועה. כשחזרנו משם, חזר השלום לשרור בינינו, וזמן מה אחרי זה התגייסנו לנח״ל.

לאחר הטירונות נשלח משה׳לה, עם חבר גרעין אחר, לקורס מכ״ים. הקורס היה קשה מן הרגיל. החבר השני לא סיים אותו. משה׳לה סיים בהצטיינות, ואחרי הקורס נשלח לפקד על מחלקה.

הוא המשיך לשמור כל הזמן קשר עם הגרעין שלנו, בעל השם המפוצץ: חברת **למרד**. כל חופשה היה מבלה במשק כרמיה, לשם נשלחנו אחרי הטירונות. כבר בביקורו הראשון סקר משה׳לה במבט מיקצועי את הנוף הנשי בשטח, וגילה מייד את היפהפייה שלנו — טובה.

★ ★ ★

טובה היתה בלונדינית בעלת עיני תכלת, גוף משגע ועור שזוף וחלק. **בנח״ל** היתה הפרדה בין מגורי הבנים והבנות. אני התגוררתי עם טובה באותו חדר. יום אחד אני חוזרת אחרי ארוחת־הערב לחדר, פותחת את הדלת — ורואה מחזה מרהיב־עין: טובה ישובה על הכורסה היחידה בחדר ולמרגלותיה כורע משה׳לה באבירות, כשבידו שושנה.

על התקדמות החברות בין משה׳לה וטובה שמענו זמן מה מאוחר יותר. היה זה בחופש פסח. הגרעין נמצא ברוחמה. באחד הבקרים הגיעה יפה הג׳ינג׳ית לצריף שלנו כשנשימתה מקוטעת. „אתם שומעים מה שקרה לי,״ פלטה. „אני הולכת להעיר את טובה לארוחת־בוקר, ומה אני רואה?״ נו, מה? לא פחות ולא יותר: טובה במיטה — עם משה׳לה. יפה התחילה לגמגם דברי התנצלות, שנמשכו כעשר דקות תמימות. הזוג במיטה האזין לה ברוב קשב — כשהשמיכה משוכה עד לצווארם

בזה נפתחה החברות הרשמית בין טובה למשה׳לה.

★ ★ ★

הזמן חלף במהירות. הגיע היום, ומשה׳לה יצא, עם שאר חברי הגרעין, לאימון מתקדם. בתום תקופת האימונים, הוא הופיע לנו במשק עם כומתה אדומה וכנפי־צנחן. ביטחונו העצמי, שמעולם לא לקה בחסר, הרקיע עתה שחקים. הוא היה יפה להקסים: גבוה, בלונדיני, כומתת הארגמן מבליטה את עיניו התכולות ואת פניו השזופים.

אחרי הפעולה בקוסיימה בילה משה׳לה ימים מיספר בבית־חולים. הוא לקה בדלקת־ריאות, לאחר שהוא ושאר החבר׳ה הסירו את חולצותיהם כדי לכסות את המפקד שנפצע. כשיצא מבית־החולים, קיבל חופשה קצרה, אותה בילה במשק עם טובה. אז גם ראיתי אותו בפעם האחרונה במשק. זמן קצר אחרי זה עזבתי, ודרכינו נפרדו.

צבא הגנה לישראל

ציון לשבח

הנני לציין לשבח את 324307 רב"ט משה דויב, על גלוי

כושר מנהיגות ודבקות במשימה.

להלן תאור המעשה:

[illegible]

הצל"ש המקושקש

באחד הימים זרק משה'לה את הצל"ש לקרן זווית והמיסמך הפך נייר קישקושים לבנו.

ודיברתי עם הרופא הממונה על המחלקה הפיזיוטראפית. אמרתי לו שאני רוצה ללמוד את המקצוע. שיפנה אותי אל המקום הנכון. תשובתו היתה קצרה: לפי נסיוננו, עיוורים אינם נקלטים יפה במקצוע זה. אתם לא יכולים להתעסק במכשירים חשמליים ולכן לא כדאי לך ללמוד את זה. במקום זה הציע לי ללמוד מסג׳. הוא אמר שישנו מכון בתל־אביב בשם מכון בלזם, בהנהלתו של אלוף הג׳ודו בארץ, גד סקורניק, והציע לי ללמוד אצלו.

„פגשתי את גד סקורניק. שאלתי אותו אם הוא מוכן ללמד אותי מסג׳. ,לא רק שאני מוכן,״ ענה. „אני ר ו צ ה ללמד אותך!״

כדורגל עם הבן

„חצי שנה למדתי אצלו. אחרי סיום הלימודים התחילו הבעיות. שום בית־חולים לא היה מוכן לקבל מסג׳יסט במשכורת. גם קופת־חולים סירבה לקבל אותי. חצי שנה עבדתי במרפאת בית־חולים דג׳ני — ללא תשלום. אחר כך גדולים בחייו של משה׳לה״, מספרת רוחמה.

„בפעם הראשונה זה היה כיומיים אחרי שהשתחרר מבית החולים. הוא ניגש ל־משפחה המאמצת שלו בקיבוץ. לזוג היתה ילדה, אז בת 5, בשם נדיה. משה׳לה ונדיה היו קשורים מאד. הוא לקח את הילדה על ברכיו, ונדיה התחילה לשוחח איתו כאילו לא קרה כלום. לפתע היא אמרה לו: ,משה׳לה אני הולכת להביא את התמונות שהצטלמנו רק עכשיו.׳ ,פעם אחרת׳, אמר משה׳לה ,לא, עכשיו׳, התעקשה הילדה. היא ישבה איתו שעה ארוכה והראתה לו תמונות. הילדה פשוט סירבה לקבל את זה, שמשה׳לה לא רואה. אחרי שהיא הלכה, פרץ משה׳לה בבכי שעה ארוכה.

„בפעם השנייה זה היה ביום העצמאות הרביעי אחרי שהתעוור.

הוא התחיל לדבר. על דברים שמעולם לא ידעתי שמכאיבים לו כל כך. הוא קילל את אלוהים ואת החיים. אז הבנתי שיום־העצמאות הוא היום העצוב ביותר עבורו, שביום זה הוא הכי בודד. „מי צריך להיות

היום הדבר הקשה ביותר עבור משה׳לה ונכים כמוהו הוא למצוא מקצוע מתאים. „משרד הביטחון עושה באמת המון בש־ביל שיקומנו,״ מודה הוא. רק לדבר אחד הם לא נותנים את דעתם: הדבר החשוב ביותר — עבודה.

„בכוחות עצמי, בעזרת מכרים, השגתי עבודה במועדון הבריאות בשרתון. אני עובד שם ללא משכורת, רק על אחוזים. 50% מקבל המלון, 50% אני. זאת עבודה שמוצאת־חן בעיני, אבל הפרנסה מועטה. הכל תלוי בעונות. בחודשי הקיץ למשל כמעט לא הרווחתי. אולי 200 ל״י לחודש. אנשים פשוט הולכים לים. בחורף יותר טוב. אני מגיע לפעמים ל־600 ל״י.

„אני מרגיש שהעולם סביבי משתנה כל הזמן,״ אומר משה׳לה, „יש דברים חדשים שאני אפילו לא יודע עליהם בכ־לל. אני פוחד שאני נהפך לאדם משעמם בחברה. התוצאה — אני מסתגר, לא יוצא בחברה.״

הוא לא נראה כזה. הוא מלא הומור, והמוראל גבוה.

„האנשים מתייחסים אל משה׳לה כאל

3. טובה מליש בילתה לצד מיטתו של משה׳לה שישה חודשים תמימים — מיום פציעתו ועד שעזב את „הדסה״. חברותם החלה כשנה בטרם נפצע, נמשכה עד שעמד ברשות עצמו. בתמונה: משה׳לה וטובה לפני שהתעוור.

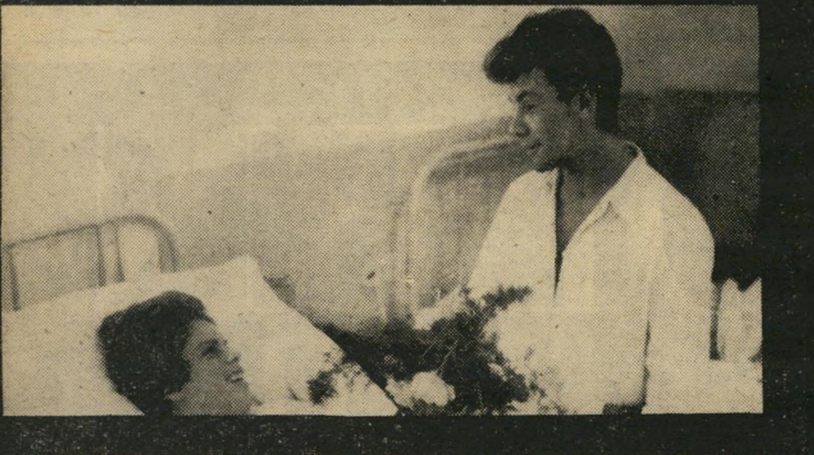

4. ימים ארוכים היה משה׳לה רתוק למיטתו, אולם עיוורונו לא שבר את רוחו. כשהתחיל להסתובב, היתה מחלקת־הנשים המקום הראשון אליו שם את פעמיו. שם הכיר חולה שעמדה לפני ניתוח. הוא מגיש לה פרחים.

„מצאתי את משה׳לה לראשונה בירושלים ימצא לעצמו בחורה, היא תתחתן איתו. בבית־הספר,״ המשיכה רוחמה. „אבי הוא עיוור ועבד שם. באתי לחביא לו ארוחת־צהריים. כולם ישבו לאכול, ואני איתם. אכלו וסיפרו בדיחות. פתאום אחרי איזה בדיחה, שמעתי צחוק רועם. הסתכלתי מי זה. במעלה המדרגות ראיתי בחור יפה־פה צוחק בכל פה. צחוק כל־כך משוחרר, כל־כך מקסים — שקשה היה להאמין. ב־אותו רגע ידעתי שאתחתן איתו.״

ההרגשה היתה נכונה. כעבור זמן קצר הם נישאו.

אלוף הארץ מושיט יד

הם חזרו למשק, אולם החיים שם לא מצאו חן בעיני רוחמה. „רציתי שנע־זוב. בהתחלה משה׳לה פחד ממלחמת־הקיום בחוץ. אבל בסוף עלה בידי לשכנע אותו. עזבנו.״

השנים הראשונות בחוץ היו קשות. קשות מאד. משה׳לה קיבל אומנם תמלוגים בעין יפה ממשרד הבטחון, אך זה לא הספיק לקיום. ומלבד זאת הוא גם חפץ להעסיק את עצמו במשהו. הוא ניסה כל מיני עבודות. בין היתר עבד בבית־חרושת לטראנס־פורמטורים. שם הרויח 4 ל״י ליום. יום אחד אמרה לו רוחמה: „משה׳לה, אתה מרויח 4 ל״י ליום. הסנדוויצ׳ים שאני עושה לך עו־לים לי 6 ל״י. בשביל שתי הלירות גרעון שאתה עושה לי, אתה יכול להישאר בבית.״

אולם הוא לא יכול היה להשלים עם כך שמשפחתו תתקיים מעבודתה של רוחמה כגננת ומתמלוגי משרד הבטחון. „הרגשתי שאני חייב לעשות משהו. החלטתי על פיזיוטראפיה. ניגשתי לסרפנד, לבית־החולים,

עבדתי בתור מסג׳יסט בבית״ר תל־אביב.

לקוח נוסף מגיע. משה׳לה נפרד מאי־תנו. „את יודעת, אני זוכרת שני משברים

גיבור?״ הוא התפרץ אז „כל מה שאני הייתי רוצה זה לשחק כדורגל עם הבן שלי. זה כל מה שאני רוצה״.

אדם רגיל,״ אומרת רוחמה. הוא לא טיפוס כזה שירחמו עליו, וזה טוב. הוא מציאותי, מקבל את החיים כמו שהב.

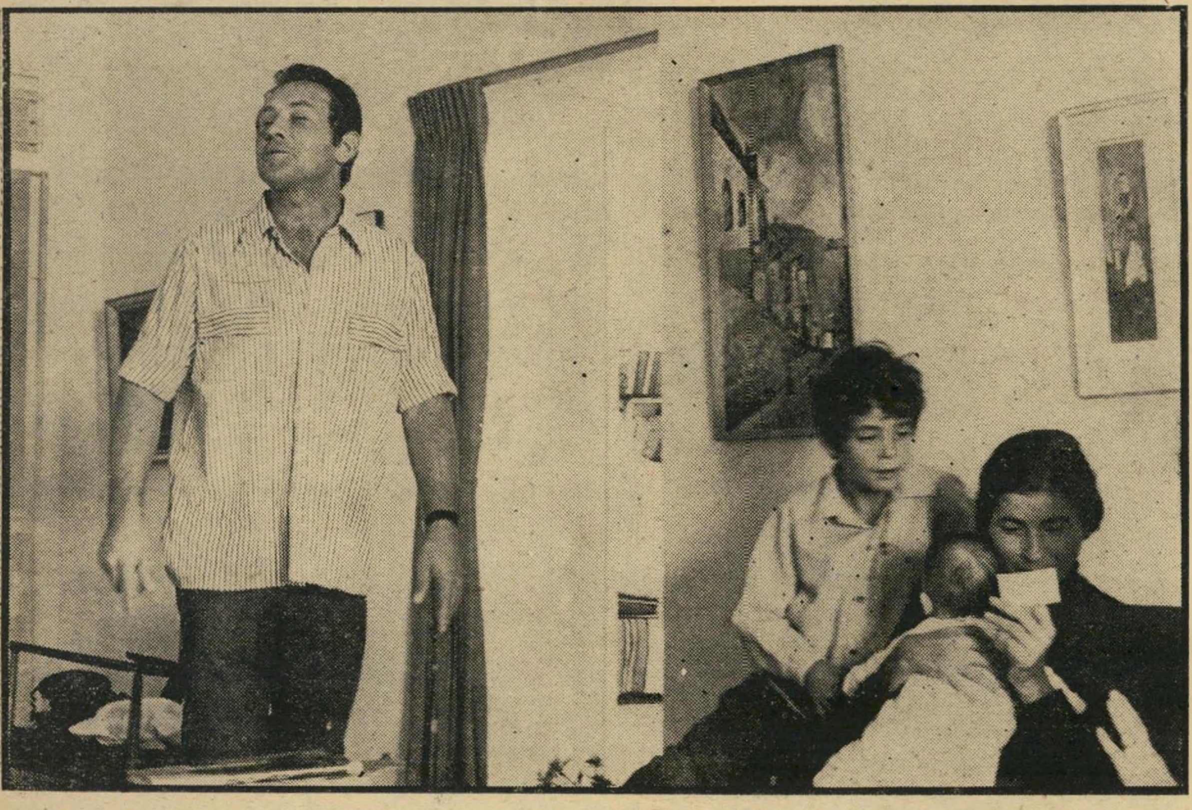

בחיק המשפחה משה׳לה בחברת אשתו רוחמה, בועז בן ה־9 ובתו המוטל בת חמשת החודשים. בני הזוג משתדלים לנהל חיי משפחה רגילים, כדי שילדיהם יגדלו ללא תסביכים. אולם מצבו המיוחד של משה׳לה גורר אחריו הרבה בעיות קשות לפיתרון. אחת מהן: בנו הגדול בועז, בהערצתו הטבעית לאביו, רואה בעיוורון תכונה מופלאה.

(המשך מעמוד 31)
למשל, כשהוא ניפרד מטובה, הוא הודה בפני שלא הצטער שלא נשא אותה לאישה. לטובה היה רגש אימהי מפותח, יותר מדי. היא נהגה לעשות הכל בשבילו, ו־הוא הרגיש עצמו לידה חסר־ישע. אני רוצה אשה שאוכל לפנק אותה, אמר לי פעם. ,אז לא יכולת למצוא מועמדת יותר טובה ממני׳, עניתי לו. ,אני אוהבת שישרתו אותי ויעשו בשבילי. אצלי זה שאתה לא ריאה זה לא פונקציה. גם אבי עיוור — והוא עושה כל מה שצריך ב־בית׳.

„בשנים שמשה׳לה לא עבד ואני יצאתי לעבודה, הוא טיפל בילד ועשה את כל עבודות הבית. כשהגענו מהקיבוץ, באתי אני יומיים אחריו לעיר. כשהגעתי הביתה, מצאתי כבר את כל הרהיטים מסודרים ואת כל הבגדים בארון. המקום נראה כאי־לו גרו בו מזה שנים״.

„אמא, גם אני אהיה עיוור״

גם המילה „עיוור״ לא הפכה לטאבו ב־ביתם של משה׳לה ורוחמה וייס. „רוב העיוורים לא אוהבים שיקראו להם עיוור. אפילו אבי,״ מספרת רוחמה. „הבעייה הגדולה באמת היה בועז. הוא לא היה מסוגל לקבל בשום פנים את העובדה שאביו אינו רואה ואביהם של שאר חב־ריו כן רואים. כשהיה קטן היה שואל שוב ושוב למה הוא לא רואה. ואחר כך היה שואל: ,אם כך איך אתה יודע איפה הדלת, איפה החלון?׳ משה׳לה הסביר לו בסבלנות כל דבר, ואז היה הילד בוחן אותו: ,מה המרחק בין הספה לדלת? בין החלון למזנון?׳

„כשקלט סוף סוף, החל שומר עליו מכל משמר. כמו שהוא היה קטן, היה הולך אחרי משה׳לה לכל מקום, משגיח שלא יתקל ברהיטים או בדלת. זה הפך לטבע שני עבורו. לטבעי יותר מדי, אפילו. יום אחד ביקרנו אצל הורי בירו־שלים. בועז הגיש חתיכת עוגה לידו של אבי. אבי שאל אותו: ,למה אתה מגיש לי את העוגה כל־כך קרוב לידך?׳ ,מה זאת אומרת למה? כי אתה עיוור,׳ ענה בועז. אבי נעלב, ראיתי את זה על פניו. אמרתי לבועז, ,לא אומרים עיוור. אומרים: אתה לא רואה.׳ ,למה?׳ תמה בועז. ,זה הרי שום דבר להיות עיוור. סבא עיוור, אבא עיוור וכשאני אהיה בן 18 ואלך למלחמה, גם אני אהיה עיוור.׳״

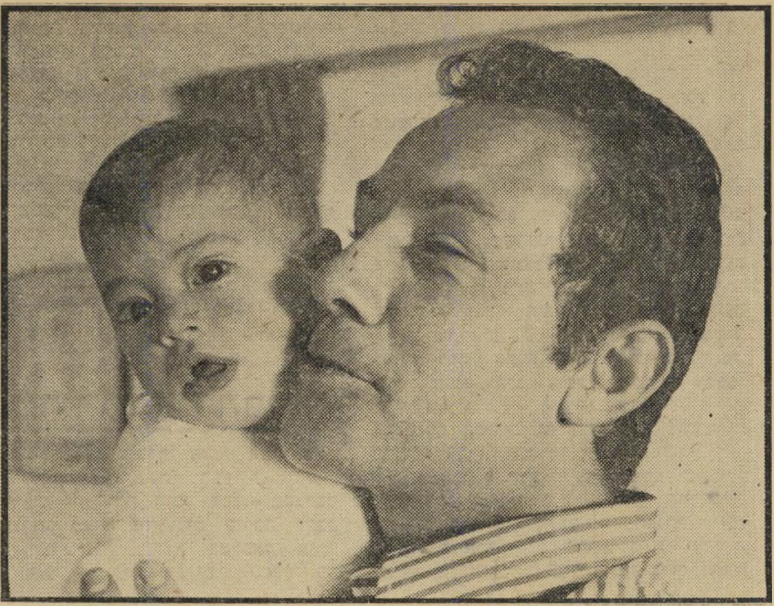

שאינה יודעת לשאול משה׳לה בחברת הבת חמוטל, בת חמישה חודשים. התינוקת עדיין אינה יודעת שאביה עיוור. כאשר תגדל, תצטרך להתגבר על הבעיות והקשיים שעמדו בעבר בפני אחיה בועז.

לשמיכות בבית, בגדי תינוקות, חלוקים ושקי שינה DIOLEN FILL הינו המילוי האידאלי

בעלך - שווה משהו בבית?

איש־ציבור הוא נכס — או נזק — יקר לציבור. אבל מה קורה כשהוא מגיע הביתה — האם הוא מביא שם איזו תועלת? „עולם האשה" פנה למקור המוסמך — האשה.

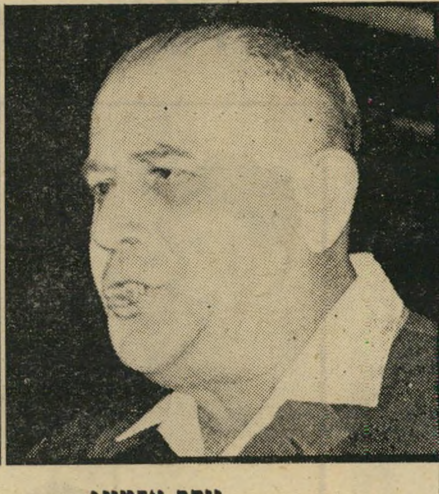
יוסף אלמוגי

איסר הראל

● **אסתר, אשת אלוף (מיל.) עוזי נרקיס:**
בעלי עוזר הרבה עם הילדים. מכין איתם שיעורים, משכיב אותם לישון, ובכלל מקדיש להם הרבה זמן. כשצריך, הוא גם יכול להדיח כלים.

● **הרבנית חנה, אשת רב־השכונות ידידיה פרנקל:**
בימי שישי עוזר לי הרב בבישול הגפילטע־פיש ושאר תבשילי־השבת. שטיפת־כלים וקניות אינני רוצה שיעשה. זה כבר לא יפה. אבל עבודות קלות בבית, כמו קצר או רהיט שנשבר — זה הוא עושה לבדו. הוא יודע הכל. כשהיו הילדים קטנים, נהג לעזור לי הרבה מאוד. כשהייתי הולכת איתם לים או לגינה למשל, היינו מוצאים, כשחזרנו הביתה, את השולחן ערוך לארוחת־ערב. היום הוא משתדל לעזור בצורה דומה לנכדיו.

● **רבקה, אשת ח"כ מנחם כהן:**
לפנים היה עוזר יותר. היום הוא רק עורך קניות בשוק התקווה, מכין סלטים, מגיש לאורחים, מתקן כל מיני דברים בבית, ככה דופק מסמר פה מסמר שם. רחיצת כלים? לא, זה אסור.

● **רבקה, אשת ח"כ איסר הראל, לשעבר הממונה על השב.:**
בעבר, כשהיה לו זמן, נהג לעזור לי בכל — במטבח, בהדחת כלים, בעזרה עם הילדים. היום, כשהוא עסוק הרבה בחוץ, הוא מצליח להתפנות רק לעבודות אינסטלציה ולטיפול בגינה.

● **אמה, אשת מפיק גיורא גודיק:**
לפעמים, בשבתות, הוא נכנס למטבח להכין משהו או להדיח כלים. אבל אחרי זה, המטבח כל־כך איום ונורא מליכלוך ובוץ, שאני מעדיפה שלא יעזור לי יותר. בדרך כלל אינני דורשת ממנו עזרה. למדתי להסתדר לבד עוד מאז שהיה בצבא. מה שכן — משקאות לאורחים אני מרשה לו להגיש. אבל לא צלחות. בצלחות אני צריכה להשגיח שלא ישבור.

● **ציפורה, אשת יצרן־מכוניות אפרים אילין:**
במיוחד הוא לא עוזר לי, אך לעתים הוא אוהב לבשל מאכלים מעניינים, כמו בויאבס או חמיצה. אז הוא מתלכלך בעצמו ומלכלך את המטבח ככה, שאני מתפללת שלא ייכנס לי יותר לסירים. אבל משקאות לאורחים הוא יודע להכין יפה.

● **מינה, אשת ח"כ אליעזר שוסטק:**
לא מעוניינת שיעזור לי ולא אוהבת את זה. זה מוריד מערכו של הגבר. את ילדי גידלתי לבד, ואת עבודות־הבית עשיתי תמיד לבד. לעיתים, כשיצאנו לטייל עם הילדים, נהג אליעזר לעזור לי להלביש אותם.

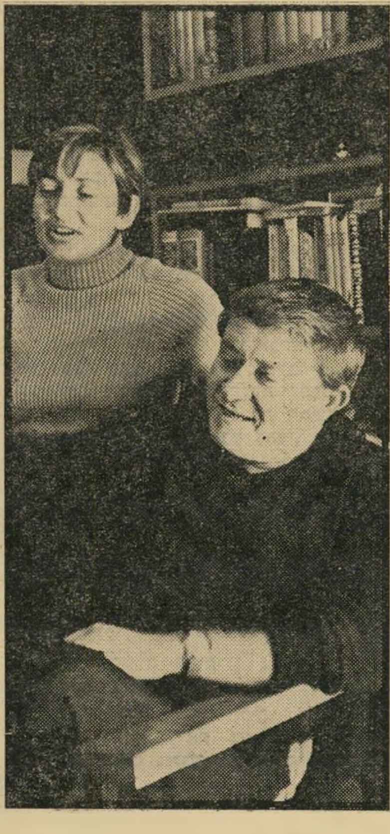
נדיבה ושמואל סגל

יעל וצחי לירון

● **שיפרה, אשת שר יוסף אלמוגי:**
לא עוזר. אני משתדלת שבבית בעלי ינוח. אבל כשבאים אורחים הוא אוהב לטפל בהם. אצלי זה הרגל לא לבקש מבעלי עזרה. זה תלוי איך מתרגלים. אני זוכרת למשל שבן־גוריון נהג תמיד לעזור לפולה, להדיח כלים, לעבוד בגינה, לטפל בילדים — הכל.

● **נדיבה, אשת שחקן שמואליק סגל:**
שמואליק נהנה מאוד להגיש לי ארוחת־בוקר ולהכין סנדוויצ'ים לילדים. בכלל הוא אוהב להתעסק במטבח — הרי היתה להם פעם מסעדה.

● **חנה, אשת ח"כ משה סנה:**
תמיד בעלי עזר לי. אפילו כיום, כשהוא עסוק מאד, הוא מוצא פנאי להכין ארוחה קלה מדי פעם, ביחוד בשבת בבוקר.

● **יעל („צחי ויעל"), אשת הזמר צחי לירון:**
צחי מסדר את הבית, מדיח כלים — עוזר לי הרבה מאוד. אולי בגלל שהתחתנו לא מזמן?

● **פנינה, אשת ח"כ משה נסים:**
חס וחלילה. אני לא מעוניינת שבעלי יעזור לי. כשאני רואה גברים תולים כביסה, נדמה לי שהם לא גברים. ייתכן שאני לא מספיק מודרנית?

אפרים אילין

חנה וידידיה פרנקל

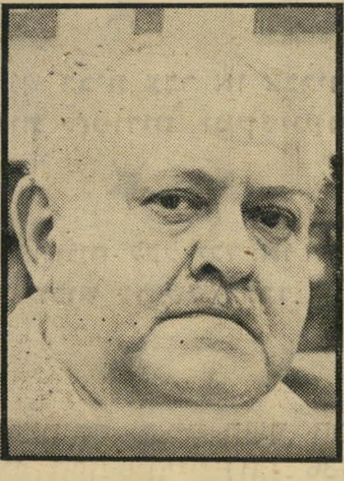
משה סנה

אליעזר שוסטק

עולם האשה

היא זכתה בטיסה לאילת

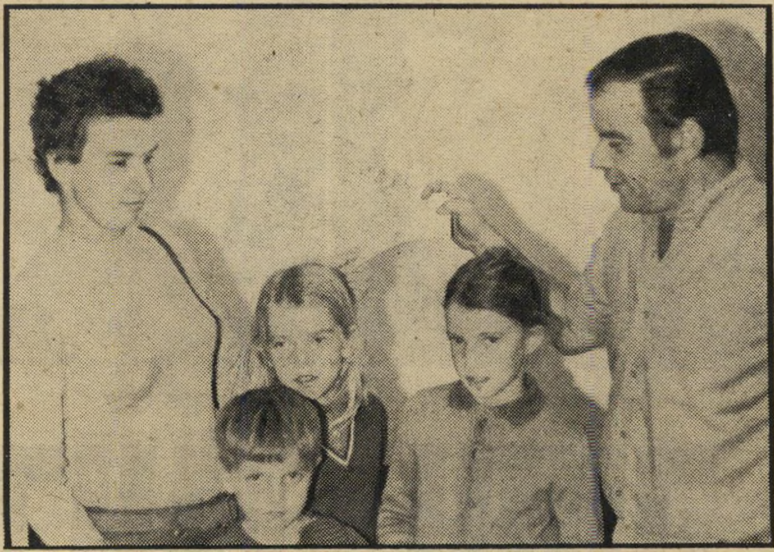

מרים סלמון וילדיה (למעלה) מקבלים את הפרס מידי העורך, אלי תבור.

כאשר נתבשרה הקוראה מרים סלמון לפני כשבועיים, כי היא זו שזכתה בפרס בחידון העיניים, פלטה בהפתעה: „אוי, בחיי שליבי ניבא לי.״

ולמה ניבא לה ליבה? כי זה מזלה עתה, לזכות בהתחרויות. רק יום לפני הבחירות לכנסת זכתה בשעון־יד מחברת ויטה. הולך לה.

מבין מאות התשיבות שהגיעו לחידון־העיניים, היו 24 נכונות. הן השתתפו בהגרלה, והפרס — זוג כרטיסי טיסה תל־אביב—אילת—תל־אביב — נפל בחלקה של מרים (32), עקרת־בית תל־אביבית, נשואה ואם לשלושה. מלבד הבעל דוב, התייצבה המשפחה בהרכב מלא לקבלת הפרס במשרדי המערכת: מרים, הגר בת התשע, יואב בן השש, ונועה בת שבע וחצי.

התשובה הנכונה שזיכתה את מרים בפרס:

- מונה ליזה
- מרים אשכול
- דליה לביא
- גולדה מאיר
- יעל דיין
- סילבי קשת.

האם הלך לה הפיתרון בקלות, או שהתקשתה בזיהוי?

„די בקלות,״ מדווחת מרים. „מלבד תמונה אחת, זיהיתי את כל העיניים אחת־שתיים. רק עם גולדה מאיר היה לי קשה.״

לא רק לך, מרים. לא רק לך.

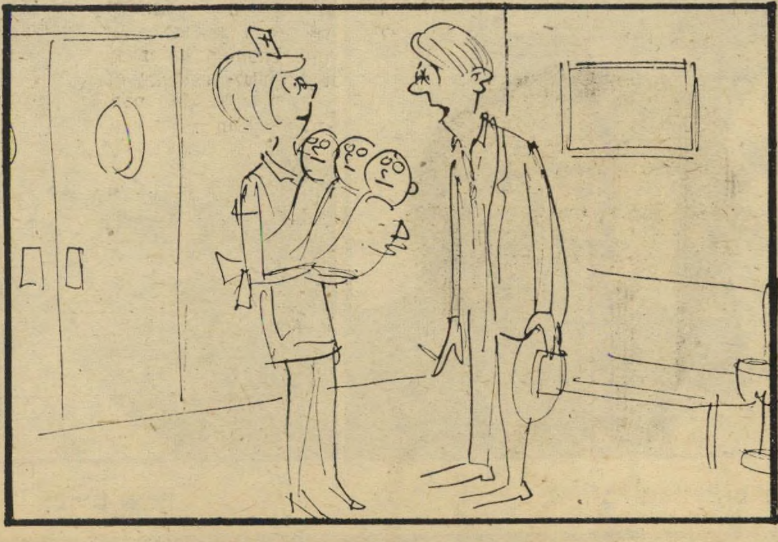

„מה כוונתך — אחד מכל מין?״

דורית רידר, 5, נבחרה כ„נסיכת ישראל״ לשנת 1969

מערכת **העולם הזה**

מכריזה על פתיחת תחרות

הנסיך והנסיכה של ישראל 70'

★

גם לך יש בבית צבר או צברית לא פחות חמודים ומקסימים

★

ההתחרות פתוחה לכל ילד או ילדה, מגיל שלוש עד שש בלבד.

★

שלחי את תמונותיהם, בציון השם, הכתובת והגיל, למערכת „העולם הזה" (ת.ד. 136, תל־אביב). מדי שבוע יפורסם מיבחר מתוך תצלומים אלה. הנסיך והנסיכה יוכתרו, בסופו של המיבצע, בנשף חגיגי ופומבי, ובשיפוט הקהל.

יוסי המקשט

כפי שיודע כל מדריך טירונים בצה"ל, ההסברה הטובה ביותר היא ההדגמה החיה, לא הדיבורים. כנראה שיוסי פליקסברוט בן ה־28 קלט תורה זו ביסודיות, בזמן שירותו בחיל־האויר. משום כך, כאשר נשלח לייצג את ישראל בתערוכת תכשיטים בארצות־הברית — לאחר שסיים לימודיו בבצלאל, ושימש כמורה לעבודות פסיפס ותכשיטים בבית־רוטשילד, בית־גפן, ושאר מרכזי־התרבות בחיפה עירו — ורואיין שם בטלויזיה, הביא איתו לראיונות כלי־עבודה וחומרים, ובמקום להרבות להג, יצר תוך כדי הראיון, לעיני מיליוני הצופים, מיספר תכשיטים מקוריים.

יוסי מרבה ליצור תכשיטים מכסף ואלפקה — סוג מתכת הניתנת לעיבוד קל במיוחד, ויוצאת אף יפה יותר מכסף.

כל אימת שהוא יכול, הוא משתדל להתאים את התכשיט לאשה שתענוד אותו. לאלו מכן שאינן יכולות להגיע אליו, מייעץ הוא כזאת:

אם את גבוהה ורזה, יתאים לך כל תכשיט, אך במיוחד תכשיטים ארוכים וכבדים.

אם את מהשמנמנות או הגוצות, רצוי שתענדי משהו עדין ומוארך, כגון תליונים על שרשראות קצרות. אלו יוצרים אפקט מגביה.

התכשיט חייב גם להיות מותאם לצבע הבגד. לבגד כהה — תכשיט כסף או כסף מושחר. לבגד בהיר — תכשיטי זהב.

גיאומטריה במישור

אבזם לחגורה מעשה ידיו של יוסי. הוא עשוי אלפקה ומצופה כסף. המחיר 30 ל"י.

בנוה!

ענק דמוי בננה עם עיגולים שבקצותיהם נטיפים. תכשיט כבד, המתאים לאשה גבוהה. השרשרת חייבת להיות קצרה, בגלל רוחב התכשיט. המחיר 80 ל"י. הנטיפים שכיחים ביצירותיו של יוסי, והם מוסיפים להן לוויית חן וגוון מזרחי.

היצירה -

ענק מחוטי־כסף, ועליהם נטיפים דמויי קשקשים.

- והיוצר

יוסף פליקסברוט בן ה־28 מאמין שכל תכשיט

המיפלצות שלי

הם כולם השתגעו שם?

מי מאיתנו לא הזדעזעה, לפני ארבעה חודשים, כששמענו על הרצח של שרון טייט בחודש התשיעי בהריון? אני אישית הזדעזעתי עוד יותר, כשהתגלה עכשיו איך היא התחננה לפני הרוצחים שירחמו על חיי תינוק שלא נולד, ובייחוד שאחת הרוצחות היא בעצמה בחודש החמישי.

★ ★ ★

למה אני מזכירה את כל זה? מפני שנוסף למאורע הנורא בעצמו, יש בי הרגשה ברורה שהרצח הזה לא היה דבר מקרי, אלא זוהי תוצאה בלתי נמנעת של ההתפרקות וההתמוטטות שמתרחשות היום בחברה האמריקאית.

בהקשר לזה קיבלתי השבוע מכתב מקוראה בארצות־הברית, ישראלית לשעבר בשם אסתר מייזר. כותבת היא:

„אני גרה בשיקאגו מזה חמש שנים, מאז שהתחתנתי עם אמריקאי, ויש לנו היום תאומים בני ארבע. למרות שמצבנו הכלכלי מצויין, אני מודאגת מאוד בגלל ילדינו. אתמול, כאשר ראינו בטלוויזיה את גילוי רצח שרון טייט, חזרה הבעייה והתעוררה מחדש. כל הפסיכולוגים כאן, בארצות־הברית, בדיעה אחת: שסימני המחלה האופיינים לחברה האמריקאית — אשר רצח טייט היא תוצאה ברורה שלהם — מקורם בחינוך הלקוי. מה הפלא שאני חושבת לעצמי, מה יהיה גורל הילדים שלי כשהם ייחשפו לנזקים של מערכת־החינוך הזאת?

„כדי לתת לך דוגמה מוחשית מהשקפתם של האמריקאים על חינוך מודרני, אני מצרפת לך סיפור קצר שהתפרסם בעיתון שיקאגו טריביון."

★ ★ ★

לוא לא הייתי רואה במו עיני שהקטע שאסתר צירפה למכתב הוא מעיתון, לא פחות נורא מפרשת רצח טייט. וזה תרגומו:

„גברת אדוארדס דרונינסקי, אשתו של חבר הקונגרס, נכנסה לחנות־צעצועים בוואשינגטון כדי לקנות צעצוע לבנה הקטן. המוכר, הציע לה צעצוע המיועד להרכבה על־ידי הילד. גברת דרווינסקי הביעה דעתה שהצעצוע מסובך מדי.

„,אבל זוהי בדיוק הנקודה, גברתי,' השיב לה המוכר. ,צעצוע זה נבנה בכוונה כדי להמחיש לילד את המציאות המבולבלת והמביכה של ימינו. הוא זכה באישורם של מיטב המומחים לחינוך ילדים: לא משנה כמה שילדך יתאמץ וישתדל להרכיב את הצעצוע בצורה הנכונה — הוא אף פעם לא יצליח'."

ניצה

העולם הזה

לוהט ולהיט

יומרנות סנוביסטית או מפנה אמיתי במוסיקת-הקצב?

שירי המלך החדשים

היו ימים, והם לא רחוקים, בהם היתה מוסיקת הפופ נחמדה, עליזה מאד־מאד, בל־תי מסובכת. היה דרוש רק קול טוב, ופיזמון שנכתב ביד מקצועית, כדי להצליח ליצור להיטים גדולים.

איש לא היה בא אליך בטענות אם מי־לות הפיזמון היו שמאלציות מדי, או אם הנגינה היתה נדושה. איש לא דרש יומרות גדולות ממוסיקת הפופ. איש גם לא ניסה לסווג אותה לקטגוריות.

אבל הזמנים האלה חלפו והלכו. היום מעופפים בחלל עולם הפיזמונים מונחים ובטויים כמו מוסיקה־מתקדמת, מוסיקת־מחתרת, קלאסי־פופ ועוד.

★ ★ ★

הבחורים המתהדרים במחלצות המוסיקה־המתקדמת ומוסיקת־המחתרת, סולדים מכל צליל של פזמון פופ רגיל. הם מאמינים שיש ליצור את המוסיקה „מתוך עצמך". מוסיקה שתבטא את אישיותו של הכותב, ולא את דרישות השוק. ומי שלא מעוניין במוסיקה כזאת, אז — כפי שאומר להיט עברי ידוע — שילך לעזאזל.

ויומרותיהם של חברי להקות המוסיקה ה־מתקדמת לסוגיה אינן שוקטות על שמריהן. הם כותבים מוסיקה יום ולילה. בתחילה היתה המוסיקה שלהם מבוצעת על ידי הלהקה בלבד. אולם לאחרונה החלו לצרף להקלטות תזמורות סימפוניות שלמות!

בין הלהקות הבולטות בתחום זה אפשר למנות את ג'טרו טול, לד צפלין, חבורת האוזן השלישית, מלך ארגמן, פנטאנגל ו־עוד. הצרה היא רק שפרט לאותן להקות בולטות, מוצף עולם הקצב מאות להקות שוליים, הטוענות לכתר המוסיקה־המתקדמת, רק בזכות הרעש חסר־התוכן שהן עושות.

להקות קטנות אלה, התורמות לרעש הכללי של המוסיקה־המתקדמת, מעוררות, לא פעם, את השאלה: האם אנו באמת עדים למפנה בעולם הפופ — או שמא הכל איננו אלא בגדי המלך החדשים? שטיפת מוח, שנועדה להלביש בגדי פאר דמיוניים, על עירום מוסיקאלי?

★ ★ ★

אומר טוני בלאקבורן, אחד משדרני הפיזמונים הפופולאריים ביותר באנגליה: „למוסיקה המתקדמת אין עתיד. עולם הפופ ימשיך. להיבנות מפזמונים קלילים ובלתי מחייבים כמו מותק מותק, לשמל..."

לעומתו מעניין לשמוע את דעתו של ג'ון פיל, אף הוא שדרן פיזמונים בריטי, ה־נחשב למומחה הבלתי מ־עורער של מוסיקת מחתרת. „אני מעדיף בהחלט לשמוע להקה כמו, למשל, פרשת האהבה, שהיא להקת פופ מובהקת — מאשר להקה ,מתקדמת', המנגנת במלוא עוצמת המגברים, ושרה ב־יומרנות שירים, שמילותיהם

קית אמרסון מלהקת „היפים"

כאילו לקוחות מעטיפה של ספר זול..."

וכשמתחילים לדבר על להקות יומרניות, מתכוונים, בין היתר, גם ללהקת היפים, ובעיקר לאורגניסט שלה, קית אמרסון. או־לם אמרגנה של הלהקה, טוני סטרטון־סמית, יוצא מיד להגנתו של קית.

„קית יודע שהשקפותיו על המוסיקה, יש בהן משום חידוש מסויים — אם כי הוא מכיר בעובדה שהן עדיין בוסר.

על מנת לראות את ההתפתחויות השונות שאירעו בעשור האחרון בעולם הפופ, דרו־שה פרספקטיבה מתאימה. אחד המוסיקאים הבולטים של השנים האחרונות, הוא האנק מארוין, לשעבר ראש להקת הצלליות.

„יש כיום המון מוסיקאים, שהצרה אתם היא, שהם לוקחים את עצמם יותר. מדי ברצינות. יחד עם זאת יש לציין מיד כי יומרנות סנוביסטית איננה דבר חדש בעולם הפופ. היא רק משנה את צורתה מדי פעם.

„אני זוכר שכאשר אנחנו התחלנו את הקאריירה, היו מוסיקאים מבוגרים מסתכלים עלינו מגבוה, וקוראים לנו ילדי־פלא־של־שלושה־אקורדים.

אותו דבר קורא כעת לטרמלוס, למשל. להקות המכנות עצמן להקות־מחתרת, בזות לטרמלוס מפני שהם שרים ומנגנים מוסיקה פשוטה ומסחרית. מעטים מהם יודעים כי כל אחד מהטרמלוס הוא מוסיקאי מצויין. עצם העובדה שהם בוחרים לנגן מוסיקה פשוטה וחביבה — איננה צריכה לשמש קרניים לנגח אותם בהן..."

מי זה ג'אנגו

להקת „המקוממים"

איזה עולם יפה, ואילו אנשים נפלאים. לא רק ג'ימי קליף, אלא כל החבורה ה־זאת, מאיי הודו־המערבית, הכובשת ב־שבועות האחרונים את המצעד באנגליה, המטילה את חתיתה גם על המצעד הלוע־זי שלנו.

דזמונד דקר, **כל כוכבי הארי ג'י, החלו־צים, והמרגיזים.** (או **המקוממים**, כפי ש־מתעקשים לכנותם אצלינו). על האחרונים דווקא, רצינו לספר, משום שכל האחרים כבר זכו לפרסום רב. קודם כל — למה **המרגיזים?** אומר חבר הלהקה לי פרי:

„משום שזו בדיוק כוונתנו. חברנו יחד כדי להרגיז אנשים. עד כה כתבתי את כל הפיזמונים לאנשים אחרים, והם קצרו את ההצלחה. הגיע זמן שאדאג קצת לעצמי."

נעימת־הלהיט של **המרגיזים** במצעד ה־בריטי, נקראת **חזרתו של ג'נגו**, ובניגוד למה שרבים חושבים, אין היא מוקדשת לגיטריסט הצועני האגדי, ג'אנגו דיינהרדט. „את השם שאלנו משמו של גיבור מער־בון," מסביר לי פרי. „בג'מייקה כולם אוהבים לראות מערבונים..."

בעוד הנעימה שוהה גבוה במצעד, יצא לשוק פיזמון חדש של **המרגיזים**, והוא נקרא **זריקת חיים.** „כתבנו אותו בהשראת זריקת־ההרדמה שמקבלים אנשים לפני ני־תוח," מסביר לי פרי, בשמץ של מסתו־רין, ואינו מפרש יותר.

מרגיז — אבל להיט.

עיטור הקלון

החיפושית השחורה, ג'ון לנון, ממ־שיך להיות בחדשות. לפני כשבועיים הוא זכה שוב לפרסום עולמי, כאשר הודיע כי הוא מחזיר את עיטור־הכבוד של מסדר חברי־האימפריה־הבריטית, שהוענק לחיפושיות לפני כארבע שנים.

עיטור זה מוענק על ידי המלכה ה־בריטית תמורת שרות נאמן למדינה, והחיפושיות זכו בו עבור הכנסות ה־מיליונים הזורמות לקופת האוצר ה־בריטי, כמס־הכנסה על רווחי הלהקה.

לנון

ג'ון הודיע כי הוא מחזיר את העיטור כמחאה, על כך שממשלת בריטניה שולחת נשק לניגריה, כ־די להשמיד את ביאפרה. מיד ל־אחר פרסום הו־דעתו, העניק לג'ון הוועד למען ביאפ־רה חברות כבוד.

ושוב...
חדש
בעסיס
מיץ עגבניות טבעי
כמו שכולם אוהבים
מומלץ ע״י
שומרי משקל
מיץ עגבניות
תמיד שוקע
לפני השימוש
עסיס
מיץ
טבעי
עגבניות
Assis
NATURAL
TOMATO JUICE
מכיל: מיץ עגבניות, מלח
נפח 95 ס"ל
עסיס בע"מ
תל אביב
Assis
מיץ עגבניות
טבעי
TOMATO
Juice
עסיס
מיץ עגבניות
כי עסיס זה עסיס

תדריך

●	לא כדאי לראות
*	לא חשוב לראות
**	אפשר לראות
***	רצוי לראות
****	חובה לראות

קולנוע

**** **קאסידי וקיד** (תל אביב, תל־אביב) פאול ניומן ורוברט רדפורד שודדים בנקים ורכבות, אוהבים את קתרין רוס, ומהווים יחד את צמד השודדים הסימפטי ביותר מאז בוני וקלייד. דיאלוגים שנונים, צילומים מצוינים. אחד מאותם סרטים נדירים שכל אחד נהנה לראות. מומלץ.

* **שוד הקאזינו בלאס־וגאס** (הוד, תל אביב). עוד סרט שוד. עלילה חסרת הגיון ובלי טיפת הומור. ג׳רי לוקווד מחביא מתחת לקרקע מכונית משוריינת שבתוכה 10 מיליון דולר. העזר כנגדו היא אלקה זומר. למרות החסרונות, מרתק למדי.

*** **קאובוי של חצות** (גת, תל־אביב) ידידות בין שני עלובי חיים, בעיר גדולה, בבימויו של ג׳ון שלזינגר, בהשתתפות דאסטין הופמן וג׳ון וויט.

**** **בושה** (פריז, תל־אביב) סרטו המצויין של ברגמן העוסק בנפשם וחייהם של זוג אנשים על רקע מלחמת זוועות המשנה אותם לחלוטין, ומאפשרת להם ולנו לגלות כי המקור האמיתי לכל הזוועות הוא בנפשו של האדם.

**** **בצהרי היום** (סינרמה, תל אביב). מארשאל מקומי בעיירה אמריקאית שלח לכלא פושע. אחרי 5 שנים חזר הפושע בלווית 3 חברים כדי לנקום במארשאל. הסרט מספר על 90 הדקות שנותרו לאיש החוק, הלא הוא גרי קופר, כדי לגייס עזרה מבין תושבי עירו לקרב העומד להתרחש. תושבי העיירה מתחמקים ממנו, והוא יוצא לקרב נגד הארבעה לבדו. בצהרי היום הוסרט לפני 15 שנה, ונחשב לקלאסי שבמערבינים.

** **הלגה ומיכאל** (מקסים, תל אביב). סרט חצי תעודתי על הסברה מינית, פסיכולוגית ופיזיולוגית, ועל הדרכה פסיכולוגית להורים ביצד לטפל בבעיות הקשורות במין של ילדיהם מגיל ינקות ועד ההתבגרות. אל תלכו לחפש בו דברים אחרים.

**** **הרונימוס מארקין** (תכלת, תל־אביב) אנטוני ניולי צוחק על כל העולם, כולל את עצמו, בסרט מקסים אותו כתב וביים, ובו הוא משחק גם את התפקיד הראשי. הרונימוס מארקין, כפי שהוא מעיד על עצמו בתחילת הסרט: גאון, בדרן ודון־ג׳ואן, מקרין לעיני אמו ושתי בנותיו את פרשת חייו, יחסיו עם אשתו ואהובתו הלוליטה.

תיאטרון

** **נשים** (בימות) אשה שתלטנית, מול גבר תמים (בעלה הנוכחי) ובעלה הקודם שהגיע כדי לגבות את חובו משניהם, הם גיבורי מערכונו של **אוגוסט סטרינדברג** שמאז נכתב ב־1888, נתיישן לא במעט. **עודד תאומי** הוא **אדולף** האמן התמים, שהלך שבי אחר האשה, הוא עושה זאת במקצועיות שגרתית הסרת־הפתעות. ל**אלישבע מיכאלי** חסרות תכונות המאפיינות שטן־אשה כ**טקלה**. היא כבדה, חסרת ברק, ועל־כל־פנים תאוות־בשרים שוודית שהיא הניניע המרכזי לעלילה, אינה מורגשת, וזאת אף שיש לזקוף לחובתו של הבמאי **יוסי יזרעאלי** שלא הצליח לנער את אבק השנים מעל היצירה ו„בעייתה" שנתיישנו, כשם ש**שמואל עצמון** כ**גוסטב** לא הצליח לשכנע כי היפנט את **אדולף־תאומי**, עד לכדי המתתו.

** **אריה בחורף** (התיאטרון הקאמרי) שמלכים ויוצאי חלציהם הם בני־אנוש, ממש כמשרתיהם, וכי בעורקיהם זורם דם אדום ולא כחול, יודע כיום כל ילד. כמו שהיי קילום ביים את הקומדיה של האמריקני **ג׳יימס גולדמן** ובביצועם של **יוסף ידין, עדנה פלידל, גדעון שמר, יצחק** ז״ג־ק**יה** ואחרים, חסרה ההצגה הוד־מלכותי מינימאלי (בענין זה תורמות הרבה תפארתו ותלבושותיו חסרות החן של **ארתור גולדרייך**), המאבק על כס המלוכה הבריטי בלתי משכנע, ומזכיר מלודראמה אמריקנית טלוויזיונית, שטחית טיפוסית.

* **פנטסטי** (הבימה) כל קשר בלתי־ישיר בין שם מחזמר־כיס זה לרמת כתיבתו וביצועו מכוון. המרחק בין מחזמר, לבין מה שמתרחש על קרשי הבימה גדול יותר מאשר המרחק בין בנין התיאטרון הלאומי של ישראל לתיאטרון הקטנטן באוף־ברודווי, שם הוא מוצג בהצלחה כבר מספר שנים. הסיבות גלויות: על סאכריניות העלילה וקלישות המוסיקה מחפים לפחות מבצעים אמריקניים ממדרגה ראשונה, היודעים לשיר היטב וזאת בהדרכה של במאי היודע לעשות יש מאין, ואילו הגברת **מרג׳ורי סיגלי**, אינה כזאת. הבימוי שלה ילדותי. **אריק לביא**, הוא אותו אריק לביא. שר במהיקצענות מלוטשת, ומתייחס אפילו אל פזמון אפסי, כאילו היה בלאדה רבת־משקל. **שולה חן** נשמעת בטוחה יותר מעל גבי תקליטים. בתפקיד צדדי, של שחקן מטומטם המבלבל ומערב מונולוגים מתוך יצירותיו של שקספיר, ויוצר מהם מונולוג משעשע, גונב את מלוא־תשומת הלב, **ברוך דויד** שמצא כאן אפשרות פאנטסטית להתפרק ולהשתולל כאוות־נפשו.

בידור

* **עצור את העולם — אני רוצה לרדת** (תיאטרון גיל) מחזמר־כיס נוסף, העולה לאחרונה על בימותינו. הצרה שעלילתי, התמליל, הפזמונים והמוסיקה, אינם מן המעולים, אף כי **אנטוני ניולי** נמנה אל המחברים. באשר לביצוע הרי ש־10 החתיכות המהוות את ה„כורוס" אינן יודעות לשיר, ולא עוזרים בענין זה אפילו שמונה מיקרופונים המפוזרים על הבמה בחוסר־תכנון. בכל מה שנוגע לריקוד ולתנועה, הקטסטרופה ממש עולמית. האחר־

הצגה חדשה

** **מחזות כמו** (בצוותא) המסגרת המוצמצמת בה מוצגים מדי פעם מחזות ומערכונים ישראליים (בבימויים של אמנים המוכרים לאו־דווקא כבמאים, עם שחקנים שבתיאטראות המימסד זוכים בתפקידים ההם בה פחות מענינים ו/או גדולים) הקרוייה **מעבדת התיאטרון ליד במת־השחקנים של התיאטרון הקאמרי בשיתוף עם מועדון צוותא**, הינה מסגרת המחייבת ומבטיחה מעבדתיות מסויימת, בהכנה ובהצגה השוטפת של החומר.

לכן אם בין ההצגה הראשונה לשלישית, או הרביעית, כמעט ולא נערכו כל שינויים

יצחק ושור ב„מחזות כמו"

וקיצורים, מאבד המפעל במידה רבה את צביון ייעודו. **זהרירה חריפאי**, שחקנית נבונה, לא הייתה צריכה ללכת רחוק, כדי להשיג חומר. בעלה **שלמה שבא** סיפק לה אותו. לאחר מערכון על איכר גלילי שלא ביקר שנים רבות בתל־אביב, ומחזהו **ימים של זהב**, אין שבא זונח את תחום התמחותו וגיבוריו הם גם הפעם

על הנשים

כאשר הן הופכות גבר לכיבשה, אומרות לו הנשים תמיד כי הוא אריה בעל רצון של ברזל.
(הונורה דה בלזאק)

גרבוני „מרסי" מיוצרים עתה גם בסריגת

על כל הנשים Merci גרבי

להיטון

עתון הפזמונים והבידור של ישראל

הופיע גליון 6

* הכל אודות הבלו ביט * נשואיו של צ׳רצ׳יל * טולידאנו שלכם בגודל טבעי! * סודות ממטבחם של אשפי הפזמון הישראלי * מילים ללהיטים * מה מצפה לספינת השלום של אייבי! * אילן ואילנית * תצלום ענק של להקת קרידנס קלירווטר * מהו ג׳ז תימני! * תחרויות ושעשועון נושא פרסים.

תדריך

אית: **רות הרים** וזה כדי שיהיה ברור שאם גם הבימוי בשפל המדרגה, גם לו יש אהראי: **אברהם ניניו. ישראל גורי**

ברוך דויד ב„פאנטסטי"

יון ורחל אטאס בתפקידים המרכזיים, מחקים בנאמנות את ישראל גוריון ו־רחל אטאס.

טיפוסים היונקים מן ההווי הארץ־ישראלי.

ש_א כתב ביודעין שני מערכונים, ושני מונולוגים כתב בהשפעת יצירות של אח־רים, ולולא הצהרתו המפורשת המשתמעת משם ההצגה, כמעט ואיש לא היה מבחין בכך. יש מערכון בשם **אבא ואמא הל־כו ליב וביאליק נשאר בארון,** שהוא שיא ההצגה. תוך כדי התעמלות על שפת־הים, מופיעים שני טיפוסים, גבר ואשה. בעלה טבע בים, ואילו הוא חש רגשות תיסכול, והכל בגלל אביו ששנא את ביאליק ולחם בו עד חרמה.

שני המבצעים הצעירים **רחל שור** ו־**אריה יצחק** הם שחקני הדור החדש. אפ־שר להבין כמעט כל מילה היוצאת מפיהם, ההיגוי והמבטא נקיים — תענוג לאוזן.

תמיד כשחזר מבית הספר פישפש האב בילקוטו, כדי להחרים לא את תמונות ה־עירום, אלא כמובן את שירי ביאליק. כש־עברו ברחוב ביאליק, וביאליק היה יוצא מבית ביאליק, היה גוער בבנו לא להביט. שני הטיפוסים השונים הללו, המופיעים בבגדיים ארוכים בנוסח הימים ההם, מוצ־אים בסופו של דבר את עצמם שרועים על החוף בתנוחה שאינה מותירה ספקות, בעוד הבעל שטבע הופך לים נוהם ושוצף.

מינולוג שני, **מי מפחד מפנינה וולף** הינו על אשה המטורטרת ללא סוף דברים חסרי־פשר וקשר, ומה שנותר בתודעת ה־צופים הן צעקותיה על־אודות מזוודה כהו־**לה** ותו לו. מסיים מערכון בשם **הביקור**, בו זוג איכרים זקנים, שאינם זוכרים בדיוק את שמות ילדיהם ונכדיהם, וסדר הולדתם, ממתינים להם כמו שקרוב לוודאי הם עושים מדי יום־ביומו.

המערכונים והמונולוגים שחיבר שבא, אי־נם מגובשים אמנם, ומי שאינו בקיא למשל בשירת ביאליק ולא שמע על סופרי ההש־כלה עלול לא לתפוס את העוקץ שבמער־כון הראשון, אך מאחר ולא מדובר בחומר שנוסה על במות אחרות, אלא על חומר מקורי המוצג במסגרת מעבדה, יש להתיי־חס אל החומר ככזה ולא לצפות ליותר, אלא לקוות כי לאחר שיפשופים ושיפורים תתמעט הזיבורית שבו.

אם מבחינה מחזאית אין כאן הפתעות, מה־ווה הערב אירוע בעיקר בזכות הבימוי. זהרירה חריפאי נתגלתה כבמאית חושבת שבמערכון הראשון **(ביאליק)** עשתה עבו־דה מענינת ויפה מאד. מורגש כי מלבד הקפדתה על הצד הווקאלי לא ויתרה והק־דישה תשומת־לב ומחשבה רבות לתנועה, והדבר בולט אפילו בשעה שהשחקנים יוש־בים סטאטיים ליד שולחן, כשתי דמויות ב־

★★ **ימים טובים** (האמרגן ש. צמח) **שייקה אופיר** מגיש צרור בדיחות מצ־חיקות פחות, ומצחיקות יותר, וחוזר ו־מאשר כי בדיחות הוא יודע לספר. זה שהוא יודע להתנועע אינו חדש, רק לדבר שהוא עושה בתכניתו העכשוית, קשה לקרוא פנ־טומימה, כשם ש**יונה לוי** המופיעה לצדו של שייקה, היא רקדנית מצויינת, אך ל־כוריאוגרפיה שלה אי־אפשר לקרוא ריקוד.

★★ **להקת פיקוד דיזנגוף** (תי־אטרון דגן) חברה׳ צעירים ונחמדים מגי־שים צרור פזמונים, בדיחות, וכמובן פא־רודיה (בלעדיה הן אי־אפשר) ללא כל מו־סר־השכל, או משקע. הם לא בדיוק זמרים, והם לא בדיוק שחקנים, אך כפזמונאים־מצ־חיקנים, שאינם בוחלים בהומור ילדותי, נאי־בי למדי, גורמים נחת.

★★★ **אין אהבות שמחות** (בי־מות) **יוסי בנאי** מגיש במקצועיות מלוט־שת כ־20 שאנסונים של **ג׳ורג׳ בראסאנס** שתורגמו היטב לעברית, ויכולים להוות דוגמא לכל הפזמונאים הישראליים ששיריהם הרקיעו אל מצעדי הפזמונים. מכל שאנסון הוא עושה הצגה קטנה, ומי שאו־הב את **בראסאנס** ובמיוחד **בנאי**, מב־סוט חאלס.

תערוכות

★★★ **עינן** (בגלריה מבט, ת״א) יש־ראלי היושב באמסטרדם ומורה שם באקדמיה לאמנות. כמי שנמצא באירופה ונתון להש־פעה ישירה של זרמים בולטים באמנות ה־מודרנית, עובד עינן בחומרים פלסטיים ובבדי נילון. האיטלקים הצעירים הפכו את החומרים הפלסטיים לנישא בפני עצמו, כי־ון שהם חומרים קרים ואנטי־אישיים, וכיון שהם אלרגיים לליאונרדו דה וינצ׳י. **עינן** (כהן) שייך לאסכולה זו, יוצר משטחים סטריליים המבוססים על האסטטיקה של צורה החוזרת על עצמה אין סוף פעמים. חלק מעבודותיו בנוי שתי וערב של בלי־

„אחרון הכתריאלים" של קניספל

טות צרובות שיש בהן אוירה של מדע דמיוני. מומלץ למי שמתעניין במה שהולך כעת באירופה.

★★ **גלריה בינט** (מאוסף הגלריה) **משה טמיר**, מי שהיה אליל לפני עשר שנים ונעלם מן האופק, מציג בד גברי ונוקשה של חיה דמיונית. **פימה** יליד שנ־האי היושב בפריז, מציג שני בדים ליריים עשויים בקלילות ומזכירים כתב יד סיני. **הנה טיכו** מקסימה בשני רישומי עפ־רון של הרי ירושלים בעלי אופי אישי ו־**יוסף ברגנר** מיוצג בפרפר קטן מרוסק, מלא הומור שחור וחריף.

★★ **גלריה לים.** תערוכה כללית של ציירים חברי קיבוץ שמפגרת אחרי התסיסה של תל־אביב. בין העבודות בולטות שלש תמונות: **טוביה כץ** בקומפוזיציה בשלה ובצבעים חריפים, **נפתלי לנסברג** בנוף גיאומטרי מופשט עם הרבה דמיון, **יעקב דורצ׳ין** — בדמויות מרומזות בספונטנ־יות בצבעי אדום וירוק, כשהוא מגשש לאט את דרכו בכיוון האסכולה השלטת בארץ.

★★★ **גרשון קניספל** (בית שלום עליכם, ת״א) מציג ציורים, רישומים ותח־ריטים על הנושא „ניגוני כתריאלים" — דמויות מתוך סיפורי שלום עליכם. מתוך טיפוסי הצחוק והדמע של העיירה היהו־דית השפיעו עליו דווקא טיפוסי הדמע.

אתה בזבזן מטיבעך והשבוע יעברו בזבוזיך את הגבול ויעמידוך במצב לא נעים. לא תצטער על הביזבוז אם בת מזל „דלי" תיהנה מהרכישות ש־תרכוש. היא תהיה גם זו שתפסיק את יצר הביזבוז שלך. הרומן אותו אתה מנהל בזמן האחרון, עומד להסתיים. עלול מאוד שזה יקרה השבוע.

★ ★ ★

מצב הבריאות שלך יש־תפר אם כי תמשיך ל־התלונן על מיחושים. בניגוד לצפוי, קיים סי־כוי רציני שישתפר גם מצב הכיס, וזאת בצורה מפתיעה. הזהרי! הבחור אינו מתכוון לחתונה אלא למשהו אחר לגמ־רי, לא צריך לפרש יו־תר. אם אתה חובב בילוי מושבע, צא ל־ציד! השבוע מובטחות לך הצלחות בצייד.

★ ★ ★

מזמן לא פעלת בהצ־לחה כזאת. המשך, יש סיכוי שההצלחה לא תעזוב אותך גם בשבוע זה. הישמר מ־התחייבויות רבות מדי, הן תוצאנה אותך מ־המסלול. בדוק מחדש והיטב את תוכניותיך ועשה סלקציה חמי־רה. דעי שגם מרחוק אפשר לחדש קשר שיוציאך מהמצב המביך אליו נקלעת.

אתה מפריז בערך עצ־מך; הדבר בולט ושקוף מדי ומרחק ממך לקו־חות. אין הם אוהבים יהירות ובייחוד לא על חשבונם. המריבות הק־טנות יהיה מרכז אירו־עי השבוע לגביך, הן עלולות לערער את המ־צב החברתי החדש אליו נכנסת עם בת זוגך. החומרה שלך לגבי פריטים קטנים תביא לריב עם אדם קרוב.

★ ★ ★

העבודה המוצלחת או־תה ביצעת בגלל ידי־עות מאדם אחר, מח־ייבת אותך לתת לו תמורה מתאימה כפי שהוסכם ביניכם. אל תנסה להתחמק. מצב רוחך ישתפר מאוד השבוע ותהיה עליז במיוחד. זהו שבוע נוח לרכוש ידידים חדשים ולהדק את הקשרים עם הישנים. אל תזלזל בהם.

★ ★ ★

התוצאות המקוות מ־נסיעתך האחרונה יאכ־זבו אותך במידה רבה, אתה עלול להפריז בע־רך הישגך ולצאת מכך נפסד. אדם בעל עמדה חשובה ביותר עומד ל־אמץ את דיעותיך ול־השתמש בהן לצרכיו. עקוב אחרי ההתפתחו־יות סביב רעיונותיך. תני לאינסטינקטים ל־

ללא צל של ספק זהו הטוב בחודשי השנה עבורך. כסף יזרום תודות למאמציך בעבר. כל יוזמה שלך תזכה ביבול מבורך. בעלי שררה יקבלו אותך ב־עין יפה ויתיחסו אליך כפי שלא התייחסו מעו־לם לבני־אדם. רק חיי האהבה לוטים בצל. ה־פעם זה תלוי לא רק בכוכבים אלא גם בכוכך להשתחרר מהרגליך כל־פי נשים. אם תשתדל ותאמץ את כל רצונך, יש סיכוי, אם כי לא בהיר ביותר, שהמצב ישתנה והכל יבוא על מקומו בשלום.

★ ★ ★

אחרי שבוע מלא פעילות, מתח והפת־עות נסה להירגע, אחרת תיתקף בעצב־נות ייתרה. אתה עלול לריב השבוע עם אנ־שים רבים בעיקר במ־קום עבודתך. אופייך הסוער יגרום לך צרות צרורות. חוסר מזל משווע יפקוד אותך בסוף השבוע. רק ב־שטח אחד צפויות לך הצלחות: נשים! נסי־עה לאיזור מרוחק מ־מקום מגוריך תסב לך אי נעימויות רבות, ואולי יותר מזאת. היכון לכך.

★ ★ ★

השבוע מתחילה תקופה של מיבחן. כמו בכל מיבחן השתדל להוכיח את מירב יכול־תך. אתה בתוך העניי־נים וזה מחייב אותך. בריאותך משתפרת. מצד שני — יש מקום לד־אגה בקשר למצב ברי־אותו של אדם אהוב. אל תהיי כל כך מפתה! הוא אינו האיש המתאים לפיתויים, ואם יתפתה יהיה זה רע ומר בש־בילך. רדי מהאולימפוס בו את שרויה בזמן האחרון. את מאבדת בשל כך ידידים שעוד תצטערי על אובדנם.

★ ★ ★

זה שבוע מאוד מעודד לבני מזל „גדי". אם ניצלת הזדמנויות שנקרו בדרכך בתחילת השנה — תז־כה עתה לפירות מתו־קים ביותר, שיטביעו חותם על אורח־חייך. אם חשבת לבנות, לקנות או להשכיר בית זהו הזמן, נסה ותראה. נסי להש־תחרר מהגשמיות שלך, את מעוררת דח־יה. עיסוקך האחרון אינו מביא לך תועלת רבה ופוגם בשמך הטוב. רצוי מאוד שתעברי לעיסוק אחר.

★ ★ ★

את מקפידה יתר על המידה בעניינים קטנים והדבר מעצבן את בן זוגך. אל תפריזי בשמרנותך, תני לו ל־השתעשע קצת, אחרת יחול משבר ביחסיכם. השבוע הוא שבוע טוב לביגוד, אם היו לך תוכ־ניות לרכוש לך מלתחה חדשה, עשה זאת ללא היסוס. השתמשי באינ־פורמציה שקיבלת לני־צול כספך, האינפורמצ־יה נכונה ואת יכולה לכסוך לעצמך הרבה מאנד בכתובת שקיבלת. מה דעתך על שיפור הופעתך החיצונית?

★ ★ ★

נסיונך לשנות את חיי משפחתך עשוי להצ־ליח, אם תדעי להת־מיד בקו חחדש אותו החלטת לסגל לעצמך. השינוי יצליח בתנאי שתדעי לרסן כמה תכונות אופי, שגרמו לך עד היום אך ורק נזקים. נסיון להתקשר עם אנשים איתם הסתכסכת — באשמתך או שלא באשמתך — יעלה בהצלחה. בכלל, הרבה גשרים שרופים יתוקנו ושוב יצלצל הטלפון כבימים עברו. המרה הש־

העולם הזה

סקופ!

בגליון זה

היא רוצה לטוס בחיל-האויר

★

לאן רצה כל תל-אביב?

גולדה נוקמת באישיות ממלכתית בגלל הילטון